

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT
BANJA LUKA**

**IZVJEŠTAJ O
SAMOVREDNOVANJU**

Školska 2019/2020. godina

Banja Luka, 17.02.2021. godine

KOK-04/21

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	DIO I: PODACI O UNIVERZITETU	4
3	DIO II: PODACI O ISPUNJENOSTI ZAKONSKIH USLOVA	8
3.1	HRONOLOŠKI PRIKAZ DOBIJENIH LICENCI	8
3.2	STUDIJSKI PROGRAMI, PRIPADNOST NAUČNIM OBLASTIMA, NAZIV PRI DIPLOMIANJU I BROJ UPISANIH STUDENATA	12
3.3	POKRIVENOST PREDMETA NASTAVNICIMA U RADNOM ODNOSU	14
3.3.1	PRVI CIKLUS STUDIJA	14
3.3.2	DRUGI CIKLUS STUDIJA	15
3.4	PROSTORNI I DRUGI KAPACITETI	16
3.4.1	BIBLIOTEKA	17
3.5	OSTALI USLOVI	17
4	DIO III.: ISPUNJENOST STANDARDA KVALITETA	18
4.1	POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA (ESG 1.1; KRITERIJUMI T 1.1, 1.2, 1.3)	18
4.1.1	STRATEGIJA RAZVOJA PIM UNIVERZITETA	18
4.1.2	ORGANIZACIONA I UPRAVLJAČKA STRUKTURA UNIVERZITETA.....	23
4.1.3	POLITIKA I PROCEDURE UNUTRAŠNJEG OBEZBJEĐENJA KVALITETA	30
4.1.4	MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI UNIVERZITETA PIM.....	45
4.1.5	OSTALI PODACI O STRATEGIJI RAZVOJA.....	47
4.2	IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA (ESG 1.2; KRITERIJUMI T 2.1 DO 2.6)	50
4.2.1	PROCES RAZVOJA I USVAJANJA STUDIJSKIH PROGRAMA, POVEZANOST SA MISIJOM UNIVERZITETA	50
4.2.2	STUDIJSKI PROGRAMI UNIVERZITETA	52
4.2.3	IZRAČUN ALOCIRANJA ECTS	111
4.2.4	IZBOR METODA UČENJA	112
4.2.5	OBAVEZNA PRAKSA KAO DIO STUDIJSKIH PROGRAMA	113
4.3	UČENJE, PODUČAVANJE I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA	114
4.3.1	PROCEDURE ZA OCJENJIVANJE STUDENATA	114
4.3.2	ANGAŽMAN STUDENATA U PROCESIMA UPRAVLJANJA I OBEZBJEĐENJU KVALITETA	116
4.3.3	MEĐUNARODNA MOBILNOST STUDENATA I ZAPOSLENIH	118
4.4	UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I SERTIFIKOVANJE (ESG 1.4; KRITERIJUMI T 4.1, 4.2, 4.3)	120

4.4.1	ANALIZA UPISA I PROLAZNOSTI STUDENATA	120
4.4.2	PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA I PERIODA STUDIRANJA	125
4.4.3	IZDAVANJE UVJERENJA O DIPLOMIRANJU, DIPLOME I DODATKA DIPLOMI.....	125
4.5	NASTAVNO OSOBLJE (ESG 1.5; KRITERIJUMI T 5.1 DO 5.4).....	127
4.5.1	POKRIVENOST PREDMETA IZ SVAKOG STUDIJSKOG PROGRAMA NASTAVNICIMA U RADNOM ODNOSU	127
4.5.2	PLAN ZAPOSŁJAVANJA I RAZVOJA KARIJERE	129
4.5.3	PROCEDURA I VRŠENJE IZBORA U ZVANJA	129
4.5.4	PODACI O OBJAVLJENIM NAUČNIM I STRUČNIM RADOVIMA NASTAVNIKA	131
4.5.5	SISTEM MOTIVACIJE ZAPOSLENIH ZA AKTIVAN ANGAŽMAN U OBLASTI ISTRAŽIVAČKOG RADA 136	
4.5.6	ANALIZA NASTAVNOG OSOBLJA	136
4.6	RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA (ESG 1.6; KRITERIJUMI T 6.1. DO 6.5) 142	
4.6.1	ANALIZA FIZIČKIH RESURSA	142
4.6.2	BIBLIOTEKA	143
4.6.3	PLANIRANJE, KORIŠĆENJE I PROVJERA RESURSA	145
4.6.4	ADMINISTRATIVNO I POMOĆNO OSOBLJE.....	146
4.6.5	SISTEM FINANSIRANJA UNIVERZITETA	147
4.7	UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA (ESG 1.7; KRITERIJUMI T 7.1 DO 7.4).....	148
4.7.1	OPIS INFORMACIONOG SISTEMA – HARDVER I SOFTVER	148
4.7.2	INTERNA ELEKTRONSKA BAZA PODATAKA	150
4.7.3	KLJUČNI REZULTATI BENČMARKING ANALIZE.....	154
4.8	INFORMISANJE JAVNOSTI (ESG 1.8; KRITERIJUMI T 8.1).....	159
4.8.1	WEB STRANICA I UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA	159
4.8.2	INFORMACIJE O NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOM RADU I RADU AKADEMSKOG OSOBLJA	160
4.8.3	KOMUNIKACIJA SA SPOLJAŠNJIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA	161
4.9	KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA PROGRAMA (ESG 1.9; KRITERIJUMI T 9.1 DO 9.4).....	163
4.9.1	PROCEDURE ZA PRAĆENJE REALIZACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA.....	163
4.9.2	ANALIZA REALIZACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA.....	163
4.9.3	ANALIZA UNAPREĐENJA STUDIJSKIH PROGRAMA.....	169
4.10	PERIODIČNO SPOLJAŠNJE OBEZBJEĐENJE KVALITETA.....	170
4.10.1	REALIZOVANE PREPORUKE PRETHODNE KOMISIJE ZA AKREDITACIJU	172
5	DIO IV.: PRILOZI	181

1 UVOD

Izveštaj o samovrednovanju (u nastavku teksta Izveštaj) Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment (u nastavku teksta Univerzitet PIM) predstavlja sveobuhvatni dokument o procjeni implementacije sistema kvaliteta na svim nivoima rada Univerziteta PIM, a na osnovu sljedećih dokumenata/pravilnika:

- Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (European standards and guidelines for quality assurance in higher education area – ESG), ENQA, 2015.
- Kriterijumi za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ 96/16).
- Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (HEAARS 01, 2018).
- Pravilnik o sistemu kvaliteta Univerziteta PIM ([Prilog 30](#))
- Pravilnik o samovrednovanju Univerziteta PIM ([Prilog 31](#))

Izveštaj pruža neophodne informacije o svim aspektima kvaliteta i ocjenu ispunjenosti uslova za akreditaciju i služi kao osnov za otklanjanje uočenih slabosti i sveukupno unapređenje kvaliteta.

Izveštaj se sastoji od 4 dijela i sadrži:

- Osnovne podatke o Univerzitetu (istorijat, razvoj, studenti, nastavnici i drugo).
- Podatke o ispunjenosti zakonskih uslova (dozvola za rad, ispunjenost odredbi iz Uredbe o minimalnim uslovima, dodijeljena zvanja i izbori i njihova usklađenost sa zvaničnom klasifikacijom).
- Podatke kojima se, u osiguranju kvaliteta, odgovara na svaki kriterijum kvaliteta:
 - Kriterij 1: Politika obezbjeđenja kvaliteta;
 - Kriterij 2: Izrada i odobravanje programa;
 - Kriterij 3: Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta;
 - Kriterij 4: Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje;
 - Kriterij 5: Nastavno osoblje;
 - Kriterij 6: Resursi za učenje i podrška studentima;
 - Kriterij 7: Upravljanje informacijama;
 - Kriterij 8: Informisanje javnosti;
 - Kriterij 9: Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa;
 - Kriterij 10: Periodično spoljašnje obezbjeđenje kvaliteta
- Priloge na osnovu kojih je sačinjen Izveštaj.

U proces obezbjeđenja, praćenja i unapređenja kvaliteta uključeni su svi organi i organizacione jedinice Univerziteta PIM, kao i studenti, u skladu sa odredbama Pravilnika o samovrednovanju. Dužnost je svih zaposlenih na Univerzitetu da obezbijede, prate i unapređuju kvalitet obrazovne, naučne, stručne i svih drugih djelatnosti.

Postupak samovrednovanja sprovodila je Komisija za kvalitet (KOK) u saradnji sa Centrom za kvalitet (u daljem tekstu Centar). KOK je utvrdila plan izvođenja aktivnosti u postupku samovrednovanja, kojim su definisani: ciljevi samovrednovanja, subjekti samovrednovanja, njihova odgovornost i zaduženja, metodologija i dinamika izrade dokumenata i standarda za samovrednovanje i ocjenjivanje kvaliteta, kao i metodologija prikupljanja podataka i vremenska dinamika, dok je Centar provodio operativne poslove na prikupljanju, obradi podataka, pripremi izvještaja.

KOK je u periodu od oktobra 2019. godine do decembra 2020. godine održala ukupno 10 sastanaka, na kojima su analizirane zadate aktivnosti, sačinjen plan rada, prikupljeni podaci i razmatrani predloženi standardi čija implementacija treba da formira sistem obezbjeđenja i kontrole kvaliteta. Na sastancima KOK, zavisno od potreba, aktivno su učestvovali sekretar Univerziteta i drugi zaposleni.

Postupak samovrednovanja je sproveden u nekoliko faza, u periodu od oktobra 2019. godine do decembra 2020. godine, prema planu aktivnosti u postupku samovrednovanja koji je KOK usvojila na sjednici održanoj 11.10.2019. godine (KOK 14/19). Plan aktivnosti u postupku samovrednovanja za akademsku 2019/2020. godinu se nalazi u [Prilogu 62](#) ovog izvještaja.

U prvoj fazi Komisija je definisala način prikupljanja podataka, spisak izvora podataka, instrumente za prikupljanje podataka (metodologija anketiranja, vrijeme anketiranja, sadržina anketnih upitnika, indikatori kvaliteta, reprezentativni uzorak i drugo) (Period oktobar-novembar, 2019).

U drugoj fazi Centar za kvalitet je sproveo postupke anketiranja i druge postupke za prikupljanje podataka, izvršio je obradu podataka i pripremio izveštaje o rezultatima sprovedenih postupaka za prikupljanje podataka. KOK je nakon toga izvršila sljedeće analize:

- Analiza broja upisanih studenata, za poslednjih 5 akademskih godina (2015/2016. - 2019/2020. akademska godina) po studijskim programima i godinama studija,
- Analiza postotka svršenih studenata i prosječnog trajanja studija,
- Analiza prolaznosti studenata, po studijskim programima za 2019/2020. akademsku godinu,
- Analizu broja angažovanih nastavnika i saradnika, za 2019/2020. akademsku godinu, po studijskim programima i po zvanju nastavnika/saradnika,

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- Analiza pokrivenosti predmeta u pojedinom studijskom programu nastavnica u radnom odnosu i izračun norme angažmana nastavnika i saradnika;
- Analiza akademskog osoblja za 2019/2020. akademsku godinu,
- Analiza studijskih programa, pripadnosti naučnim oblastima u skladu sa zvaničnom klasifikacijom i broja trenutno upisanih studenata na te studijske programe,
- Analiza izbora u zvanja i povjerenih predmeta,
- Analiza prostornih kapaciteta u odnosu na broj studenata na pojedinom studijskom programu;
- Analiza bibliotečkih resursa,
- Analiza objava nastavnika iz naučne oblasti za koju imaju izbor,
- Analiza učestvovanje nastavnika i saradnika na skupovima, kongresima, seminarima, radionicama koji su doprinijeli njihovom usavršavanju;
- Analiza medijskog obavještanja javnosti o informacijama od značaja za javnost,

Na osnovu navedenih analiza pripremljeni su i upućeni Senatu i Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje sljedeći izvještaji:

- Izveštaj o upisu,
- Izveštaj o realizaciji studijskih programa (obuhvata izvještaje o postotku svršenih studenata, evauaciji zadovoljstva studenata i postotoku zaposlenih studenata);
- Izveštaj o evaluaciji nastavnog procesa;
- Izveštaj publicistike nastavnog osoblja;
- Izveštaj o kvalitetu informacionog sistema;
- Izveštaj o kvalitetu interne elektronske baze podataka.

Komisija za kvalitet je u završnoj fazi svoga rada sačinila prijedlog Izveštaja o samovrednovanju.

Upravni odbor je dao saglasnost na Izveštaj o samovrednovanju, odlukom UO.1-5/21, od 29.04.2021. godine, a Senat Univerziteta je na svojoj sjednici održanoj 17.05.2021. godine usvojio Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020 (S-042/21).

2 DIO I: PODACI O UNIVERZITETU

U tabeli 1 prikazani su osnovni podaci o Univerzitetu PIM.

Tabela 1. Podaci o Univerzitetu PIM

Naziv	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment		
Sjedište	Despota Stefana Lazarevića bb, Banja Luka		
Direktor	Prof. dr Ilija Džombić		
Rektor	prof. dr Dragan Đuranović		
Predsjednik UO	prof. dr Ilija Džombić		
Telefon	051 378 300	Fax	051 378 300
Dat.osnivanja	13.06.2003. godine	Zadnja regist.	21.06.2007. godine 21.03.2011. (zadnja promjena)
Regist. Broj	5-37-00	Vlasništvo	privatno
Matični broj	1968955	Šifra djelat.	85.42 – visoko obrazovanje
Status	ustanova	Registrovani kapital	104.000 KM (u novcu)
Organizacione jedinice	Ekonomski fakultet Pravni fakultet Tehnički fakultet Filozofski fakultet Fakultet računarskih nauka Institut za istraživanje i razvoj Odjeljenje Univerziteta u Trebinju Odjeljenje Univerziteta u Istočnom Sarajevu Odjeljenje Univerziteta u Brčko distriktu		
Studijski programi – prvi ciklus studija ¹	Ekonomski fakultet	1. Menadžment (2003/2004., zadnja licenca 2006/2007), DN. 2. Finansije i bankarstvo (2003/2004., zadnja licenca 2006/2007), DN. 3. Marketing (2006/2007), DN. 4. Ekonomska diplomatija (2006/2007), DN. 5. Digitalna ekonomija, DN.	
	Pravni fakultet	5. Pravo (2009/2010), DN.	
	Tehnički fakultet	6. Grafički inženjering i dizajn (2009/2010), TN. 7. Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija (2017/2018), TN	
	Filozofski fakultet	8. Andragogija (2009/2010), DN. 9. Psihologija (2011/2012), DN.	
	Fakultet računarskih nauka	10. Računarske nauke (2011/2012), PN.	
Studijski programi – drugi ciklus studija ²	Ekonomski fakultet	11. Menadžment (2012/2013), DN. 12. Finansije i bankarstvo (2012/2013), DN. 13. Marketing (2012/2013), DN. 14. Ekonomska diplomatija (2012/2013), DN.	
	Pravni fakultet	15. Pravo (2013/2014), DN.	
	Filozofski fakultet	16. Psihologija (2014/15), DN. 17. Andragogija (2014/15), DN.	
	Fakultet računarskih nauka	18. Računarske nauke (2015/16), PN.	

¹ Naznačena je akademska godina u kojoj je započeto izvođenje studijskog programa i pripadnost naučnoj oblasti, pri čemu je legenda: DN (društvene nauke), TH (tehničke nauke) i PN (prirodne nauke).

² Naznačena je akademska godina u kojoj je započeto izvođenje studijskog programa i pripadnost naučnoj oblasti, pri čemu je legenda: DN (društvene nauke), TH (tehničke nauke) i PN (prirodne nauke).

Univerzitet PIM je prvu generaciju studenata upisao u akademskoj 2003/2004. godini, nakon dobijanja dozvole za rad, na studijske programe Opšti menadžment i Finansijski menadžment. Od 2005/2006. na Univerzitetu se izvode studijski programi: **Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing i Ekonomska diplomatija**. Svi pripadaju naučnoj oblasti društvenih nauka. U akademskoj 2006/2007. godini su licencirani i studijski programi **Andragogija i Grafički inženjering i dizajn**, koji su počeli sa izvođenjem u akademskoj 2009/2010 godini. U trenutku licenciranja, program andragogije je spadao u naučnu oblast humanističkih nauka, a od jula 2007. godine spada u naučnu oblast društvenih nauka. Program grafički inženjering i dizajn pripada naučnoj oblasti tehničkih nauka. Od akademske 2009/2010. licenciran je i izvodi se i studijski program **Pravo**. Program pripada naučnoj oblasti društvenih nauka. U akademskoj 2010/2011. godini licencirani su i studijski programi **Psihologija i Računarske nauke**, koji počinju sa izvođenjem u akademskoj 2011/2012 godini. Program psihologija spada u naučnu oblast društvenih nauka, a program računarske nauke u naučnu oblast prirodnih nauka.

U akademskoj 2012/2013. godini počinje sa izvođenjem **drugi ciklus studija** na Ekonomskom fakultetu, a u akademskoj 2013/2014. godini i drugi ciklus studija na Pravnom fakultetu. U akademskoj 2014/2015. godini počinje sa izvođenjem i drugi ciklus na Filozofskom fakultetu, na oba studijska programa: Psihologija i Andragogija.

Studijski program **Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS** na Tehničkom fakultetu licenciran je u akademskoj 2016/2017. godini. Izvođenje nastave na ovom studijskom programu je počelo u akademskoj 2017/2018. godini.

Studijski program **Digitalna ekonomija – 240 ECTS** na Ekonomskom fakultetu licenciran je krajem akademske 2019/2020. godine. Izvođenje nastave na ovom studijskom programu je predviđeno za narednu akademsku godinu.

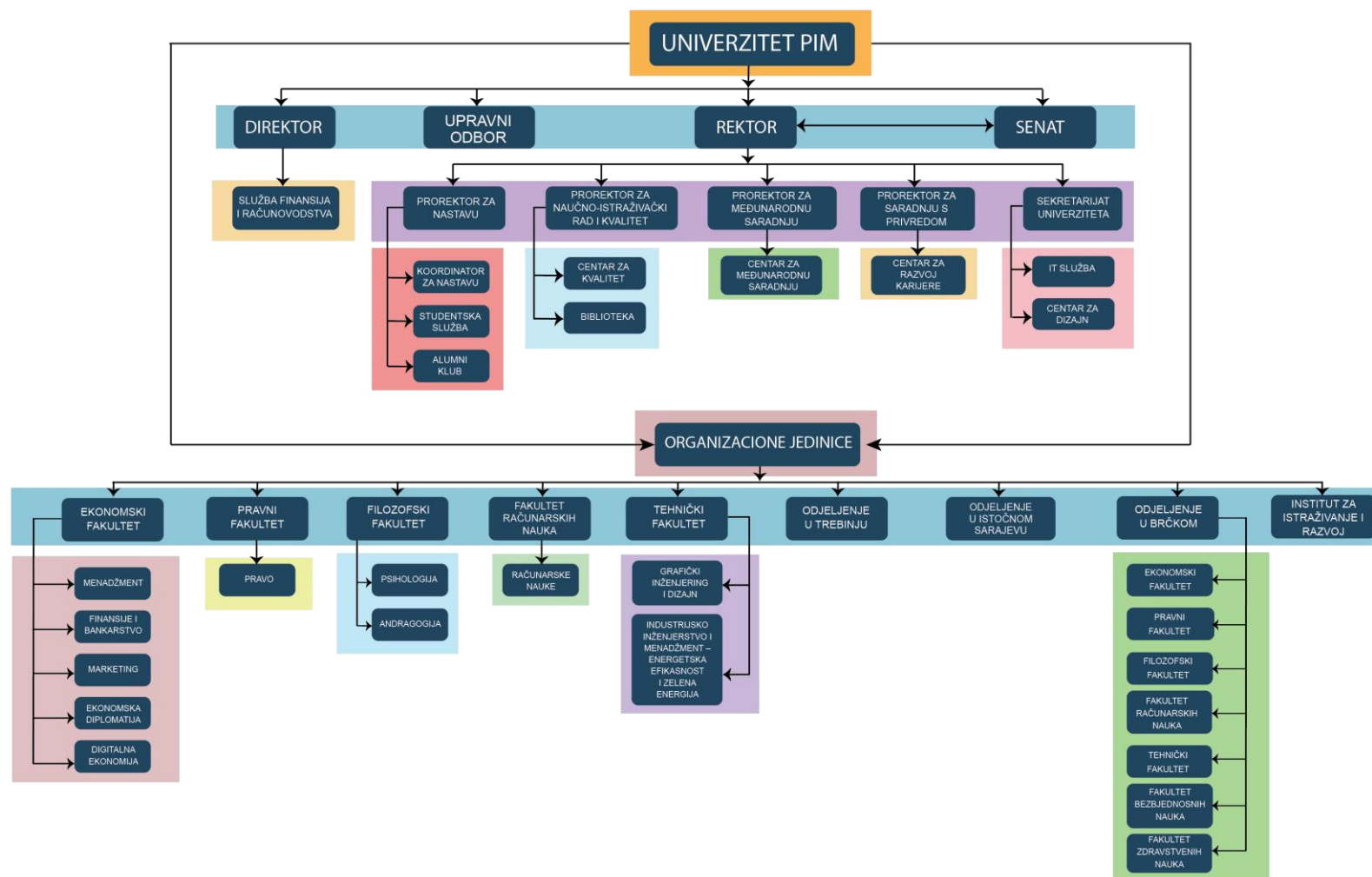
Pored odjeljenja Univerziteta PIM u Trebinju i Istočnom Sarajevu, 2020. godine licencirano je i odjeljenje Univerziteta PIM u Brčko distriktu, u kome je nastavni proces počeo u akademskoj 2020/2021. godini, na sedam fakulteta (Ekonomski, Pravni, Filozofski, Fakultet računarskih nauka na sva tri ciklusa studija kao i Tehnički fakultet, Fakultet bezbjedonosnih nauka i Fakultet zdravstvenih nauka na prvom ciklusu studija).

Unutrašnja organizacija Univerziteta PIM je prikazana na slici 1 (strana 7 ovog izvještaja).

Kvalitetu razvoja Univerziteta u proteklom periodu svjedoče, između ostalog i sljedeći podaci:

- U akademskoj 2019/2020. godini je na Univerzitetu radilo u stalnom ili u dopunskom radnom odnosu ukupno 119 nastavnika i saradnika.
- Univerzitet PIM raspolaže najkvalitetnije opremljenim univerzitetskim okruženjem koji se pruža na 2.584 m² površine namijenjene učionicama i pratećim sadržajima u sjedištu Univerziteta, kao i 351 m² raspoloživog prostora u odjeljenju Univerziteta u Trebinju, u odjeljenju u Istočnom Sarajevu 1000 m² i u odjeljenju u Brčko distriktu 1800 m² raspoloživog prostora.
- 2006. godine osnovana je Srednja poslovna škola u Banjoj Luci, koja je 2012. godine prerasla u Srednjoškolski centar koji u svom sastavu osim srednje poslovne škole ima i Gimnaziju, Medicinsku i Elektrotehničku školu.
- Ostvarena je saradnja sa 2 nove visokoškolske ustanove iz Sjeverne Makedonije i Slovenije u akademskoj 2019/2020. godini i ukupno do sada, sa 29 visokoškolskih ustanova iz zemlje i regiona.
- U 2019/2020. akademskoj godini odobren je jedan novi domaći projekat, a nastavnici i saradnici Univerziteta PIM učestvovali su tokom 2019/2020. akademske godine pojedinačno u 16 domaćih i međunarodnih projekata.
- U okviru izdavačke djelatnosti u akademskoj 2019/2020. akademskoj godini objavljeno je 8 izdanja – monografije i udžbenici.
- Univerzitetu PIM odobren je međunarodni EU HORIZON 2020 projekat u saradnji sa konzorcijumom od 14 Evropskih institucija, 2018. godine.
- Univerzitet je organizovao redovnu godišnju Međunarodnu konferenciju o društvenom i tehnološkom razvoju – STED 2019. u Trebinju.
- Tokom akademske 2019/2020. godine objavljena su još dva broja časopisa STED Journal i izvršena nova kategorizacija, tako da je na listi Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske rangiran kao naučni časopis druge kategorija, sa 29 bodova. Časopis je indeksiran u DOAJ, CEEOL, CiteFactor, Index Copernicus, ROAD, Google Scholar i OAJI indeksne baze naučnih publikacija.
- U 2019. godini Pravni fakultet, Univerziteta PIM je pokrenuo i drugi naučni časopis pod nazivom Arhiv za pravne i društvene nauke.
- U 2019/2020. akademskoj godini Univerzitet PIM je dodijelio 12 punih stipendija upisanim studentima Ekonomskog i Pravnog fakulteta.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Slika 1. Organizaciona šema Univerziteta PIM

3 DIO II: PODACI O ISPUNJENOSTI ZAKONSKIH USLOVA

Uredba o minimalnim uslovima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova i o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za rad (Uredba), navodi potrebne kadrovske, prostorne i materijalno-tehničke uslove za izvođenje nastave na studijskim programima. U skladu sa tom uredbom, u nastavku su prikazani sljedeći podaci o ispunjenosti uslova za rad Univerziteta:

- Hronološki prikaz dobijenih licenci, dozvola za rad i ostalih rješenja nadležnog ministarstva u vezi sa radom Univerziteta.
- Analiza studijskih programa, pripadnosti naučnim oblastima u skladu sa zvaničnom klasifikacijom i broja trenutno upisanih studenata na te studijske programe.
- Analiza pokrivenosti predmeta na pojedinačnim studijskim programima nastavnica u radnom odnosu i izračun norme angažmana nastavnika i saradnika.
- Analiza prostornih i drugih tehničkih kapaciteta u odnosu na broj studenata na pojedinom studijskom programu.
- Analiza bibliotečkih resursa.

3.1 HRONOLOŠKI PRIKAZ DOBIJENIH LICENCI

2003. godine:

- Izdato prvo Rješenje o ispunjenosti uslova za rad **Fakulteta za poslovni inženjering i menadžment** broj: 6-01-4331/03, od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2007. godine:

- Izdato Rješenje o ispunjenosti uslova za rad **Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment** broj: 07.2-3488-4/07, od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Dozvola za rad:** 07.2-9619/07, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Upis u Registar visokoškolskih ustanova:** Rješenje broj: 07.023/600-4075/08, izdato od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2009. godine:

- Izdato Rješenje o ispunjenosti uslova za rad studijskog programa: **Pravo**, broj: 07.023/602-7804-8/08, od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Dozvola za rad:** 07.023/602-8346/09, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2010. godine:

- Izdato Rješenje o ispunjenosti uslova za rad studijskog programa: **Računarske nauke**, broj: 07.023/612-398-1/10 od 14.09.2010. godine, od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-398-2/10 od 21.09.2010. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Izdato Rješenje o ispunjenosti uslova za rad studijskog programa: **Psihologija**, broj: 07.023/612-397-2/10 od 05.10.2010. godine, od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-397-2/10 od 12.10.2010. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Izdato Rješenje o ispunjenosti uslova za rad van sjedišta, **Odeljenje u Trebinju** broj: 07.023/612-417-1/10 od 14.09.2010. godine, izdato od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- **Dozvola za rad van sjedišta, odeljenje u Trebinju:** 07.023/612-417-2/10 od 21.09.2010. godine izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2011. godine:

- Izdato Rješenje br. 07.023/612-599-1/10 od 22.03.2011. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studijskih programa: **Ekonomska diplomatija, Finansije i bankarstvo, Marketing i Menadžment**, u četvorogodišnjem trajanju od akademske 2011/2012. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-599-2/10 od 18.05.2011. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
-

2012. godine:

- Rješenje br. 07.612-466-3/11 od 10.09.2012.godine o ispunjenosti uslova za izvođenje drugog ciklusa studija studijskih programa: **Ekonomska diplomatija, Finansije i bankarstvo, Marketing i Menadžment**, u jednogodišnjem trajanju od akademske 2012/2013. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.612-466-4/11 od 18.09.2012. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2013. godine:

- Rješenje br. 07.023/612-319-1/12 od 27.09.2013.godine o ispunjenosti uslova za izvođenje **drugog ciklusa studija** studijskog programa: **Pravo** u jednogodišnjem trajanju od akademske 2013/2014. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-319-2/12 od 08.10.2013. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Rješenje br. 07.023/612-321-1/12 od 27.09.2013. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studija studijskog programa: **Računarske nauke – 240 ECTS** od akademske 2013/2014. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-321-1-1/12 od 16.09.2013. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Rješenje br. 07.023/612-320-1/12 od 16.09.2013.godine o ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studija studijskog programa: **Pravo**, van sjedišta, u **odjeljenju u Lukavici – Istočno Sarajevo** od akademske 2013/2014. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.023/612-320-2/12 od 08.10.2013. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2014. godine:

- Rješenje br. 07.050/612-191-1-1/13 od 15.09.2014.godine o ispunjenosti uslova za izvođenje **drugog ciklusa studija** studijskog programa: **Andragogija – 60 ECTS** od akademske 2014/2015. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.050/612-191-2-1/13 od 15.10.2014. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Rješenje br. 07.050/612-192-2/13 od 05.11.2014.godine o ispunjenosti uslova za izvođenje **drugog ciklusa studija** studijskog programa: **Psihologija – 60 ECTS** od akademske 2014/2015. godine.
- **Dozvola za rad:** 07.050/612-191-2-3/13 od 04.12.2014. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2015. godine:

- Rješenje br. 07.05/612-184-1/14 od 28.08.2015. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje **drugog ciklusa** studijskog programa: **Računarske nauke – 60 ECTS** od akademske 2015/2016 godine na Fakultetu računarskih nauka.
- **Dozvola za rad:** 07.05/612-184-1/14 od 28.09.2015. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- Rješenje br. 07.05/612-183-2/14 od 28.09.2015. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje četvrte godine prvog ciklusa studijskog programa: **Grafički inženjering i dizajn - 240 ECTS** od akademske 2015/2016 na Tehničkom fakultetu.
- **Dozvola za rad:** 07.05/612-183-2/14 od 28.09.2015. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2017. godine:

- Rješenje br. 07.050/612-111-2-1/16 od 25.05.2017. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studija na studijskom programu: **Industrijsko inženjerstvo i menadžment - Energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS** na Tehničkom fakultetu.
- **Dozvola za rad:** 07.050/612-111-2-1/16 od 25.05.2017. godine, izdata od strane Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.

2020. godine:

- Rješenje br. 07 – 1154SO-006/20 od 07.02.2020. godine o izdavanju licence kao dozvole za rad i izvođenje nastave na I, II i III ciklusu studija visokoškolskoj ustanovi **Odjeljenje Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka u Brčko distriktu** od akademske 2020/2021. godine.
- **Dozvola za rad:** 07 – 1154SO-006/20 od 07.02.2020. godine, izdata od strane Vlade Brčko distrikta, odjeljenje za visoko obrazovanje.
- Rješenje br. 19.040/612-188-8/19 od 13.08.2020. godine o ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studija na studijskom programu: **Digitalna ekonomija – 240 ECTS** na Ekonomskom fakultetu.
- **Dozvola za rad:** 19.040/612-188-8/19 od 13.08.2020. godine, izdata od strane Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informatičko društvo Republike Srpske.

3.2 STUDIJSKI PROGRAMI, PRIPADNOST NAUČNIM OBLASTIMA, NAZIV PRI DIPLOMIRANJU I BROJ UPISANIH STUDENATA

Univerzitet je u akademskoj 2019/2020. izvodio 9 studijskih programa na prvom ciklusu studija (tabela 2) i 7 studijskih programa na drugom ciklusu studija (tabela 3). U tabelama 2 i 3 su prikazani studijski programi, njihova pripadnost naučnim oblastima, naziv pri diplomiranju, godina početka izvođenja i broj trenutno upisanih studenata (akademska 2019/2020).

Tabela 2. Studijski programi na prvom ciklusu studija

Naziv	Naučna oblast	Naziv pri diplomiranju	Početak izvođenja	Broj upisanih 2019/2020.	Izlazni profil
Menadžment - 180 ECTS	Društvene nauke	Diplomirani ekonomista – menadžer – 180 ECTS	2007/2008.	12	DA
Menadžment – 240 ECTS		Diplomirani ekonomista – 240 ECTS	2011/2012.	73	DA
Finansije i bankarstvo - 180 ECTS	Društvene nauke	Diplomirani ekonomista – menadžer – 180 ECTS	2007/2008.	13	DA
Finansije i bankarstvo - 240 ECTS		Diplomirani ekonomista – 240 ECTS	2011/2012.	104	DA
Marketing - 180 ECTS	Društvene nauke	Diplomirani ekonomista – menadžer - 180 ECTS	2007/2008.	15	DA
Marketing - 240 ECTS		Diplomirani ekonomista – 240 ECTS	2011/2012.	44	DA
Ekonomska diplomatija - 180 ECTS	Društvene nauke	Diplomirani ekonomista – menadžer - 180 ECTS	2007/2008.	3	DA
Ekonomska diplomatija - 240 ECTS		Diplomirani ekonomista – 240 ECTS	2011/2012.	13	DA
Pravo	Društvene nauke	Diplomirani pravnik – 240 ECTS	2009/2010.	179	DA
Grafički inženjering i dizajn	Inženjerstvo i tehnologija	Diplomirani inženjer grafike i dizajna – 180 ECTS	2009/2010.	7	DA
		Diplomirani inženjer grafike i dizajna – 240 ECTS	2015/2016.	11	DA
Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija	Inženjerstvo i tehnologija	Diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva i menadžmenta – energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS	2017/2018.	13	NE

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Psihologija	Društvene nauke	Diplomirani psiholog – 240 ECTS	–	2011/2012.	122	DA
Računarske nauke	Prirodne nauke	Diplomirani računarstva i informatike – 180 ECTS	inženjer i –	2011/2012.	16	DA
		Diplomirani računarstva i informatike – 240 ECTS	inženjer i –	2014/2015.	66	DA

Tabela 3. Studijski programi na drugom ciklusu studija

Naziv	Naučna oblast	Naziv pri diplomiranju	Početak izvođenja	Broj upisanih 2018/2019.	Izlazni profil	
Menadžment	Društvene nauke	Master ekonomije – 300 ECTS	–	2012/2013.	8	DA
Finansije i bankarstvo	Društvene nauke	Master ekonomije – 300 ECTS	–	2012/2013.	10	DA
Marketing	Društvene nauke	Master ekonomije – 300 ECTS	–	2012/2013.	3	DA
Ekonomska diplomatija	Društvene nauke	Master ekonomije – 300 ECTS	–	2012/2013.	1	DA
Pravo	Društvene nauke	Master prava – 300 ECTS	–	2012/2013.	21	DA
Psihologija	Društvene nauke	Master psihologije – 300 ECTS	–	2014/2015.	8	DA
Računarske nauke	Prirodne nauke	Master računarstva i informatike – 300 ECTS	–	2015/2016.	2	DA

3.3 POKRIVENOST PREDMETA NASTAVNICIMA U RADNOM ODNOSU

U akademskoj 2019/2020. godine na Univerzitetu je angažovano **119** nastavnika i saradnika, i to:

- Nastavnici: 87, od čega
 - Redovni profesori: 9
 - Vanredni profesori: 33
 - Docenti: 43
 - Nastavnici stranog jezika: 2
- Asistenti: 5, od čega:
 - Viši asistenti: 4
 - Asistenti: 1
- Ostalo akademsko osoblje: 27, od čega:
 - Saradnici u nastavi: 22
 - Demonstratori: 5

Nastavnici su birani u izbore na uže naučne oblasti kojima pripadaju povjereni predmeti.

3.3.1 Prvi ciklus studija

Na nivou Univerziteta, predmeti sa svih godina studija i studijskih programa su u prosjeku **pokriveni sa 46%** nastavnicima u radnom odnosu. Listu odgovornih nastavnika je usvojio Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 03.09.2019. godine (broj S - 067/19).

Grafikon na slici 2 prikazuje pokrivenost predmeta na svakom studijskom programu nastavnicima u radnom odnosu i prosječnu pokrivenost predmeta na Univerzitetu, a nakon njega slijedi objašnjenje i detaljniji prikaz.

Slika 2. Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu po studijskim programima

Najviši stepen pokrivenosti predmeta nastavnicima u radnom odnosu imaju studijski programi Tehničkog fakulteta (61% u prosjeku) i Ekonomskog fakulteta (51% u prosjeku). Na Pravnom i Filozofskom fakultetu je 39%, dok je na Fakultetu računarskih nauka 41%.

Sumarni pregled pokrivenosti predmeta na svim studijskim programima Univerziteta u akademskoj 2019/2020. godini, sa datim podacima za svaku pojedinu godinu studija, te ukupno za pojedini studijski program, organizacionu jedinicu (fakultet) kojoj pripada i Univerzitet u cjelini, dat je u tabeli 4.

Iz predočenih lista odgovornih nastavnika za svaki fakultet Univerziteta, sumirana su sedmična opterećenja nastavnika i saradnika u akademskoj 2019/2020. godini. Lista i prikaz se nalaze u Prilogu 1 ([Prilog 1 - Lista odgovornih nastavnika za svaki fakultet i studijski program](#)) i Prilogu 3 ([Prilog 3 - Sedmično opterećenje nastavnika i saradnika u akademskoj 2019/2020. godini](#)) ovog Izveštaja.

Tabela 4. Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu po studijskim programima na prvom ciklusu studija

Studijski program	Godina studija				PROSJEK		
	prva	druga	treća	četvrta	SP	OJ	UNI
Menadžment	40%	70%	36%	56%	51%	51%	46%
Finansije i bankarstvo	40%	70%	27%	44%	45%		
Marketing	40%	70%	45%	56%	53%		
Ekonomska diplomatija	40%	70%	45%	56%	53%		
Pravo	56%	56%	22%	22%	39%	39%	
Grafički inženjering i dizajn	56%	89%	44%	63%	63%	61%	
Ind. inž. i menadž. –EE i ZE	67%	56%	50%		58%		
Psihologija	46%	58%	15%	36%	39%	39%	
Računarske nauke	60%	10%	56%	38%	41%	41%	
PROSJEK	49%	61%	38%	46%	46%		

3.3.2 Drugi ciklus studija

Na drugom ciklusu studija, u akademskoj 2019/2020. godine izvođeni su studijski programi Menadžment 300 ECTS, Finansije i bankarstvo 300 ECTS, Marketing 300 ECTS, Ekonomska diplomatija 300 ECTS, Pravo 300 ECTS, Računarske nauke 300 ECTS i Psihologija 300 ECTS. U izvođenju studijskih programa učestvovali su nastavnici i saradnici koji su na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment u radnom odnosu. Svi predmeti su klasifikovani prema užim naučnim oblastima a odgovorni nastavnik/nastavnici na predmetu imaju zvanje iz te uže naučne oblasti. Listu odgovornih nastavnika ([Prilog 2](#)) je usvojio Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 03.09.2019. godine (broj S - 067/19)

3.4 PROSTORNI I DRUGI KAPACITETI

Univerzitet raspolaže sa prostornim kapacitetima, koji prevazilaze minimalne uslove koje određuje Uredba. S obzirom na broj upisanih studenata na svim studijskim programima prvog i drugog ciklusa studija u 2019/2020. godini (bez absolvenata), iskorištva se 38,12% od ukupno raspoloživog prostora (tabele 5, 6 i 7).

Tabela 5. Stepen iskorištenosti prostora s obzirom na broj studenata

Stud.pr.	Broj st.	Min m ²	Uk.potr.
Ekonomski fakultet - 1.c.	209	1,5	313,5
Ekonomski fakultet - 2.c.	12	1,5	18
Pravni fakultet - 1.c.	140	1,5	210
Pravni fakultet - 2.c.	18	1,5	27
Tehnički fakultet	24	3,5	84
Filozofski fakultet - 1.c.	98	1,5	147
Filozofski fakultet - 2.c.	7	1,5	10,5
F.računarskih nauka - 1.c.	69	2,5	172,5
F.računarskih nauka - 2.c.	1	2,5	2,5
UKUPNO	578		985
Raspoloživi kapacitet			2.584
Stepen iskorištenosti			38,12%

Tabela 6. Raspored i kvadratura prostorija Univerziteta

Opis	1. sprat	2. sprat	3. sprat	Suteren	UKUPNO u m ²
Učionice		436,78	365,72		802,5
Laboratorij			46,38		46,38
Amfiteatar	125,12				125,12
Studentska služba	56,38				56,38
Biblioteka	62,86				62,86
Bife	51,34				51,34
Kabineti - profesori	48,95	83,08	58,9		190,93
Informatički kabineti	53,11	65,36			118,47
Sekretarijat			100,6		100,6
Sala za rekreaciju				338	338
Ostalo	227,98	253,4	210,05		691,43
UKUPNO	625,74	838,62	781,65	338	2.584,01

Tabela 7. Prikaz kvadrature po prostorijama i ukupno za Univerzitet

Prostorija	Broj	Broj mjesta	Površina (m ²)
Amfiteatar	1	170	125,12
Slušaonice, učionice	16	569	802,5
Laboratorije	1	15	46,38
Kompjuterski kabineti	2	56	118,47
Biblioteka	1	-	30,75
Čitaonice	1	25	32,11
Sala za rekreaciju studenata	1	35	338
Nastavnički kabineti	15	50	190,93
Studentska služba	3	5	56,38
Sekretarijat i uprava	4	10	100,6
Studentski klub	1	60	51,34
Ostale prostorije	4	n/p	691,43
UKUPNO			2.584,01

3.4.1 Biblioteka

Bibliotečki resursi omogućavaju nesmetano izvođenje studija u skladu sa nastavnim planom i programom, kako po pitanju obavezne, tako i dodatne literature koja je studentima neophodna za samostalan rad. Biblioteka je otvorena za svoje korisnike svaki radni dan od 10:00 do 18:00 časova i subotom od 09:00 do 13:00 časova. Osim u sjedištu Univerziteta u Banjoj Luci, biblioteke se nalaze i u odjeljenjima Univerziteta u Trebinju, Istočnom Sarajevu i Brčko distriktu.

Trenutno stanje bibliotečkih resursa ali i kontinuirana nabavka i nadogradnja u potpunosti podržavaju plan i program studijskih programa. Oko 98% trenutnih bibliotečkih jedinica je usko vezano za pojedine studijske programe, a preostalih 2% čine bibliotečke jedinice iz ostalih oblasti.

U skladu sa svojom vizijom i opredijeljenošću za dostizanje postavljenih ciljeva, uprava Univerziteta u kontinuitetu sprovodi aktivnosti povećanja sadržaja i obima bibliotečkih resursa. Podatak koji potvrđuje ovu opredijeljenost je da je više od 90% bibliotečkih jedinica usko vezano za studijske programe koje izvodi Univerzitet.

Obavezna literatura koja je specificirana predmetnim obrascima i nastavnim planovima i programima dostupna je u obimu bibliotečkih jedinica koje zadovoljavaju 100% upisanih studenata, kako bi studenti tokom cijele akademske godine neprestano imali na raspolaganju potrebnu obaveznu literaturu. Dodatna literatura koja je specificirana predmetnim obrascima i nastavnim planovima i programima dostupna je u obimu od najmanje jedne bibliotečke jedinice na 5 upisanih studenata. U prosjeku godišnje izdvajanje Univerziteta je oko 25.000,00 KM za nabavku nove literature, odnosno zamjenu oštećene.

3.5 OSTALI USLOVI

Univerzitet posjeduje multifunkcionalni sportski teren, koji sadrži terene za tenis, košarku, rukomet i odbojku. U sklopu studentskog kluba nalazi se kafe.

Komunikacija studenata sa centrom grada omogućena je redovnom autobuskom linijom, a autobusko stajalište se nalazi ispred samog ulaza u zgradu Univerziteta.

4 DIO III.: ISPUNJENOST STANDARDA KVALITETA

Podaci kojima se, u osiguranju kvaliteta, odgovara na svaki standard i kriterijum kvaliteta su sljedeći:

- Politika obezbjeđenja kvaliteta;
- Izrada i odobravanje programa;
- Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereno na studenta;
- Upis i napredovanje studenata, priznavanje i sertifikovanje;
- Nastavno osoblje;
- Resursi za učenje i podrška studentima;
- Upravljanje informacijama;
- Informisanje javnosti
- Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa;
- Periodično spoljašnje obezbjeđenje kvaliteta.

4.1 POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA (ESG 1.1; Kriterijumi T 1.1, 1.2, 1.3)

4.1.1 Strategija razvoja PIM Univerziteta

U skladu sa članom 103. Statuta Univerziteta PIM ([Prilog 6, Statut Univerziteta](#)) Upravni Odbor razvija i donosi Strategiju razvoja Univerziteta. Cijeli tekst usvojene strategije za period 2018-2022. je sadržan u dokumentu: Strategija razvoja Univerziteta PIM i nalazi se u prilogu 4 ovog Izvještaja ([Prilog 4, Strategija razvoja Univerziteta PIM](#)).

4.1.1.1 Akt koji definiše procedure donošenja Strategije razvoja Univerziteta

Oblikovanje strategije zasnovano je na osnovama strateškog planiranja, koje je Upravni odbor usvojio kroz dokument Procedura donošenja i utvrđivanja strategije Univerziteta koji se nalazi u prilogu 5 ovog Izvještaja ([Prilog 5, Procedura donošenja periodičnog preispitivanja i kontinuiranog unapređenja strategije razvoja Univerziteta](#)).

4.1.1.2 Način izrade i usvajanja strategije

Nosilac strategije razvoja Univerziteta je Upravni odbor. Postavljanje strategije je smjernica za razvoj i potvrđivanje kvaliteta u izvođenju studijskih programa, ali i drugih aktivnosti i djelatnosti koji su nezaobilazni dio univerzitetskog življenja. Upravni odbor je na svojoj redovnoj sjednici održanoj dana 26.12.2017.godine donio Odluku broj UO-1.7/17 usvojio Strategiju razvoja Univerziteta PIM.

4.1.1.3 Vizija i misija Univerziteta PIM

Vizija, misija, strateški i operativni ciljevi razvoja Univerziteta PIM definisani su Strategijom razvoja ([Prilog 4](#)).

Vizija Univerziteta: Univerzitet će biti centar izvrsnosti, koji će znanjem, tradicijom, iskustvom i kulturom svog rada i rada uposlenog nastavnog kadra, autoritetom stečenog znanja oplemenjivati akademske i društvene sfere društva i regiona kojem pripada.

Budućnost svog rada zasnivaće na razvoju dinamičnih i društvu potrebnih studijskih programa uz pomoć nastavnog kadra opredijeljenog za dodatna usavršavanja i lični razvoj. Održaće i povećati privlačnost za studente kroz dinamične studijske programe, uz pomoć vrhunskog kadra, povezivanja studija sa praksom, razvoja vannastavnih studentskih aktivnosti i preko međunarodne saradnje. Opredijeljenost Univerziteta je da postane pouzdan partner privrednih i drugih organizacija kroz isticanje upotrebljivih znanja i visokog stepena zapošljivosti studenata.

Principi koji obezbjeđuju ove paradigme su:

- Organizacija Univerziteta i radnih procesa;
- Dinamični studijski programi koji su prilagođeni potrebama tržišta rada;
- Obavezna praksa na svim studijskim programima i svim godinama studija;
- Nastavni kadar koji akademska znanja prenosi na mlade generacije;
- Način izvođenja i organizacija nastave;
- Upotreba novih inovativnih metoda nastavno-obrazovnog rada;
- Usmjerenost na studenta;
- Međunarodna saradnja sa visokoškolskim ustanovama i poslovnim subjektima;
- Kontinuirana briga za studenta i poslije završetka studija na Univerzitetu;
- Ulaganje u stručno usavršavanje nastavnog kadra i podsticanje postdokorskog usavršavanja;
- Upoznavanje studenata sa drugim kulturama, poslovnim običajima i uslovima rada ustanova u inostranstvu;
- Korištenje međunarodno afirmisane literature.

Misija Univerziteta je obezbjeđenje visokog stepena potrebnih akademskih znanja, praktičnih vještina i sposobnosti koje daju osnovu studentima da postanu konkurentni i prepoznati na tržištu rada. Pored obrazovne djelatnosti, Univerzitet sprovodi i naučno-istraživačku djelatnost. Misija Univerziteta u ovom okviru temelji se na:

- praćenju razvoja nauke i implementiranju naučnih dostignuća u obrazovni proces i studijske programe koje Univerzitet izvodi;
- podsticanju i podršci studentskog naučno-istraživačkog rada;

- uspostavljanju naučne saradnje sa visokoškolskim ustanovama u zemlji i inostranstvu;
- organizovanju naučnih skupova međunarodnog karaktera.

Vrijednosti svog rada Univerzitet zasniva na:

- akademskoj odličnosti, odnosno osiguranju što većeg kvaliteta;
- akademskoj slobodi zaposlenih i studenata, sa posebnim akcentom na slobodi kreativnosti;
- autonomiji u odnosu na državu, političke stranke, vjeroispovijest i organizacije;
- otvorenosti u domaćem i inostranom akademskom prostoru.

4.1.1.4 Akteri u izradi Strategije

U oblikovanje Strategije i postavljanje strateških ciljeva i mjerila za praćenje njihove realizacije uključene su sve interesne grupe: studenti, nosioci nastavnog i naučnoistraživačkog procesa – nastavnici i saradnici, privredna komora i predstavnici privrede, zaposleni na Univerzitetu, nadležno ministarstvo, partnerske visokoškolske ustanove, mediji, poslovni partneri itd.

Mišljenja studenata su dobijena putem sastanaka sa predstavnicima Studentskog parlamenta i putem ankete, kojom je istražen stav studenata prema: predavanjima domaćih i stranih predavača na engleskom jeziku i posljedično potrebom za usavršavanjem tog jezika kao i dodatnim kursevima za učenje drugih jezika, dodatnom usavršavanju iz praktičnih programa, učestvovanju u debatnim krugovima, takmičenjima, radu studentskog predstavničkog tijela, angažmanu u vannastavnim aktivnostima. Posebno su istraženi koji su to ključni temelji kvaliteta za studente, čime su njihovi stavovi uključeni u oblikovanje politike komunikacije s javnošću, ali i u tok izmjena i poboljšanja studijskih programa i njihovog izvođenja. Sastanci i anketa su provedeni u periodu od 05.04. do 27.05. 2017. godine. Anketa je provedena na uzorku od 85 studenata.

Poseban razgovor u obliku intervjua sa predstavnicima Privredne komore Republike Srpske, privrede i institucija. obavili su direktor Univerziteta i predsjednik Upravnog odbora.

Ostali učesnici su radili na okruglom stolu pod nazivom „Strategija razvoja Univerziteta PIM“, na kojoj su kroz prezentacije razmatrani ciljevi za naredni period i donešeni zaključci. Okrugli sto je održan 20.6.2017. godine, a na njemu su prisustvovali: nastavnici i saradnici Univerziteta PIM, predstavnici iz privrede, predstavnici Zavoda za zapošljavanje i predstavnici studenata.

4.1.1.5 Planovi, programi i odgovorna lica za ispunjenje strateških ciljeva

Za strateške ciljeve, definisane Strategijom razvoja Univerziteta, postavljena su kvantifikovana mjerila i vrijednosti za praćenje ispunjenosti ciljeva, određena odgovorna lica za sprovođenje i praćenje svakog mjerila unutar svakog cilja, kao i terminski planovi za ispunjenje, a koji su sastavni dio Strategije o razvoju Univerziteta..

4.1.1.6 Procedure za praćenje provođenja strategije

Nakon završetka svake akademske godine, predsjednik KOK izvještava Upravni odbor o stepenu realizacije svih postavljenih strateških ciljeva, tako da se svaki cilj i mjerilo prezentuje kao:

- Nisu preduzete aktivnosti ili se ne bilježi pomak,
- Preduzete su neke aktivnosti ali bez značajnih pomaka ili
- Ostvaren je značajan pomak u akademskoj godini.

Ciljevi kod kojih nisu preduzete aktivnosti ili se ne bilježi pomak podliježu detaljnoj reviziji – analizi okruženja i okolnosti koje su uticale na takav rezultat. Komisija za kvalitet je odgovorna za izvršenje analize. Na osnovu analize Upravni odbor donosi odluku o odgovornostima za takvu realizaciju, postavlja novo odgovorno lice ili predlaže dopune i izmjene cilja.

Za ciljeve kod kojih je ustanovljena da su preduzete neke aktivnosti ali bez značajnih pomaka Upravni odbor analizira razloge za slabe pomake i utvrđuje odgovorna lica/okolnosti. Upravni odbor donosi odluku o izmjenama mjerila za praćenje realizacije tih ciljeva.

Za ciljeve kod kojih je ostvaren značajan pomak Upravni odbor konstatuje stanje i ne preduzima nikakve korektivne aktivnosti.

Upravni odbor je na svojoj sjednici održanoj 28.12.2020. usvojio Izveštaj o ostvarenju Strategije PIM Univerziteta (broj UO.1-16/20). Izveštaj je u prilogu ovog Izveštaja ([Prilog 4a, Izveštaj UO o realizaciji Strategije Univerziteta u 2019/2020.](#)) Iz tog izvještaja se može izdvojiti:

Univerzitet PIM je postavio **18 strateških ciljeva** za period do 2022. godine, a u akademskoj 2019/2020. godini. Grupisano u 6 cjelina realizacija je tekla kao što slijedi:

- Unapređenje i revizija studijskih programa i napredovanje studenata (SC1-SC4): **Ostvaren je značajan pomak.**
- Unapređenje uslova studiranja (SC5-SC6): **Ostvaren je značajan pomak u akademskoj godini.**
- Brendiranje i informisanje javnosti o radu Univerziteta (SC7-SC8). **Ostvaren je značajan pomak.**

- Razvoj i unapređenje nastavnog kadra i naučno-istraživačkog rada (SC9-SC13): **Ostvaren je značajan pomak.**
- Jačanje i održavanje finansijske stabilnosti Univerziteta (SC14-SC16): **Ostvaren je značajan pomak.**
- Osiguranje kvaliteta (SC17-SC18): **Ostvaren je značajan pomak.**

Strategija Univerziteta PIM se uspješno sprovodi, što dokazuje ostvarenje postavljenih kriterijuma unutar pojedinih ciljeva. Neki od strateških ciljeva imaju dalji termin realizacije u odnosu na ovaj Izveštaj o realizaciji. Neki od ciljeva nisu mogli biti u potpunosti realizovani usljed pojave pandemije virusa COVID-19.

Kako Izveštaj detaljno opisuje ciljeve i kriterijume koji su ostvareni, na ovom mjestu navodimo kriterijume kojima treba u narednoj akademskoj godini posvetiti veću pažnju, kako bi njihova realizacija bila efikasnija:

- **Prorektor za međunarodnu saradnju:**

- a) Nakon što se stvore mogućnost u skladu sa epidemiološkim mjerama, nastaviti sa realizacijom mobilnosti prema postojećim ugovorima i otvoriti nove mogućnosti za mobilnost studenata i nastavnog/nenastavnog osoblja.
- b) Omogućiti učešće studenata na nekoj od ljetnjih škola, kada se za to stvore epidemiološki uslovi.

- **Rukovodilac IT službe, Marketing služba**

- a) Nastaviti sa uređivanjem vizuelnog identiteta sajta povećanjem dinamičnosti i omogućavanjem uvida u, što je moguće veći broj informacija o dešavanjima na Univerzitetu.
- b) Povećati količinu sadržaja na engleskom jeziku.
- c) U kontinuitetu raditi na optimizaciji sadržaja na web stranici Univerziteta.

- **Prorektori za nastavu i NIR:**

- a) Obratiti pažnju na broj objava u međunarodnim časopisima i časopisima indeksiranim u WoS-u, po nastavniku na godišnjem nivou (povećati broj iznad 10 objava u međunarodnim časopisima i iznad 5 objava u časopisima indeksiranim u WoS).
- b) Citiranost nastavnika (godišnje): ažurirati citiranost nastavnika prema servisu Research Gate.

• **Menadžment:**

- a) Povećati broj nastavnika i saradnika u radnom odnosu na svim studijskim programima,
- b) Povećati broj demonstratora iz reda studenata.

• **Prorektor za NIR:**

- a) Zaključiti i sprovesti/početi realizaciju jednog domaćeg razvojno-istraživačkog projekta
- b) Zaključiti i sprovesti/početi realizaciju jednog međunarodnog razvojno-istraživačkog projekta
- c) Povećati učešće ostvarenih prihoda od istraživačke djelatnosti u ukupnim prihodima Univerziteta na 10%.

• **Prorektor za nastavu:**

- a) Nastaviti aktivnosti oko oživljavanja Alumni kluba, ažuriranja baze podataka o svršenim studentima i pojačati saradnju sa njima.

4.1.2 Organizaciona i upravljačka struktura Univerziteta

U sastavu Univerziteta PIM djeluju organizacione jedinice koje izvode nastavno-naučni i naučno-istraživački rad: 5 fakulteta, jedan institut i tri odjeljenja (u Trebinju, Istočnom Sarajevu i Brčko distriktu).

Organi fakulteta su Nastavno-naučno vijeće i Dekan, a organizaciju Instituta čine direktor i članovi istraživači (stalni, povremeni i mladi istraživači). Organi Univerziteta su: Skupština osnivača, Upravni odbor, Senat, Rektor i direktor.

Skupština osnivača Univerziteta imenuje dva člana u Upravni odbor Univerziteta, čime osnivači učestvuju u nadzoru nad rukovođenjem Univerzitetom, ali nemaju moć samostalnog donošenja odluka jer predstavljaju manje od 1/3 članova Upravnog odbora.

Upravni odbor Univerziteta ima sedam (7) članova i čine ga predstavnici:

- osnivača – 2 člana koja imenuje Skupština osnivača.
- akademskog osoblja – 3 člana koje imenuje Senat,
- neakademskog osoblja – 1 član kojeg imenuje Senat i
- studenata – 1 član kojeg bira i predlaže Studentski parlament na konstitutivnoj skupštini svakog novembra u godini, a imenuje ga Senat.

Sastav Upravnog odbora u akademskoj 2019/2020. godini je sljedeći: iz reda osnivača: Ilija Džombić i Danijela Jokanović, iz reda akademskog osoblja doc. dr Mladen Milić, iz reda neakademskog osoblja Nebojša Draškić i predstavnik studenata Željana Popović.

Predsjednik Upravnog odbora je prof. dr Ilija Džombić.

Senat je najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja i studenata. U skladu sa Statutom Univerziteta, Senat čine najmanje po jedan predstavnik sa svih studijskih programa i predstavnici studenata. Senat čini 11 članova – 9 predstavnika akademskog osoblja, po jedan sa svakog studijskog programa i 2 predstavnika studenata. U radu Senata učestvuje i ostalo akademsko osoblje ali bez prava glasa. Članovi Senata su navedeni u tabeli 8.

Rektor je odgovoran za efikasno izvođenje nastavno-naučnog i naučno-istraživačkog rada Univerziteta i za rukovođenje u okviru poslovne politike utvrđene od strane Senata Univerziteta i Upravnog odbora Univerziteta. Za Rektora je izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora, koji je u radnom odnosu s punim radnim vremenom, a na osnovu javnog konkursa. Rektor se bira na period od četiri (4) godine, sa mogućnošću jednog reizbora. Trenutni Rektor je prof. dr Dragan Đuranović (odluka Senata Univerziteta PIM, S-038/20, od 22.05.2020. godine), kome je ovo prvi mandat, koji ističe u oktobru 2023. godine. Rektor u radu pomažu četiri prorektora: za nastavu, za NIR i kvalitet, za međunarodnu saradnju i za saradnju s privredom.

Tabela 8. Imenovani članovi Senata Univerziteta PIM u 2019/2020. akademskoj godini.

R.b.	Studijski program	Član Senata	Zvanje
1	Menadžment	Željko Grublješić	Docent
2	Finansije i bankarstvo	Ranko Mijić	Vanredni profesor
3	Marketing	Nikola Vojvodić	Vanredni profesor
4	Ekonomska diplomatija	Danijela Lakić	Docent
5	Pravo	Predrag Raosavljević	Vanredni profesor
6	Psihologija	Džanan Berberović	Docent
7	Industrijsko inžen. i men. – EE i ZE	Obrenija Kalamanda	Vanredni profesor
8	Grafički inženjering i dizajn	Ranko Milišić	Docent
9	Računarske nauke	Branko Latinović	Redovni profesor
10		Anja Suzić	Predstavnik studenata
11		Tarik Filipović	Predstavnik studenata

Direktor Univerziteta je lice koje je ovlašteno za zastupanje i predstavljanje Univerziteta kao pravnog lica, bez ograničenja ovlašćenja. Za svoj rad odgovara Skupštini osnivača i Upravnom odboru. Njegove nadležnosti su iz oblasti menadžmenta ustanove, u skladu sa Statutom. Direktor Univerziteta je prof. dr Ilija Džombić (odluka Skupštine Univerziteta PIM S.1.1/19 od 11.03.2019. godine).

Efikasnost organizacione i upravljačke strukture je velika, postavljena pitanja se rješavaju brzo i bez administrativnih prepreka. Redovno se prati proces pritužbi i žalbi te se o tome redovno izvještava Upravni odbor. U zadnje tri akademske godine nisu zabilježene pritužbe i žalbe u vidu materijalnih opaski i otvaranje žalbenih postupaka.

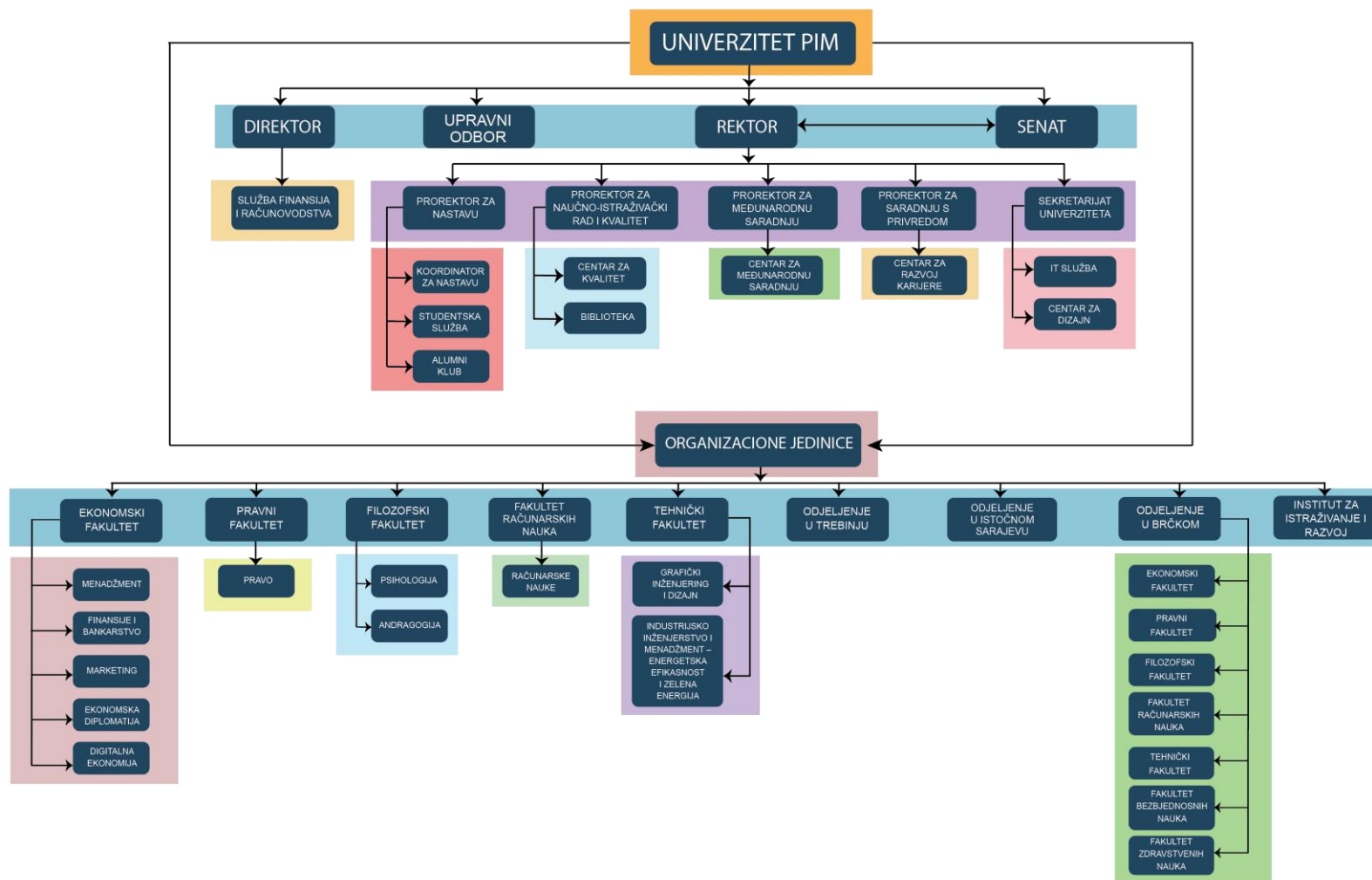
Šematski prikaz organizacije Univerziteta prikazan je na slici 3.

4.1.2.1 Akti koji uređuju poslovanje tijela Univerziteta

Akti koji uređuju poslovanje pojedinih tijela Univerziteta su dostupni na službenoj web stranici Univerzitet (<http://univerzitetpim.com/pravni-akti/>).

- Statut Univerziteta ([Prilog 6](#)).
- Statut Ekonomskog fakulteta ([Prilog 10](#)) i Poslovnik o radu NNV Ekonomskog fakulteta ([Prilog 17](#)), Statut Pravnog fakulteta ([Prilog 11](#)) i Poslovnik o radu NNV Pravnog fakulteta ([Prilog 18](#)), Statut Tehničkog fakulteta ([Prilog 12](#)) i Poslovnik o radu NNV Tehničkog fakulteta ([Prilog 19](#)), Statut Filozofskog fakulteta ([Prilog 13](#)) i Poslovnik o radu NNV Filozofskog fakulteta ([Prilog 20](#)), Statut Fakulteta računarskih nauka ([Prilog 14](#)) i Poslovnik o radu NNV Fakulteta računarskih nauka ([Prilog 21](#)), Statut Fakulteta bezbjedonosnih nauka, odjeljenje Brčko distrikt ([Prilog 15](#)) i Poslovnik o radu NNV Fakulteta bezbjedonosnih nauka ([Prilog 22](#)), Statut Fakulteta zdravstvenih nauka, odjeljenje Brčko distrikt ([Prilog 16](#)) i Poslovnik o radu fakulteta zdravstvenih nauka ([Prilog 23](#)). Svakim poslovníkom reguliše se način rada, odlučivanja i tok rada na sjednicama, kao i način vođenja sjednice i zapisnika na sjednicama. Članove Vijeća, čine: svi nastavnici i saradnici angažovani u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na Univerzitetu, koji izvode nastavu na studijskim programima fakulteta, predstavnici studenata svih ciklusa studija, koje organizuje fakultet, u broju koji ne može biti manji od 15% ukupnog broja članova Vijeća i odgovorni nastavnici i saradnici na predmetima studijskih programa fakulteta u nepunom radnom odnosu na Univerzitetu – bez prava odlučivanja.
- Poslovnik o radu Skupštine ([Prilog 7](#)), kojim se uređuje način rada na sjednicama, a naročito: konstituisanje, prava i dužnosti osnivača, sazivanje i rad na sjednicama, odlučivanje, održavanje reda na sjednicama, vođenje zapisnika i druga pitanja u vezi sa radom Skupštine. Odredbe Poslovnika obavezne su za sve osnivače koji prisustvuju sjednici i učestvuju u radu Skupštine, u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta. Skupštinu osnivača Univerziteta, kao organ osnivača Univerziteta, čine svi osnivači Univerziteta.
- Poslovnik o radu Upravnog odbora ([Prilog 9](#)), koji reguliše način rada Upravnog odbora Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka i druga pitanja značajna za rad Upravnog odbora. Odredbe Poslovnika obavezne su za sve članove Upravnog odbora ili druge osobe koje po pozivu učestvuju u njegovom radu. U članu 2. Poslovnika regulisan je način izbora članova Upravnog odbora, a prikazani su u tački 4.1.3.1 ovog Izvještaja.

- Poslovnik o radu Senata ([Prilog 8](#)), kojim se utvrđuje rad Senata Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka, a naročito: način sazivanja sjednica, utvrđivanje dnevnog reda, predsjedavanje, tok sjednice, održavanje reda na sjednicama, način odlučivanja i vođenje zapisnika. Senat je stručni organ Univerziteta. Sastav i nadležnosti Senata određeni su Statutom Univerziteta. Senat Univerziteta čine: Rektor, po jedan predstavnik nastavnog osoblja sa svakog Fakulteta, odnosno studijskog programa, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, predstavnici studenata, sa svih ciklusa studija (najmanje 15% od ukupnog broja članova Senata). Sjednici Senata mogu prisustvovati i gosti za koje Rektor ocijeni da mogu pomoći u radu Senata, ali bez prava glasa. U radu Senata učestvuju prorektori, ali bez prava glasa. Poslove iz svoje nadležnosti Senat Univerziteta obavlja na sjednicama. Rektor Univerziteta je predsjedavajući Senata Univerziteta po funkciji. U slučaju odsutnosti ili spriječenosti Rektora, Senat predsjeda Prorektor za nastavu. Pored zakonom i opštim aktima predviđenih tijela, Senat Univerziteta može formirati i pomoćna tijela.
- Kodeks ponašanja i poslovna etika ([Prilog 72](#)), opisan je u tački 4.1.3.4 - Etički kodeks, ovog Izvjestaja.
- Poslovnik o radu Studentske službe ([Prilog 32](#)), koji uređuje način organizacije i rada Studentske službe u izvršenju zadataka: pruža informacije potencijalnim i aktualnim studentima o uslovima upisa na prvu kao i o uslovima upisa u naredne godine studija, vrši upis studenata u prvu godinu studija i upis studenata u više semestre, vrši ovjeru semestra, vodi matične knjige studenata, unosi podatke u bazu podataka informacionog sistema, izdaje i arhivira prijave za polaganje ispita sa unesenim ocjenama, izdaje različita uvjerenja: o statusu studenata, uvjerenja o položenim ispitima i sl., izdaje nastavne planove i programe na zahtjev studenata, oglašava rasporede nastave u školskoj godini po semestrima, kao i rasporede ispita, i diplomskih radova, te ostale relevantne obavijesti studentima, obrađuje i arhivira svu dokumentaciju za svakog studenta, priprema diplome i potvrde o završenom stepenu obrazovanja na Univerzitetu PIM, izvršava i ostale odluke po nalogu Direktora, Nastavno-naučnog Vijeća i Rektorata.
- Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika ([Prilog 33](#)), kojim se reguliše disciplinska i materijalna odgovornost zaposlenih i angažovanih radnika po bilo kom osnovu iz Zakona o radu (radni odnos na neodređeno vrijeme, radni odnos na određeno vrijeme, probni rad, volonterski rad, pripravnčki rad, dopunski rad, obavljanje privremenih i povremenih poslova) (u daljem tekstu: Radnik) na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka (u daljem tekstu: Univerzitet), a naročito se uređuje odgovornost radnika za povredu radne obaveze, odnosno nepoštivanje radne discipline, odgovornost za pričinjenu štetu, pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, izricanje mjera za učinjene povrede radnih obaveza, rokove zastarjelosti pokretanja i vođenje postupka, rokove zastarjelosti i izvršenja disciplinskih mjera i druga pitanja vezana za disciplinsku i materijalnu odgovornost radnika. U pogledu odgovornosti iz radnih odnosa, odnosno po osnovu rada, koja nisu uređena ovim Pravilnikom, neposredno se primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o radu.

Slika 3. Šematski prikaz organizacije Univerziteta PIM

4.1.2.2 Analiza upravljanja i nenastavna podrška

Analiza upravljanja i nenastavne podrške se vrši kontinuirano, za svaku akademsku godinu i obuhvata:

- Evaluaciju od strane nenastavnog osoblja
- Evaluaciju od strane nastavnog osoblja.

Komisija za kvalitet je 08.03.2020. godine sastavila Izveštaj o evaluaciji upravljanja i nenastavne podrške i uputila ga Upravnom odboru na razmatranje. Izveštaj je nastao na osnovu podataka prikupljenih iz ankete koju su popunjavali zaposleni na Univerzitetu iz redova nenastavnog i nastavnog osoblja. Na anketama nije bilo zabilježenih prijedloga, pohvala i žalbi.

Kompletan izvještaj se nalazi u [Prilogu 43](#) ovog izvještaja a na ovom mjestu su izdvojeni najnačajniji pokazatelji. U okviru zadovoljstva upravljanjem i nenastavnom podrškom na Univerzitetu, od strane administrativnog osoblja ocjenjivano je:

- Rad organa upravljanja i službi Univerziteta
- Izgled i opremljenost Univerziteta
- Vlastiti rad zaposlenog i
- Odnosi na Univerzitetu.

Prosječna zbirna ocjena za sve pokazatelje je 9,32 (vrlo dobar).

Od svih pokazatelja najveću prosječnu ocjenu 9,80 (odličan) ima kriterijum spoljnjeg izgleda Univerziteta, a najmanju 8,40 (dobar) lokacija Univerziteta. Ocjenu iznad 9,50 (odličan) osim spoljnjeg izgleda imaju i kriterijumi: održavanje i higijena, unutrašnjost Univerziteta, rad poslovnog sekretara i opremljenost i izgled kancelarija.

Prosječna ocjena rada organa upravljanja i službi Univerziteta je vrlo dobar 9,32.

Ocjenu odličan za svoj rad dobio je poslovni sekretar 9,50 (odličan); a najniža ocjena 9,20 (vrlo dobar) dodijeljena je radu Studentske službe.

Prosječna ocjena izgleda i opremljenosti Univerziteta je vrlo dobar (9,43).

Ocjenu odličan (iznad 9,5) imaju svi kriterijumi, osim lokacije Univerziteta koja je ocijenjena sa ocjenom 8,40 (dobar).

Prosječna ocjena vlastitog rada zaposlenog je vrlo dobar 9,20.

Najviše prosječne ocjene su kod kriterijuma: zadovoljstvo svojim poslom 9,50 (odličan) i odnos uprave prema vašem radu 9,40 (vrlo dobar); a najniža kod kriterijuma zadovoljstvo platom 8,80 (dobar).

Prosječna ocjena odnosa na Univerzitetu je vrlo dobar 9,05.

Najviša prosječna ocjena je kod kriterijuma: odnos studenata prema vašem radu 9,30 (vrlo dobar); a najniža kod kriterijuma: međuljudski odnosi 8,65 (vrlo dobar).

Pokazano stanje je na nivou stanja iz prošlih akademskih godina i može se ocijeniti kao veoma dobro. Osnovna preporuka na osnovu prikazanih rezultata je da se zadrži trenutno stanje zadovoljstva.

Ipak, s ciljem međusobnog približavanja dobijenih ocjena po pojedinim aspektima rada, predlažu se neobligatorne mjere:

- Odnosi na Univerzitetu – uvođenje individualnih semestralnih razgovora sa zaposlenima radi konstatovanja eventualnog nezadovoljstva međuljudskim odnosima i korigovanje istih.

Prikupljeni su i podaci iz ankete o zadovoljstvu upravljanjem i nenastavnom podrškom na Univerzitetu koju su popunjavali zaposleni na Univerzitetu iz redova nastavnog osoblja pri čemu su ocjenjivani:

- Rad organa upravljanja i službi Univerziteta,
- Izgled i opremljenost Univerziteta
- Raspored nastave
- Studijski programi na kojima su zaposleni angažovani
- Međuljudski odnosi
- Zadovoljstvo platom/naknadom
- Odnos nenastavnog osoblja prema radu nastavnog osoblja.

Prosječna zbirna ocjena za sve pokazatelje je 9,29 (vrlo dobar).

Od svih pokazatelja najveću prosječnu ocjenu 9,90 (odličan) ima kriterijum: odnos nenastavnog osoblja prema vama, a najmanju 7,22 (dobar): lokacija Univerziteta.

Prosječna ocjena rada organa upravljanja i službi Univerziteta je odličan 9,61.

Najviša ocjena 9,78 (odličan) dodijeljena je radu koordinatora nastave i radu poslovnog sekretara, a najniža ocjena u rangu vrlo dobar (9,45) za rad Službe finansija i računovodstva.

Prosječna ocjena izgleda i opremljenosti Univerziteta je vrlo dobar (9,06)

Prosječnu ocjenu odličan (iznad 9,5) imaju kriterijumi unutrašnjost Univerziteta, spoljni izgled Univerziteta i održavanje i higijena na Univerzitetu.

Ostale ocjene:

- Raspored nastave je ocijenjen prosječnom ocjenom vrlo dobar 9,20;
- Studijski programi su ocijenjeni prosječnom ocjenom vrlo dobar 9,00;
- Međuljudski odnosi su ocijenjeni prosječnom ocjenom odličan 9,72;
- Zadovoljstvo platom ima prosječnu ocjenu dobar 8,40;
- Odnos nenastavnog osoblja prema nastavnom osoblju ima prosječnu ocjenu od 9,90.

Pokazano stanje je vrlo dobro. Na osnovu prikazanih rezultata KOK je donio osnovnu preporuku da se zadrži trenutno stanja zadovoljstva.

4.1.3 Politika i procedure unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta

4.1.3.1 Izjava o politici kvaliteta

Rektor Univerziteta PIM je 08.11.2016. godine donio izjavu o politici kvaliteta ([Prilog 29](#)). Izjava je dostupna javnosti na web stranici Univerziteta - [Izjava o politici kvaliteta](#):

Polazeći od vizije i misije Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment, politika kvaliteta usmjerena je ka interakciji obrazovanja i naučno-istraživačkog rada, dajući doprinos razvoju svih učesnika u procesu, kao i društva u cjelini.

Na osnovu raspoložive opreme, nastavnog kadra, savremene tehnologije postupaka organizacije i upravljanja, istraživačkih kapaciteta, održava i ostvaruje naučni i stručni kvalitet na visokom nivou, a u skladu sa procesima evropske integracije visokog obrazovanja. Na taj način ostvaruje povjerenje i zadovoljstvo studenata, privrede i cjelokupnog društva.

Osnovni principi na kojima se zasniva politika kvaliteta Univerziteta, su:

- Kvalitet i obavezujuće ispunjavanje zahtjeva okruženja je naša stalna odgovornost.
- Sistem upravljanja kvalitetom je usmjeren na:

- stalno poboljšanje obrazovnog, naučno-istraživačkog, upravljačkog i ostalih procesa rada, kao i
- stalnu inovaciju procesa rada, a u skladu sa razvojem i rezultatima nauke i prakse.
- usklađenost sa dostignućima nauke i prakse sa zahtjevima standarda ISO 9001:2000.
- Kriterijumi kvaliteta su:
 - usaglašenost sa procesima evropske integracije visokoškolskog obrazovanja;
 - obavljanje zadataka svih zaposlenih uz visok nivo efektivnosti i racionalnosti u procesu rada;
 - stalno osposobljavanje svih zaposlenih za kvalitet i odgovornost u radu;
 - uključenost studenata u obrazovni, naučno-istraživački i upravljački proces;
 - kvalitet fizičkih resursa i informacionog sistema;
 - timski rad u cilju unapređenja nauke i prakse.

U cilju obezbjeđivanja kvaliteta u svim segmentima, Univerzitet ostvaruje intezivnu saradnju sa relevantnim institucijama, privredom i drugim korisnicima rezultata nastavnog, naučno-istraživačkog, stručnog rada Univerziteta. Svi zaposleni na Univerzitetu su odgovorni za sprovođenje Politike kvaliteta i u radu treba da:

- izvršavaju svoje zadatke u duhu utvrđene politike kvaliteta;
- održavaju pozitivan i odgovoran stav prema kvalitetu svoga rada;
- se pridržavaju i primjenjuju propisanu dokumentaciju sistema kvaliteta;
- razvijaju kulturu kvaliteta i daju prijedloge za dalje unapređenje kvaliteta i
- svojim radom doprinose naučnom i stručnom ugledu Univerziteta.

U cilju kontinuiranog unapređenja kvaliteta obrazovnog, naučno-istraživačkog i upravljačkog procesa, rukovodstvo Univerziteta je preuzelo obavezu da širi kulturu kvaliteta, stalnog usavršavanja i razvoja, kao i ostalih vrijednosti Univerziteta koje podupiru ostvarivanje vizije i misije Univerziteta.

4.1.3.2 Pravilnik o sistemu za kvalitet

Odgovornost za sprovođenje politike i procedura za obezbjeđenje kvaliteta prenesena je na formalno tijelo za obezbjeđenje kvaliteta – Komisiju za kvalitet (u nastavku KOK) i Centar za obezbjeđenje kvaliteta (u nastavku Centar).

Pravilnikom o sistemu za kvalitet ([Prilog 30](#)) definisana je organizacija sistema za obezbjeđenje kvaliteta, kao i odgovornosti i nadležnosti pojedinih tijela u okviru sistema. Prilikom definisanja sastava tijela uzeta je u obzir veličina Univerziteta tako da su zastupljeni svi nivoi organizacione strukture i sve organizacione jedinice.

4.1.3.2.1 Nadležnosti Komisije za kvalitet i Centra za unapređenje kvaliteta

Nadležnosti KOK i Centra za kvalitet su definisane Pravilnikom o sistemu za kvalitet. Osnovne nadležnosti i odgovornosti KOK su:

- upravlja sistemom za kvalitet Univerziteta,
- učestvuje u strateškom planiranju čiji je nosilac Upravni odbor,
- donosi odluke o smjernicama i postupcima osiguranja i unapređenja kvaliteta,
- predlaže Rektor i Senatu konkretne projekte i aktivnosti iz oblasti osiguranja kvaliteta,
- podstiče inovacije i razvoj u svrhu osiguranja i unapređenja kvaliteta.
- osigurava djelotvornost postupka unapređenja kvaliteta i kontroliše efikasnost provođenja internih mehanizama za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na studijskim programima Univerziteta.

U skladu s nadležnostima KOK redovno i najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu i efikasnosti djelovanja svih organizacionih jedinica sistema za kvalitet Upravnom odboru, direktoru i Senatu Univerziteta. KOK, u saradnji s Rektorom, uređuje javnost rada i podataka na nivou studijskih programa na Univerzitetu.

Centar za kvalitet je organizaciona jedinica Senata i kao operativnom tijelu osnovne nadležnosti i odgovornosti su mu:

- u saradnji s Komisijom, razvija mrežu za upravljanje i unapređenje kvaliteta Univerziteta i integrisanje u nacionalnu mrežu za unapređenje kvaliteta,
- u saradnji s Komisijom, pokreće i koordinira inicijativu i provođenje razvojnih programa u svrhu kontinuiranog osiguranja i unapređenja kvaliteta,
- utvrđuje karakteristične indikatore kvaliteta i organizuje njihovo sistemsko praćenje,

- podstiče i organizuje stalne rasprave o kvalitetu, širenje kulture kvaliteta u akademskoj i neakademskoj javnosti,
- predlaže standarde i kriterije kvalitetnog funkcionisanja organizacionih jedinica Univerziteta,
- razvija postupke spoljnog i unutrašnjeg vrednovanja, metode za istraživanja različitih aspekata kvaliteta obrazovanja, kao i različitih ciljnih populacija (studentata, nastavnika, administrativnog osoblja, rukovodioca, poslodavaca, javnog mnjenja),
- provodi analize i prikuplja informacije o kvalitetu od svih korisnika sistema,
- istražuje uzroke nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja,
- uspostavlja sistem interne kontrole, kao i osnovne pretpostavke upravljanja kvalitetom,
- osigurava povratne informacije od studentata i usmjerava njihove sugestije, prijedloge i kritike,
- podstiče i organizuje stručno usavršavanje nastavnika, saradnika, rukovodilaca i administrativnog osoblja, organizuje, provodi i obrađuje ankete studentata u vezi sa kvalitetom rada profesora i asistenata.

4.1.3.3 Ostali pravilnici koji uređuju obezbjeđenje kvaliteta

Procedure za obezbjeđenje kvaliteta nastavnog procesa bliže definiše Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada – pravila studiranja ([Prilog 27](#)) i Pravilnik o ocjenjivanju studentata ([Prilog 26](#)).

Procedure za obezbjeđenje kvaliteta naučno-istraživačkog rada definiše Pravilnik o naučno-istraživačkom radu ([Prilog 28](#)).

Procedure za obezbjeđenje kvaliteta upravljanja bliže definišu Poslovnik o radu Skupštine Univerziteta ([Prilog 7](#)), Poslovnik o radu Upravnog odbora ([Prilog 9](#)), Poslovnik o radu Senata ([Prilog 8](#)) i Poslovnici o radu naučno-nastavnih vijeća. Procedure za obezbjeđenje kvaliteta administracije bliže definiše Poslovnik o radu studentske službe ([Prilog 32](#)). Svi poslovnici su opisani u poglavlju [4.1.3.1.1](#) ovog Izveštaja.

Procedure za obezbjeđenje učestvovanja studentata u upravljanju Univerzitetom bliže određuju Statut Studentskog parlamenta ([Prilog 34](#)), Poslovnik o radu Skupštine Studentskog parlamenta ([Prilog 35](#)), Pravilnik o izborima u Studentski parlament ([Prilog 36](#)), i Pravilnik o sprovođenju studentske ankete ([Prilog 37](#)).

4.1.3.4 Etički kodeks

Osnovni principi Kodeksa ponašanja i poslovne etike ([Prilog 72](#)), na Univerzitetu proizilaze iz statutarnih odredbi vezanih za Strategiju razvoja Univerziteta, za misiju, za viziju i za ciljeve poslovanja Univerziteta. Univerzitet, kao institucija od javnog značaja za cijelo društvo, usmjeren je na razvoj obrazovanja i nauke iz oblasti visokog obrazovanja.

Na Univerzitetu su zagarantovana sva ljudska prava, naročito vezana za oblast obrazovanja i nesmetanog profesionalnog razvoja za profesore, asistente, saradnike, studente i ostale zaposlene. Na Univerzitetu nije dozvoljena diskriminacija na osnovu: pola, rase, seksualne orijentacije, bračnog statusa, boji kože, jezika, vjeroispovjesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, imovine, rođenja ili neki drugi oblik diskriminacije. Univerzitet ima punu autonomiju. Objekti Univerziteta su neporedivi. Bez odobrenja Rektora (što je u skladu sa Zakonom), policija i drugi organi za gonjenje i sprječavanje krivičnih djela nemaju pristup Univerzitetu. Na Univerzitetu, svim zaposlenim i akademskom osoblju zagarantovana je sloboda mišljenja i izražavanja mišljenja, sloboda da ispituju i testiraju stečeno znanje i da nude nove ideje, kao i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se pri tom ne izlažu opasnosti od gubitka zaposlenja ili neke druge privilegije koju koriste od Univerziteta. Univerzitet, profesori, asistenti i saradnici, uživaju slobodu u nastavnom i naučno-istraživačkom radu, u okviru svojih licenci i bez miješanja organa javne vlasti. Na Univerzitetu nije dozvoljeno nikakvo političko organizovanje, niti propagiranje bilo koje stranke. Profesori, asistenti i studenti mogu biti članovi određene političke stranke i svoje djelovanje ispoljavati u mjestu stalnog boravka kao pojedinci i u svoje ime, ali sa svojim političkim mišljenjem ne mogu istupati ispred Univerziteta. Na Univerzitetu nije dozvoljeno nikakvo vjersko organizovanje ili obavljanje vjerskih obreda. Profesori, asistenti, zaposleni i studenti, svoje vjersko opredjeljenje mogu obavljati u mjestu stalnog boravka. Univerzitet će poštovati i slaviti sve državne i vjerske praznike. Na Univerzitetu, prema Statutu, svi profesori, asistenti, saradnici, studenti i zaposleni, imaju pravo koristiti jedan od službenih jezika u BiH po vlastitom izboru.

4.1.3.5 Promovisanje kulture kvaliteta

Cilj promovisanja kulture kvaliteta je postizanje visokih standarda naučnog, nastavnog i stručnog razvoja i rada Univerziteta. Kultura kvaliteta je zajednička vrijednost i odgovornost svih učesnika Univerziteta u područjima njegovog djelovanja te je ugrađena u sve njegove normativne akte. Svrha sistema za osiguranje kvaliteta je uspostavljanje načela, kriterijuma i

metoda za planiranje, praćenje, vrednovanje i predlaganje mjera unapređenja sistema. U stvaranju i razvoju sistema osiguranja kvaliteta sudjeluju i rezultate njegovog rada koriste unutrašnji i vanjski učesnici u obrazovnom procesu, naučno-istraživačkom i stručnom radu. Unutrašnji učesnici su svi studenti, nastavnici, saradnici, stručno-tehničko i administrativno osoblje zaposleno na Univerzitetu. Vanjski učesnici (privreda, državna uprava, regionalna i lokalna samouprava, ustanove ostalih nivoa sistema obrazovanja, studenti koji su završili bilo koji nivo studija) su pravne i fizičke osobe u vezi sa aktivnostima Univerziteta, uključene u provjeru, valjanost, svrhovitost i kvalitet rada Univerziteta, kao izvor podataka u procesu vrednovanja i posticaj za unapređenje. Cilj je promovisanje kulture kvaliteta uz pridržavanje osnovnih pokazatelja za razvoj kvaliteta:

- Akademska angažovanost,
- Prepoznavanje potreba osiguranja kvaliteta (ne samo birokratski pristup),
- Fokusiranje na promjenu ljudskog ponašanja, a ne samo izgradnja mehanizama Sistema za kvalitet,
- Jasno opisana svrha razvoja kulture kvaliteta,
- Student u centru zbivanja,
- Promocija partnerstva i kooperacije,
- Fokusiranje na timski i društveno korisni rad,
- Podsticanje razvoja liderskih vještina,
- Dobrodošla vanjska vrednovanja,
- Kontinuirano provođenje samoanaliza,
- Promocija inicijativa za poboljšanja.

4.1.3.6 Terminski plan izvještavanja KOK

Na početku akademske godine KOK usvaja plan aktivnosti u postupku samovrednovanja za tekuću akademsku godinu ([Prilog 62](#) ovog izvještaja). Komisija za kvalitet i Centar za kvalitet u okviru svojih zaduženja redovno prikupljaju mišljenja svih aktera o kvalitetu rada Univerziteta, na osnovu kojih vrše analize i formiraju prijedloge za poboljšanje. Redovni izvještaji i programi su sljedeći:

- Izveštaj o realizaciji studijskih programa obuhvata analizu postotka svršenih studenata i prosječnog trajanja studija, analizu zadovoljstva studenata studijskim programima i analizu zaposlenosti diplomiranih studenata.

- Izveštaj o evaluaciji nastavnog procesa – ocjena nastavnika i saradnika. Priprema se na osnovu ankete koja se sprovodi među studentima. Anketa se vrši redovno, načelno jednom u svakom semestru akademske godine. Komisija za kvalitet imenuje svake godine Komisiju za anketiranje, koja priprema i sprovodi anketu. Izveštaj se upućuje Senatu, kako bi se blagovremeno preduzele eventualne korektivne mjere do početka naredne akademske godine. U isto vrijeme se izveštaj dostavlja kao informacija Upravnom odboru. Nakon razmatranja i usvajanja na Senatu, KOK prati realizaciju usvojenih korektivnih mjera. Prilikom evaluacije u narednom semestru odnosno u narednoj akademskoj godini, pravi se poređenje sa rezultatima iz prethodnog semestra i poseban osvrt se daje na područja koja su bila izložena u okviru korektivnih mjera, te se na taj način prati realizacija korektivnih mjera.
- Izveštaj o prolaznosti studenata. Izveštaj se priprema i dostavlja Senatu Univerziteta, koji donosi preporuke za narednu akademsku godinu.
- Izveštaj o upisu. Izveštaj se priprema nakon završenog upisa u svaku akademsku godinu. U izveštaju se analizira upis po svim godinama studija i studijskim programima. Izveštaj se upućuje Upravnom odboru i Senatu radi razmatranja u procesu određivanja novih prijedloga upisnih kvota za narednu akademsku godinu.
- Raspisivanje studentskih izbora i sazivanje konstitutivne sjednice Skupštine Studentskog parlamenta.
- Izveštaj o publicistici nastavnog osoblja.
- Izveštaj o evaluaciji upravljanja i vannastavne podrške.
- Izveštaj o samovrednovanju.

4.1.3.7 Postupak internog nadzora i revizije sistema za kvalitet

Upravni odbor Univerzitet redovno (jednom godišnje) preispituje sistem upravljanja kvalitetom da bi provjerio efikasnost u skladu sa usvojenom politikom i ciljevima kvaliteta. Po potrebi, sistem za kvalitet se preispituje i mimo planiranih rokova.

Podloge za preispitivanje sistema za kvalitet su:

- izvještaji redovnih i vanrednih, internih i eksternih provjera sistema kvaliteta,
- rezultati mjerenja zadovoljstva korisnika – posebno iz studentskih anketa,
- izvještaji efekata procesa rada,
- rezultati sprovođenja korektivnih i preventivnih mjera,
- rezultati analiza reklamacija i žalbi korisnika,

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- promjene nastale u organizaciji,
- promjene zakona i propisa,
- potrebe za resursima (ljudskim, materijalnim itd).

Na osnovu analize preispitivanja sistema za kvalitet, Upravni odbor preduzima:

- mjere za unapređenje sistema za kvalitet,
- mjere povećanja zadovoljstva korisnika, odnosno mjere otklanjanja nezadovoljstva,
- mjere za povećanje efikasnosti radnih procesa,
- mjere za prilagođavanje i usaglašavanje sa zakonima i propisima,
- mjere za zadovoljavanje potrebe za resursima.

Sve preduzete mjere imaju cilj da unaprijede sistem za kvalitet u cjelini, povećaju zadovoljstvo zainteresovanih strana, ostvare bolje poslovne rezultate Univerziteta i smanje broj posljedica neusaglašenosti u poslovanju.

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 24.12.2020. godine usvojen je Izveštaj o evaluaciji kvaliteta upravljanja i nenastavne podrške u akademskoj 2019/2020. (UO.1-14/20) ([Prilog 43](#), Izveštaj o evaluaciji kvaliteta upravljanja i nenastavne podrške u akademskoj 2019/2020).

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 24.12.2020. godine usvojeni su Izveštaji o evaluaciji nastavnog procesa (broj UO.1-13/20) ([Prilog 41](#), Izveštaji o evaluaciji nastavnog procesa u zimskom semestru akademske 2019/2020 i [Prilog 42](#), Izveštaji o evaluaciji nastavnog procesa u ljetnjem semestru akademske 2019/2020).

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 24.12.2020. godine usvojeni su Izveštaji o evaluaciji zadovoljstva studenata u akademskoj 2019/2020 (broj UO.1-11/20) ([Prilog 39](#), Izveštaj o zadovoljstvu studenata u zimskom semestru akademske 2019/2020 i [Prilog 40](#), Izveštaj o zadovoljstvu studenata u ljetnjem semestru akademske 2019/2020).

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 28.12.2020. godine usvojen je Izveštaj o ostvarenju strategije razvoja Univerziteta PIM u školskoj 2019/2020 (broj UO.1-16/20) ([Prilog 4a, Izveštaj o realizaciji Strategije Univerziteta PIM u akademskoj 2019/2020](#)).

Na sjednici Upravnog odbora, održanoj 29.04.2021. godine razmatrani su sljedeći izvještaji:

- Izveštaj o realizaciji studijskih programa u akademskoj 2019/2020. godini (UO.1-15/20) ([Prilog 48](#)).

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- Izveštaj o upisu u akademskoj 2020/2021. godini (UO.1-12/20).
- Izveštaj efikasnosti procesa rada u akademskoj 2019/2020. godini (UO.1-7/21).
- Izveštaj o reklamacijama i žalbama korisnika u akademskoj 2019/2020. godini (UO.1-9/21).
- Izveštaj o promjenama nastalim u organizaciji, zakonima i propisima u akademskoj 2019/2020. godini (UO.1-8/21).
- Izveštaj o potrebama za resursima u akademskoj 2019/2020. godini (UO.1-6/21).

Na osnovu razmatranja gore navedenih izvještaja, Upravni odbor je donio sljedeće zaključke i odluke:

- Odobren je Izveštaj o samovrednovanju i upućuje se Senatu na usvajanje (UO.1-5/21, od 29.04.2021. godine)
- Na osnovu pregleda rezultata sprovedene studentske ankete, Upravni odbor prihvata sve prijedloge Komisije za kvalitet i upućuje ih Rektor i direktoru na sprovođenje.
- Upravni odbor usvaja Izveštaj direktora o efikasnosti procesa rada.
- Upravni odbor usvaja Izveštaj direktora o potrebnim resursima i usvaja budžet za 2021. godinu.
- Reklamacija i žalbi korisnika nije bilo, što je i sadržaj Izveštaja direktora.

4.1.3.8 Uloga studenata u obezbjeđenju kvaliteta i upravljanju

Studentima je omogućen uticaj na postupak donošenja odluka i rješavanje studentskih pitanja, kroz punopravno članstvo u radu akademskih i upravnih tijela, KOK i Centra za kvalitet. Izbor studenata vrši se u skladu sa Pravilnikom o izborima u Studentski parlament ([Prilog 36](#)), kojim se bliže uređuje izbor studenata Univerziteta u Studentski parlament. Studentski parlament Univerziteta PIM je studentsko predstavničko tijelo organizovano na nivou Univerziteta. Studentske predstavnike u Studentski parlament biraju svi studenti Univerziteta. Izbori se provode na biračkim mjestima koja su određena na Univerzitetu. Predsjednik Komisije za kvalitet raspisuje izbore najmanje 30 dana prije njihovog održavanja i saziva konstitutivnu sjednicu Studentskog parlamenta u roku od 15 dana od dana proglašenja važećih studentskih izbora. Mandat članova Studentskog parlamenta traje jednu godinu i može se ponoviti.

Rad Studentskog parlamenta uređuje Statut Studentskog parlamenta ([Prilog 34](#)) i Poslovnik o radu Skupštine Studentskog parlamenta ([Prilog 35](#)). Statutom Studentskog parlamenta Univerziteta PIM uređuje se:

- sastav Studentskog parlamenta Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment,
- tijela Studentskog parlamenta Univerziteta,
- postupak izbora i nadležnost pojedinih tijela Studentskog parlamenta Univerziteta,
- način izbora predstavnika studenata u Senat i druga tijela Univerziteta,
- odgovornost tijela i članova Studentskog parlamenta Univerziteta za neispunjavanje povjerenih im poslova vezanih uz rad Studentskog parlamenta Univerziteta i
- ostala pitanja važna za rad Studentskog parlamenta Univerziteta.

Poslovníkom o radu Skupštine Studentskog parlamenta pobliže se uređuje način rada i donošenja odluka te druga pitanja važna za rad Studentskoga parlamenta Univerziteta PIM u skladu sa Statutom Studentskoga parlamenta.

4.1.3.8.1 Studentski parlament

Izbori u Studentski parlament sprovode se u skladu sa odredbama Pravilnika o izborima u Studentski parlament. Pravilnikom je uređeno: način predlaganja kandidata, izborna komisija, glasački listić, nezavisni posmatrači, komisija za prigovore, valjanost izbora i konstituisanje studentskog parlamenta.

Studentski izbori, provedeni u novembru 2019. godine sprovedeni su po sljedećem rasporedu:

1. 13.06.2019. – objavljivanje Akademskog kalendara za akademsku 2019/2020. godinu (S-33/19), sa navođenjem između ostalog, termina održavanja izbora u Studentski parlament.
2. 11.10.2019. – prezentovanje procedure na sastanku KOK i usvajanje terminskog plana aktivnosti.
3. 11.10.2019. – raspisivanje izbora u Studentski parlament na oglasnoj tabli i službenoj web stranici Univerziteta.
4. 11.10.2019. imenovanje Komisije za provođenje izbora.
5. 11.10.2019. odluka o raspisivanju izbora za Studentski parlament.
6. 14.-18.10.2019. – upoznavanje studenata svih godina studija sa procedurom i terminima izbora.
7. 08.11.2019. – rok za dostavljanje kandidatura.

8. 13.11.2019. – objava Izbornih lista na oglasnoj tabli i službenoj web stranici Univerziteta.
 9. 20.11.2019. – pripremljeni glasački listići.
 10. 25.11. – 29.11.2019. – sprovedeni izbori.
 11. 02.12.2019. – objavljeni rezultati izbora.
 12. 16.12.2019. – održana konstitucionalna sjednica Studentskog parlamenta, izbor predsjednika i članova u organe upravljanja i KOK.
- Izborna komisija je radila u sastavu: prof. dr Mladen Ivić, prof. dr Marijana Žiravac Mladenović, Igor Šabić, Jovana Galić, Jelena Šibarević.

4.1.3.8.2 Evaluacija nastavnog procesa studenata u akademskoj 2019/2020. godini

Univerzitet redovno, i na organizovan način prikuplja mišljenja studenata o kvalitetu nastavnog procesa (studentske ankete) u kojem je studentima omogućeno slobodno i anonimno iznijeti svoje mišljenje o nastavnom procesu. Utvrđena mišljenja studenata utiču na procese i na osnovu njih se preduzimaju mjere (redovnost izvođenja nastave, adekvatnost i obim nastavnih sadržaja, provjeravanje nastave – angažman nastavnika na predmetima, revizija nastavnih planova i programa i sl).

Anketiranje studenata vrši se u skladu sa odredbama Pravilnika o provođenju studentske ankete ([Prilog 37](#)) i pomoću Anketnih upitnika za evaluaciju nastavnog procesa ([Prilog 61](#)).

Pravilnik o sprovođenju studentske ankete određuje postupke i dokumentaciju prilikom provođenja i prilikom upotrebe rezultata studentske ankete na Univerzitetu, tačnije:

- važnost, cilj i sadržaj ankete,
- odgovornost za sprovođenje ankete,
- način anketiranja i postupak,
- obradu podataka, pripremu izvještaja i posredovanje rezultata ankete,
- upotrebu rezultata ankete,
- povjerljivost podataka,
- arhiviranje dokumentacije,
- nadzor nad sprovođenjem Pravilnika.

Anketiranje studenata u vezi sa pedagoškim (nastavnim) radom nastavnika i saradnika, ostalim pitanjima u vezi sa pojedinim predmetima i uslovima koji direktno utiču na kvalitet studija, obavljeno je na svim fakultetima u sklopu Univerziteta i na svim studijskim programima.

Komisija za kvalitet je 17.01.2020. godine usvojila izvještaj o evaluaciji nastavnog procesa u zimskom semestru 2019/2020. godine ([Prilog 41](#)).

Komisija je 22.11.2019. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program. Anketa je sprovedena u pismenoj formi, a Komisija za kvalitet je 11.10.2019. godine imenovala članove komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Jovana Galić, predsjednik komisije, Anja Suzić, Darko Barunović, Gordana Marković, Igor Šabić. Komisija za anketiranje u saradnji sa koordinatorom Centra za kvalitet se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 54% studenata koji su imali pravo na anketiranje.

Obrađeni su rezultati grupe studenata koja je prisustvo predmetu ostvarila u obimu 81-100%.

Prosječna ocjena na nivou Univerziteta za kriterijume vezano uz evaluaciju nastavnika je 9,53, a za kriterijume vezano uz evaluaciju saradnika 9,57 dok je prosječna ocjena predmeta 9,78.

Komisija za kvalitet je donijela zaključke i preporuke na osnovu rezultata evaluacije nastavnog procesa:

- 1. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa upoznavanjem studenata na početku semestra sa silabusom predmeta, ciljevima predmeta, obavezama studenata na predmetu i načinu provjere znanja, uglavnom su zadovoljeni, jer je više od 90% anketiranih studenata potvrdilo da ih je nastavnik upoznao sa gore navedenim.**
- 2. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom nastavnika i izvođenja predmeta su zadovoljeni, jer je u prosjeku nešto malo više od 6% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8) odnosno sa ne valja (5), loše (6) ili slabo (7). Po ovom segmentu evaluacije održan je zadovoljavajući procenat zadovoljstva, kao i u prethodnom periodu.**
- 3. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom saradnika i izvođenja vježbi su u većoj mjeri zadovoljeni, jer je u prosjeku 10% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od vrlo dobar (9), odnosno sa ne valja (5), loše (6), slabo (7) ili dobar (8).**
- 4. Predmete na studijskim programima ocjenom manjom od dobar (8) ocijenilo je samo 4,3% studenata, što je za oko 15% veći broj studenata u odnosu na protekli period.**
- 5. Preporuka** prorektoru za nastavu i direktoru je da se obavi razgovor sa predmetnim nastavnicima kod kojih je veći broj ocjena po svim kriterijumima ispod 8. Takođe Komisija predlaže prorektoru za nastavu i direktoru Univerziteta da se pokuša pronaći

alternativa za nastavnike Milicu Tepšić i Iliju Šušića, s obzirom da se i nakon obavljenih razgovora, već nekoliko akademskih godina njihova prosječna ocjena ne popravlja i ostaje ispod 7,50.

Komisija za kvalitet je 09.10.2020. godine usvojila izvještaj o evaluaciji nastavnog procesa u ljetnom semestru 2019/2020. godine ([Prilog 42](#)).

Anketiranje je vršeno u periodu od 01.09. do 15.09.2020. godine.

Komisija je 29.06.2020. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program.

Anketa je sprovedena online, putem sajta, a Komisija za kvalitet je 06.03.2020. godine imenovala članove komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Anja Suzić, predsjednik komisije, Darija Kojić, Darko Barunović, Igor Šabić, Aleksandar Sofrić. Komisija za anketiranje se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 36% studenata koji su imali pravo na anketiranje.

Obrađeni su rezultati grupe studenata koja je prisustvo predmetu ostvarila u obimu 81-100%.

Prosječna ocjena na nivou Univerziteta za kriterijume vezano uz evaluaciju nastavnika je 9,53, a za kriterijume vezano uz evaluaciju saradnika 9,96, dok je prosječna ocjena predmeta 9,65. Sve ocjene bilježe blagi porast u odnosu na zimski semestar.

Komisija za kvalitet je donijela zaključke i preporuke na osnovu rezultata evaluacije nastavnog procesa:

- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa upoznavanjem studenata na početku semestra sa silabusom predmeta, ciljevima predmeta, obavezama studenata na predmetu i načinu provjere znanja, uglavnom su zadovoljeni, jer je više od 90% anketiranih studenata potvrdilo da ih je nastavnik upoznao sa gore navedenim.
- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom nastavnika i izvođenja predmeta su zadovoljeni, jer je u prosjeku 6,3% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8) odnosno sa ne valja (5), loše (6) ili slabo (7). Po ovom segmentu evaluacije održan je zadovoljavajući procenat zadovoljstva, kao i u prethodnom periodu.

Izvještaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom saradnika i izvođenja vježbi su u nešto većoj mjeri zadovoljeni, jer je u prosjeku 6,1% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8), odnosno sa ne valja (5), loše (6) ili slabo (7).
- Predmete na studijskim programima je ocjenom manjom od dobar (8) ocijenilo 6,4% studenata, što je za oko 1,5% više u odnosu na zimski semestar.
- **Preporuka** prorektoru za nastavu i direktoru je da se obavi razgovor sa predmetnim nastavnicima kod kojih je veći broj ocjena po svim kriterijumima ispod 8. Takođe komisija predlaže prorektoru za nastavu i direktoru Univerziteta da se pokuša pronaći alternativa za nastavnika Iliju Šušića, s obzirom da se i nakon obavljenih razgovora, već nekoliko akademskih godina njihova prosječna ocjena ne popravlja i ostaje ispod 7,50.

Može se konstatovati da je zadržan visok procenat zadovoljstva u svim parametrima i neophodno je u kontinuitetu nastaviti rad sa nastavnicima kako bi se dostignuti nivo zadržao i u narednom periodu.

4.1.3.8.3 Evaluacija zadovoljstva studenata u akademskoj 2019/2020. godini

U svakom semestru studenti u anketi, između ostalog, iznose svoje stavove o (ne)zadovoljstvu pojedinim aspektima studiranja i kvalitetu studija. Studenti su ocjenjivali sljedeće aspekte studiranja:

- Zadovoljstvo odnosom nastavnika i saradnika.
- Zadovoljstvo kvalitetom studiranja.
- Zadovoljstvo izgledom univerziteta i opremom.
- Zadovoljstvo radom službi.
- Zadovoljstvo radom studentske službe.
- Zadovoljstvo radom biblioteke.
- Zadovoljstvo radom studentskog kafea.

Komisija za kvalitet je 17.01.2020. godine usvojila Izvještaj o ocjeni zadovoljstva studenata u zimskom semestru akademske 2019/2020. godine ([Prilog 39](#)).

Anketiranje studenata u zimskom semestru akademske 2019/2020. godine vršeno je u periodu od 09.12.2019. godine, do 20.12.2019. godine.

Komisija je 22.11.2019. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program. Anketa je

sprovedena u pismenoj formi, a Komisija za kvalitet je 11.10.2019. godine imenovala članove komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Jovana Galić, predsjednik komisije, Anja Suzić, Darko Barunović, Gordana Marković, Igor Šabić. Komisija za anketiranje se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 54% studenata koji su imali pravo na anketiranje.

Prosječna ocjena po zadanim kriterijima je na nivou Univerziteta 9,63, a raspon se kreće od 9,48 na studijskom programu Marketing i 9,49 na studijskom programu Psihologija, do 9,90 na studijskom programu Ekonomska diplomatija.

Na osnovu izvršene analize i prikazanih rezultata, osnovni zaključak i preporuka Komisije za kvalitet je da je dostignuti nivo zadovoljstva dobar i da treba i dalje raditi na njegovom održavanju i unapređenju.

Nastaviti sa dopunjavanjem bibliotečkih jedinica, pratiti kvalitet računarske opreme i vršiti redovnu reviziju i poboljšanje iste.

Komisija za kvalitet je 09.10.2020. godine usvojila Izveštaj o zadovoljstvu studenata u ljetnom semestru akademske 2019/2020. godine (KOK – 11/20). Cijeli izvještaj je u [Prilogu 40](#) ovog Izveštaja, a na ovom mjestu izdvajamo neke od informacija i zaključaka iz tog izvještaja:

Anketiranje je vršeno u periodu od 01.09. do 15.09.2020. godine, po unaprijed utvrđenim terminima i rasporedima. Komisija je 29.06.2020. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program.

Anketa je sprovedena u pismenoj formi, a Komisija za kvalitet je 06.03.2020. godine imenovala članove komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Anja Suzić, predsjednik komisije, Darija Kojić, Darko Barunović, Aleksandar Sofrić, Igor Šabić. Komisija za anketiranje se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 36% studenata koji su imali pravo na anketiranje.

Prosječna ocjena po zadanim kriterijima je na nivou Univerziteta 9,59, a raspon se kreće od 9,43 na studijskom programu Psihologija, do 9,73 na studijskom programu Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija.

Na osnovu izvršene analize i prikazanih rezultata, osnovni zaključak i preporuka Komisije za kvalitet je da je dostignuti nivo zadovoljstva dobar i da treba i dalje raditi na njegovom održavanju i unapređenju.

Zatim, potrebne su nastaviti sa dopunjavanjem bibliotečkih jedinica, pratiti kvalitet računarske opreme i vršiti redovnu reviziju i zamjenu iste.

4.1.4 Međunarodne aktivnosti Univerziteta PIM

Međunarodne aktivnosti Univerziteta propisane su Pravilnikom o međunarodnoj saradnji ([Prilog 45](#)).

4.1.4.1 Međunarodni ugovori o saradnji

Univerzitet PIM je u proteklom periodu potpisao 21 sporazum o saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama van Bosne i Hercegovine:

1. Viša strukovna ekonomska škola, Celje, Slovenija, 2019;
2. Integrisani Fakultet i Institut poslovne ekonomije, Skoplje, Sjeverna Makedonija, 2019;
3. Visoka poljoprivredna škola strukovnih studija Šabac, Srbija, 2019;
4. Fakultet za menadžment Herceg Novi, Crna Gora, 2019;
5. Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo Beograd, Srbija, 2019.
6. Visoka međunarodna škola Cazin, BiH, 2018;
7. ALFA BK Univerzitet u Beogradu, Fakultet za finansije, bankarstvo i reviziju, Beograd, Srbija, 2017;
8. Univerzitet Privredna Akademija Novi Sad, Fakultet za primjenjeni menadžment, ekonomiju i finansije iz Beograda, Beograd, Srbija, 2017;
9. Univerzitet u Nišu, Srbija, 2017;
10. The Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare, Romania, 2016;
11. Faculty of Business and Management Sciences Novo Mesto, Slovenija, 2016;
12. North University Koprivnica, Croatia, 2015;
13. Faculty of Economics, University of Novi Sad, Subotica, Srbija, 2015;
14. Visoka Tehnička škola strukovnih studija, Subotica, Srbija, 2015;
15. Ondokuz Mayıs University, Turska, 2014;
16. Srednja škola "Dositej", Beograd, Srbija, 2014;

17. Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Krčelić", Zaprešić, Hrvatska, 2014;
18. The Center for Innovations in Business and Management Practide Ltd, London, Unitet Kingdom, 2013;
19. Univerzitet Singidunum, Beograd, Srbija, 2011;
20. Akademijom za poslovnu ekonomiju Čačak, Srbija, 2011;
21. Ekonomski fakultet u Rijeci, Hrvatska, 2010;

4.1.4.2 Mobilnost nastavnika

Ukupno 5 nastavnika i saradnika Univerziteta PIM (prof. dr Nikola Vojvodić, doc. dr Ranko Mijić, doc. dr Biljana Petrović, prof. dr Saša Salapura i MSc. Vesna Rodić) je u prethodne dvije godine učestvovalo u tri ERASMUS+ projekta razmjene studenata i nastavnika:

1. KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike - Tehnički Univerzitet Kluž-Napoka, Sjeverni univerzitetski centar Baja-Mare, Rumunija, 2015. U razmjeni u akademskoj 2016/2017. godini, učestvovala 3 nastavnika Univerziteta PIM i 2 nastavnika Univerziteta Kluž-Napoka.
2. KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike – Politehnički univerzitet, Temišvar, Rumunija, 2016. godine. U razmjeni u akademskoj 2016/2017. godini učestvovali jedan nastavnik Univerziteta PIM i jedan nastavnik Politehničkog univerziteta Temišvar.
3. KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike - Politehnički univerzitet, Temišvar, Rumunija, 2017. godine. U razmjeni u akademskoj 2017/2018. godini učestvovali 2 nastavnika Univerziteta PIM i 2 nastavnika Politehničkog univerziteta Temišvar.

4.1.4.3 Učešće nastavnika i saradnika u međunarodnim projektima

Univerzitetu PIM je 2018. godine odobren međunarodni EU HORIZON 2020 projekat pod nazivom „[Democratic Efficacy and the Varieties of Populism in Europe – DEMOS](#)” za period 2018-2022, u saradnji sa partnerima iz 14 evropskih zemalja. Vrijednost projekta je 3.037.781,25€. Aktivnosti na realizaciji ovog projekta odvijale su se i tokom 2019/2020. akademske godine. Takođe u 2018. godini odobren je i međunarodni projekat: „[Local Development Strategies – Programme for Local Self Government and Economic Development](#)“ za period 2018. godine, u vrijednosti 20.536,20 KM. Opis projekta se nalazi u [Prilogu 76](#) ovog Izveštaja.

Tokom 2019/2020. akademske godine nastavnici Univerziteta pojedinačno su učestvovali u realizaciji 16 projekata. Individualni zapisi o učešću u porjektima su prikazani u Izveštaju KOK o publicistici nastavnog osoblja u akademskoj 2019/2020. godini ([Prilog 44](#)).

4.1.5 Ostali podaci o strategiji razvoja

4.1.5.1 Naučno-istraživački rad

Naučno-istraživački i nastavni proces su uzajamno povezani. Naučna misao se prenosi na generacije studenata kroz nastavni proces, prepliće se sa njenim kontinuiranim razvojem, kroz naučno-istraživačke projekte. Osim projekta EU HORIZON 2020, u tabeli 9 prikazan je pregled projekata u koje su pojedinačno bili uključeni nastavnici Univerziteta PIM tokom akademske 2019/2020. godine.

Tabela 9. Pregled projekata u koje su bili uključeni nastavnici Univerziteta PIM tokom 2019/2020.

1	.Informaciona tehnologija u funkciji razdvajanja upravljanja i strateškog posla / 451-03-73 / 2019-14 od 11.03.2019.	2019-2020.	Vladimir Dedić
1	SAP projekat informacionog sistema Poreske uprave Republike Srpske, 2015-2021, vođa tima.	2015-2021	Mirko Miličević
1	DARLING projektat (Danube Region Leading Geothermal Energy) BiH - Srbija, 2019.	2019-2020.	Zoran Filipović
1.	„Uspostavljanje referalnog mehanizma podrške djeci u riziku u školama Republike Srpske“, od 01.04.2018. do 31.03.2020. godine, član ekspertskeg tima	2018-2020	Miroslav Đurić
1	Višeskalno strukturiranje polimernih nanokompleksa i funkcionalnih materijala primenom različitih prekursora	2015-2020	Dejan Kojić
1	Strateški plan razvoja Opštine Herceg Novi od 2020-2025. Član radne grupe za izradu Strateškog plana opštine Herceg Novi.	2020-2025	Nikša Grgurević
2.	Ljetnja škola Održivi razvoj u turizmu, Projekat intezivnih edukativnih programa finansiran od strane Ministarstva nauke, Predavač i organizator projekta.Početak projekta 2020 godina.Vrijeme trajanja projekta 3 mjeseca.	2020.	
1.	GIZ projekat reforme javne uprave, učesnik, predstavnik institucije Ombudsmena	2019-2020	Predrag Raosavljević
1.	Istraživač na projektu „XXI vek – vek usluga i uslužnog prava“ Pravnog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu, od 2019. godine (br. 179012), koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, u kategoriji A4.	2019-	Aleksandra Pavićević
1.	Projekat povratak izbjeglih i raseljenih lica na području opštine Maglaj, razvoj suživota, prevazilaženje sukoba i pomirenje, u saradnji sa OCSE, Vladom ZE-DO Kantona, Opštinom Maglaj mart 2019-septembar 2024. godina, koordinator projekta	2019-2024	Borko Mihajlović
1.	DEMOS (Democratic Efficacy and the Varieties of Populism in Europe), EU HORIZON 2020	2020	Boris Krešić
1.	Hybrid human rights and their implementation in the legal system of Srpska Republic	2020	Milica Kolaković-Bojović
1.	Evropske integracije kao okvir implementacije hibridnih ljudskih pprava u pravni sistem Republike Srpske, Univerzitet PIM 2020-2021	2020-2021	Veljko Turanjanin
2.	Usklađivanje pravnog sistema Srbije sa standardima Evropske unije, koji	2020	

	finansira Pravni fakultet Univerziteta u Kragujevcu, 2020.		
3.	Projekat Poljske akademije nauka: Criminal Law Protection of Patient Autonomy in Europe, koji je realizovan u toku 2020. godine.	2020	
4.	DEMOS (Democratic Efficacy and the Varieties of Populism in Europe), EU HORIZON 2020	2019-2022.	

4.1.5.2 Redovna naučna konferencija u organizaciji Univerziteta - STED

U periodu od 2012. do 2020. godine uspješno je realizovano sedam **Međunarodnih konferencija o društvenom i tehnološkom razvoju - STED**. Pet je održano u Banjoj Luci, na Univerzitetu PIM, a dvije u Baja Mare, Rumunija u saradnji sa Tehničkim univerzitetom Kluž-Napoka, Sjeverni univerzitetski centar Baja-Mare.

Osma konferencija STED 2019. održana je od 08-11.11.2019. u Trebinju, u hotelu Leotar. Potpuno je promijenjen koncept konferencije, sa primarno ekonomske u multidisciplinarnu konferenciju, koja je obuhvatila oblasti: ekonomije, menadžmenta, prava, inženjerstva i tehnologija, ekologije, psihologije, obrazovnih i drugih nauka. Oformljen je respektabilan naučni odbor sa naučnim radnicima iz 13 različitih zemalja. STED 2019 je organizovana u saradnji sa Fakultetom za menadžment iz Herceg Novog, Crna Gora, Visokom poljoprivrednom školom stukovnih studija Šabac, Srbija i Naučno-stručnim udruženjem Futura iz Šibenika, Hrvatska. U naučnom dijelu konferencije prezentovana su 124 rada sa više od 300 autora i koautora iz 11 zemalja kroz plenarna predavanja, usmena saopštenja i posterske prezentacije. Za konferenciju je otvorena i zasebna zvanična web stranica <http://conf.univerzitetpim.com/> na kojoj se dostupni podaci o ciljevima i temama konferencije, naučnom odboru i svim publikacijama sa održanih konferencija. Konferencija STED je od strane Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informatičko društvo (NRVOID) klasifikovana kao Međunarodna konferencija, prve kategorije ([Prilog 58](#)).

4.1.5.3 Časopis STED Journal

Univerzitet PIM izdaje naučni časopis "STED Journal" od maja 2019. godine, koji izlazi kao nasljednik časopisa „Anali poslovne ekonomije” koji je publikovan punih 12 godina.

Časopis izlazi polugodišnje (maj i novembar), pod naslovom „STED JOURNAL“ – Journal of Social and Technological Development/Časopis o društvenom i tehnološkom razvoju. Časopis objavljuje radove naučnog i stručnog karaktera, na službenim jezicima BiH i na engleskom jeziku, iz više različitih naučnih oblasti: ekonomije, menadžmenta, prava,

informativnih tehnologija i računarstva, industrijskog inženjerstva, energetske efikasnosti, zaštite životne sredine, zelene energije, materijala, hemijskog inženjerstva i tehnologija, grafičkih tehnologija, psihologije, obrazovnih i drugih nauka.

Svi objavljeni radovi su pregledani od strane dva nezavisna recenzenta i dobili su pozitivnu recenziju oba recenzenta. Recenzije su anonimne odnosno recenzentima se ne otkriva identitet autora i autorima se ne otkriva identitet recenzentata. Recenzenti su preporučili i razvrstavanje članaka u naučne odnosno stručne radove. Svi recenzenti su univerzitetski nastavnici, sa izborima u naučna zvanja iz oblasti kojima pripadaju članci koje su recenzirali. Recenzenti su svoju saglasnost za objavu rada utemeljili na ocjeni originalnosti rada, njegove aktuelnosti, ocjene primijenjene metodologije i korišćene literature.

Svakom radu je od strane Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske dodijeljen UDK, DOI i COBISS broj.

Časopis ima analitički obrađene članke koji se objavljuju u tekućoj nacionalnoj bibliografiji i uvršten je u centralni elektronski katalog. Svi članovi uredništva imaju naučna ili nastavna zvanja iz užih naučnih oblasti koje pokriva časopis.

Časopis STED Journal je indeksiran u DOAJ, CEEOL, INDEX COPERNICUS, ROAD i GOOGLE Scholar indeksim bazama naučnih publikacija otvorenog pristupa. Od strane Ministarstva NRVOID ocijenjen je sa 29 bodova i svrstan u drugu kategoriju ([Prilog 59](#)).

Više podataka o časopisu, naučnom odboru i izdanjima časopisa može se pronaći na zvaničnoj web stranici časopisa: <http://stedj-univerzitetpim.com/>

4.1.5.4 Časopis Arhiv za pravne i društvene nauke

Tokom 2019. godine Pravni fakultet Univerziteta PIM u odjeljenju u Istočnom Sarajevu pokrenuo je naučni časopis pod nazivom [Arhiv za pravne i društvene nauke](#). Časopis se publikuje jednom godišnje.

4.2 IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA (ESG 1.2; Kriterijumi T 2.1 do 2.6)

4.2.1 Proces razvoja i usvajanja studijskih programa, povezanost sa misijom Univerziteta

Pravilnik o izradi, predlaganju i usvajanju studijskih programa ([Prilog 38](#)) određuje i dokumentuje redoslijed, način i odgovornost za utvrđivanje, razvoj, unapređenje i usvajanje studijskih programa na Univerzitetu, u cilju ostvarenja potrebnog kvaliteta stručnjaka određenog izlaznog profila, kao i osnove za analizu studijskih programa.

Studijski programi koje Univerzitet izvodi povezani su sa njegovom misijom. Globalizacija svjetskog poslovanja donosi nove profile i zanimanja i zahtijeva obrazovanje koje je usmjereno ne samo ka akademskim i teorijskim znanjima nego i ka praktičnom znanju, neposredno primjenjivom u svakodnevnim poslovnim situacijama. Ovo je primarni cilj Univerziteta PIM. Promjene u poslovnom okruženju, načinu rada i formama poslovanja privrednih subjekata moraju da budu praćene promjenama ili, bolje rečeno, adaptacijom sistema visokoškolskog obrazovanja. Za malo vještina u poslovnom svijetu može se reći da su potpuno nove, ali svakako sve one vremenom trpe transformacije, dopunjavanje i dodavanje novih područja rada. Jedno je sigurno, rigidan i tradicionalan proces obrazovanja ne može zadovoljiti profilisanje kadrova koji su potrebni tržištu rada. Vizija Univerziteta PIM je istkana iz potreba tržišta rada i naše mogućnosti prilagođavanja tim potrebama.

Postići elitizam, u smislu kvaliteta stečenog znanja, znači oblikovati mladog čovjeka sa jasnim sistemom vrijednosti. Taj sistem ne može da postoji bez adekvatne duhovne nadgradnje. Univerzitet nije samo obrazovna institucija u domenu studijskih programa koje izvodi, nego pokušava proširiti vidokrug naših studenata, u cilju izgradnje i formiranja ličnosti koja će biti reprezentativna u svakom pogledu, sa visokim moralnim i etičkim kodeksima, spremna i sposobna za najodgovornije rukovodeće pozicije bilo u javnom ili privatnom sektoru. Na Univerzitetu PIM se razvija i njeguje ljubav prema umjetnosti, književnosti i sportu. Tradicionalno se organizuju druženja studenata što produbljuje povezanost među njima. Timski rad, druženje, razvijanje duha zajedništva to je ono na čemu se radi kako bi se pomoglo studentima da što bolje upoznaju svijet oko sebe, vrijeme u kojem žive i stvore osjećaj stabilnosti i pripadnosti u širem okruženju.

Važna komponenta Univerziteta PIM je osmišljena strategija zapošljavanja studenata – diplomanata. Našim svršenim studentima je na raspolaganju sva pomoć Univerziteta koja im je potrebna prilikom razvijanja vlastitih preduzetničkih ideja i pokretanje vlastitog biznisa u vidu poslovnih savjeta, kako zaposlenih na Univerzitetu, tako i predstavnika najpriznatijih preduzeća, finansijskih institucija i državne uprave Republike Srpske, u organizaciji

Univerziteta. Svršeni studenti Univerziteta PIM tako imaju priliku da na tržište rada kroče potpuno pripremljeni za svoje uspješno pozicioniranje na njemu. Univerzitet PIM organizovano pomaže studentima i oko pronalaženja mjesta na kojima će moći raditi obaveznu stručnu praksu. Na taj način preduzeća i institucije imaju priliku da pobliže upoznaju studente prije njihovog diplomiranja, što je mnogima do sada otvorilo vrata kod zapošljavanja nakon završetka studija. Važno je istaći da je više od 70% svršenih studenata Univerziteta PIM već zaposlenih ili su počeli sa samostalnim biznisom.

Obrazovanje je jedan od najvažnijih faktora uspješnog razvoja i afirmisanja Republike Srpske i Bosne i Hercegovine u međunarodnom okruženju. Za uspješnost jedne privrede je neophodna uska povezanost i obostrana razmjena između univerziteta i privrednog okruženja. Zato Univerzitet mora svojim korisnicima nuditi što više mogućnosti, prilika i motivacija za njihovo aktivno uključivanje u naučno-istraživački rad, oblikovanje studijskih programa i razvojnih planova Univerziteta. Uz motivisane kadrove, koji su i stručno kompetentni, Univerzitet može da realizuje u djelo mnoštvo struktura, od univerzitetskog inkubatora, preduzetničke mreže, karijernog centra do fonda za stipendiranje. Prioriteti istraživanja usmjereni su na proučavanje modernih problema koji proizlaze iz interakcije promjenjivog okruženja i čovjekove interakcije s njim – prirodne i tehničke nauke, informatika, studije upravljanja ekonomskim i ljudskim potencijalom, edukacija i lične usluge. Moderni studijski programi trebaju osim predmetno specifičnih kompetencija da osiguraju interdisciplinarnost, multidisciplinarnost i savladavanje generičkih kompetencija koje diplomiranim studentima omogućavaju prilagođavanje i učenje u različitim radnim okruženjima, kao i vertikalnu, horizontalnu i dijagonalnu gibljivost prilikom zapošljavanja i daljnjeg obrazovanja. Referentni okvir ključnih kompetencija koji je predložila Evropska komisija u okviru koncepta cjeloživotnog učenja, a potvrdili Evropski parlament i Savjet Evrope su, prije svega: sporazumijevanje na maternjem jeziku, sporazumijevanje na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije na području nauke i tehnologije, digitalna pismenost, socijalne kompetencije, samoinicijativnost i preduzetnost, te kulturna osvješćenost i izražavanje.

Pregled studijskih programa Univerziteta pokazuje da većina studijskih programa pripada naučnim oblastima društvenih nauka, a očitani su nedostatak šireg spektra programa iz oblasti prirodnih i tehničkih nauka, te eventualno i umjetnosti. Shodno tome u akademskoj 2017/2018. godini licenciran je studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS, a osim tog studijskog programa, u akademskoj 2019/2020. godini licenciran je i studijski program Digitalna ekonomija.

4.2.2 Studijski programi Univerziteta

4.2.2.1 Prvi ciklus studija

U akademskoj 2019/2020. godini na Univerzitetu PIM u okviru prvog ciklusa studija, izvođeni su studijski programi prikazani u tabeli 10.

Tabela 10. Studijski programi na prvom ciklusu studija

Naziv	Naziv pri diplomiranju
Naučna oblast DRUŠTVENE NAUKE	
Menadžment - 180 ECTS	Diplomirani ekonomista – menadžer 180 ECTS
Finansije i bankarstvo - 180 ECTS	Diplomirani ekonomista – menadžer 180 ECTS
Marketing - 180 ECTS	Diplomirani ekonomista – menadžer 180 ECTS
Ekonomska diplomatija - 180 ECTS	Diplomirani ekonomista – menadžer 180 ECTS
Menadžment – 240 ECTS	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS
Finansije i bankarstvo - 240 ECTS	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS
Marketing - 240 ECTS	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS
Ekonomska diplomatija - 240 ECTS	Diplomirani ekonomista – 240 ECTS
Pravo	Diplomirani pravnik – 240 ECTS
Psihologija	Diplomirani psiholog – 240 ECTS.
Naučna oblast PRIRODNE NAUKE	
Računarske nauke – 180 ECTS	Diplomirani inženjer računarstva i informatike – 180 ECTS
Računarske nauke – 240 ECTS	Diplomirani inženjer računarstva i informatike – 240 ECTS
Naučna oblast TEHNIČKE NAUKE	
Grafički inženjering i dizajn	Diplomirani inženjer grafike i dizajna – 180 ECTS
Grafički inženjering i dizajn 240 ECTS	Diplomirani inženjer grafike i dizajna – 240 ECTS
Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija	Diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva i menadžmenta – energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS

Svi studijski programi prvog ciklusa studija sadrže naziv i ciljeve, ishode učenja, uslove upisa, način izvođenja, plan i program, bodovnu vrijednost svakog predmeta i ostale informacije značajne za izvođenje programa.

Prikaz pojedinih predmeta iz studijskih programa sadrži osim naziva i vrste predmeta, njegovu pripadnost studijskom programu, vrstu predmeta, cilj i ishod učenja, okvirni sadržaj predmeta, preporučenu literaturu, način izvođenja predmeta i način ocjenjivanja na predmetu. Predmeti su grupisani u Knjigu predmeta za svaku organizacionu jedinicu univerziteta i dostupni su za svaki studijski program.

4.2.2.1.1 Studijski program Menadžment – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij menadžmenta

Cilj studija je osposobiti menadžere da budu spremni za rukovodeće položaje za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta. Široko poznavanje poslovne ekonomije i menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikulumu što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u raznim oblastima menadžmenta i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija menadžmenta u trogodišnjem ciklusu prikazana je u tabeli 11. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 32 obavezna predmeta i završni rad, koji nosi 0 ECTS.

Tabela 11. Lista predmeta – menadžment 180 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAC	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2			6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2			6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2			6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2			6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O			2	2	6
9	E-MDE	Međunarodna ekonomija	O			2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O			2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O			-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		23		21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
2	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
3	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
4	E-PSK	Menadžment proizvodnje i sistemi kvaliteta	O	2	2			6
5	E-PRED	Preduzetnički menadžment	O	2	1			5
6	E-MDP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
7	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
8	E-ORP	Organizaciono ponašanje	O			2	2	6
9	E-USL	Menadžment usluga	O			2	1	5
10	E-NEP	Menadžment neprofitnih organiz.	O			2	2	6
11	E-PR3	Praksa III	O	-	2	-	2	2
		Završni rad						0
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		21		21		60

4.2.2.1.2 Studijski program Finansije i bankarstvo – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij finansija i bankarstva

Cilj studija je osposobiti menadžere da budu osposobljeni za rukovodeće položaje u finansijskim institucijama i korporacijama, za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti finansija i bankarstva. Široko poznavanje poslovne ekonomije i finansijskog menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikulumu što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima finansijskog menadžmenta i bankarstva u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija finansija i bankarstva u trogodišnjem ciklusu prikazana je u tabeli 12. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 32 obavezna predmeta i završni rad, koji nosi 0 ECTS.

Tabela 12. Lista predmeta – Finansije i bankarstvo 180 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		23		21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
2	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
3	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
4	E-MON	Monetarna ekonomija	O	2	1			5
5	E-FM1	Finansijski menadžment	O	2	2			6
6	E-AKR	Analiza, kontrola i revizija poslovanja	O	2	2			6
7	E-BAN	Menadžment bankarstva	O			2	2	6
8	E-JFI	Javne finansije	O			2	1	5
9	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
10	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
11	E-PR3	Praksa III	O			-	2	2
		Završni rad						0
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		23		17		60

4.2.2.1.3 Studijski program Marketing – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij marketinga

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje iz oblasti marketinga i za različite poslove visokog nivoa složenosti

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti marketinga. Široko poznavanje poslovne ekonomije i marketing menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima marketinga i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija marketinga u trogodišnjem ciklusu prikazana je u tabeli 13. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 32 obavezna predmeta i završni rad, koji nosi 0 ECTS.

Tabela 13. Lista predmeta – Marketing 180 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			22		22	60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			23		21	60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
2	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
3	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
4	E-MKO	Marketinško komuniciranje	O	2	2			6
5	E-PPO	Ponašanje potrošača	O	2	1			5
6	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
7	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
8	E-ORP	Organizaciono ponašanje	O			2	2	6
9	E-MĐM	Međunarodni marketing	O			2	2	6
10	E-USL	Menadžment usluga	O			2	1	5
11	E-PR3	Praksa III	O				2	2
		Završni rad						0
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			19		21	60

4.2.2.1.4 Studijski program Ekonomska diplomatija – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij ekonomske diplomatije

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje u korporacijama sa međunarodno razgranatim spektrom poslovanja, za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti ekonomske diplomatije. Široko poznavanje poslovne ekonomije i ekonomske diplomatije daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima pregovaranja, poslovanja sa inostranstvom i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija ekonomske diplomatije u trogodišnjem ciklusu prikazana je u tabeli 14. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 32 obavezna predmeta i završni rad, koji nosi 0 ECTS.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 14. Lista predmeta – Ekonomska diplomatija 180 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6
3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		23		21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MOG	Međunarodni odnosi i geopolitika	O	2	2			6
2	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
3	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
4	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
5	E-EVB	Evropski biznis	O	2	2			6
6	E-FM2	Finansijski menadžment	O	2	1			5
7	E-MPP	Međunarodno poslovno pravo	O			2	1	5
8	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
9	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
10	E-EKD	Ekonomska diplomatija	O			2	2	6
11	E-PR3	Praksa III	O			-	2	2
		Završni rad						0

	UKUPNO časova sedmično/ECTS	23	17	60
--	-----------------------------	----	----	----

4.2.2.1.5 Studijski program Menadžment – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus studija menadžmenta

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta. Široko poznavanje poslovne ekonomije i menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u raznim oblastima menadžmenta i u praktičnoj radnoj okolini. To znači da diploma iz poslovne ekonomije i menadžmenta pruža osposobljenost za veoma širok spektar poslova visokog nivoa složenosti i da su diplomirani ekonomisti osposobljeni za samostalan rad u svim sferama poslovanja (finansijske institucije, mediji, marketinške agencije, multidisciplinarna područja upravljanja, uprava, administracija, itd.). Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili osam semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija menadžmenta u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 15. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 41 obavezan predmet i završni (diplomski) rad.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 15. Lista predmeta – menadžment 240 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6
3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2			6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2			6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2			6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2			6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O			2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O			2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O			2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O			-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		23		21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
2	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
3	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
4	E-PSK	Menadžment proizvodnje i sistemi kvaliteta	O	2	2			6
5	E-PRED	Preduzetnički menadžment	O	2	1			5
6	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
7	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
8	E-ORP	Organizaciono ponašanje	O			2	2	6
9	E-USL	Menadžment usluga	O			2	1	5
10	E-NEP	Menadžment neprofitnih organiz.	O			2	2	6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

11	E-PR3	Praksa III	O	-	2	-	2	2
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			21		21	60
4. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	7. semestar		8. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MFR	Menadžment finansijskih rizika	O	3	2			6
2	E-EOI	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	O	3	2			6
3	E-KOU	Korporativno upravljanje	O	3	2			6
4	E-MLO	Marketing logistika	O	3	2			6
5	E-ZDR	Menadžment u zdravstvu	O	3	2			6
6	E-MIA	Merdžeri i akvizicije	O			3	2	6
7	E-B2B	B2B marketing i elektronska trgovina	O			3	2	6
8	E-INS	Menadžment informacionih sistema	O			2	3	6
9	E-OBR	Menadžment u obrazovanju	O			3	2	6
	E-DIPL	Završni rad - diplomski rad	O					6
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			25		20	60

4.2.2.1.6 Studijski program Finansijske i bankarstvo – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus studija finansija i bankarstva

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje u finansijskim institucijama i korporacijama za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti finansija i bankarstva. Široko poznavanje poslovne ekonomije i finansijskog menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima finansijskog menadžmenta i bankarstva i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili osam semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija finansija i bankarstva u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 16. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 41 obavezan predmet i završni (diplomski) rad.

Tabela 16. Lista predmeta – finansije i bankarstvo 240 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6
3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
UKUPNO časova sedmično/ECTS				22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
UKUPNO časova sedmično/ECTS				23		21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

1	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
2	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
3	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
4	E-MON	Monetarna ekonomija	O	2	1			5
5	E-FM1	Finansijski menadžment	O	2	2			6
6	E-AKR	Analiza, kontrola i revizija poslovanja	O	2	2			6
7	E-BAN	Menadžment bankarstva	O			2	2	6
8	E-JFI	Javne finansije	O			2	1	5
9	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
10	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
11	E-PR3	Praksa III	O			-	2	2
UKUPNO časova sedmično/ECTS				23		17		60
4. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	7. semestar		8. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MFR	Menadžment finansijskih rizika	O	3	2			6
2	E-EOI	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	O	3	2			6
3	E-KOU	Korporativno upravljanje	O	3	2			6
4	E-MLO	Marketing logistika	O	3	2			6
5	E-INS	Menadžment informacionih sistema	O			2	3	6
6	E-PVP	Procjena vrijednosti preduzeća	O			3	2	6
7	E-MFB	Marketing u finansijama i bankarstvu	O			3	2	6
8	E-MĐB	Međunarodno bankarstvo	O			3	2	6
9	E-OSG	Menadžment osiguranja	O			3	2	6
	E-DIPL	Završni rad - diplomski rad	O					6
UKUPNO časova sedmično/ECTS				20		25		60

4.2.2.1.7 Studijski program Marketing – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus studija marketinga

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje iz oblasti marketinga za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti marketinga. Široko poznavanje poslovne ekonomije i marketing menadžmenta daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim

studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima marketinga i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili osam semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija marketinga u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 17. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 41 obavezan predmet i završni (diplomski) rad.

Tabela 17. Lista predmeta – marketing 240 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6
3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6
9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		22		22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS				23	21	60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu	O	2	2			6
2	E-PRO	Upravljanje projektima	O	2	2			6
3	E-STR	Strateški menadžment	O	2	2			6
4	E-MKO	Marketinško komuniciranje	O	2	2			6
5	E-PPO	Ponašanje potrošača	O	2	1			5
6	E-MĐP	Međunarodno poslovanje	O			2	2	6
7	E-UPM	Upravljanje marketingom	O			2	2	6
8	E-ORP	Organizaciono ponašanje	O			2	2	6
9	E-MĐM	Međunarodni marketing	O			2	2	6
10	E-USL	Menadžment usluga	O			2	1	5
11	E-PR3	Praksa III	O				2	2
		UKUPNO časova sedmično/ECTS				19	21	60
4. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	7. semestar		8. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MFR	Menadžment finansijskih rizika	O	3	2			6
2	E-EOI	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	O	3	2			6
3	E-KOU	Korporativno upravljanje	O	3	2			6
4	E-ODJ	Odnosi s javnošću	O	3	2			6
5	E-MLO	Marketing logistika	O	3	2			6
6	E-B2B	B2B marketing i elektronska trgovina	O			3	2	6
7	E-PLM	Politički marketing	O			3	2	6
8	E-INS	Menadžment informacionih sistema	O			2	3	6
9	E-MNO	Marketing neprofitnih organizacija	O			3	2	6
	E-DIPL	Završni rad - diplomski rad	O					6
		UKUPNO časova sedmično/ECTS				25	20	60

4.2.2.1.8 Studijski program Ekonomska diplomatija – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus studija ekonomske diplomatije

Cilj studija je osposobiti menadžere za rukovodeće položaje u korporacijama sa međunarodno razgranatim spektrom poslovanja, za različite poslove visokog nivoa složenosti.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći temeljno znanje iz poslovne ekonomije i menadžmenta i nadograditi ga specifičnim znanjem iz oblasti ekonomske diplomatije. Široko poznavanje poslovne ekonomije i ekonomske diplomatije daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, ali to znanje će biti dodatno stručno pojačano praktičnim dijelom kurikuluma što će svršenim studentima osnovnih studija omogućiti lako snalaženje u oblastima pregovaranja, poslovanja sa inostranstvom i u praktičnoj radnoj okolini. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili osam semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija ekonomske diplomatije u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 18. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 40 obaveznih predmeta i završni (diplomski) rad.

Tabela 18. Lista predmeta – ekonomska diplomatija 240 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-POM	Poslovna matematika	O	2	2			6
2	E-OSE	Osnovi ekonomije	O	2	2			6
3	E-POI	Poslovna informatika	O	2	3			7
4	E-RAČ	Računovodstvo	O	2	3			7
5	E-EJ1	Engleski jezik I	O	2	2	2	2	7
6	E-MIE	Mikroekonomija	O			2	2	6
7	E-POS	Poslovna statistika	O			2	3	7
8	E-OME	Osnove menadžmenta	O			2	2	6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

9	E-SOC	Sociologija	O			2	1	5
10	E-PR1	Praksa I	O			2		3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			22	22		60
2. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	3. semestar		4. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MAR	Marketing	O	2	2	-	-	6
2	E-MAE	Makroekonomija	O	2	2	-	-	6
3	E-KEK	Kultura, etika i komunikacije	O	2	2	-	-	6
4	E-MLJR	Menadžment ljudskih resursa	O	2	2	-	-	6
5	E-PP1	Poslovno pravo 1	O	2	1			4
6	E-PP2	Poslovno pravo 2	O			2	1	4
7	E-EJ2	Engleski jezik II	O	2	2	2	2	7
8	E-PFI	Poslovne finansije	O	-	-	2	2	6
9	E-MĐE	Međunarodna ekonomija	O	-	-	2	2	6
10	E-IST	Istraživanje tržišta	O	-	-	2	2	6
11	E-PR2	Praksa II	O		-	-	2	3
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			23	21		60
3. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	5. semestar		6. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MOG	Međunarodni odnosi i geopolitika		2	2			6
2	E-PRO	Upravljanje projektima		2	2			6
3	E-STR	Strateški menadžment		2	2			6
4	E-ODL	Odlučivanje u menadžmentu		2	2			6
5	E-EVB	Evropski biznis		2	2			6
6	E-FM2	Finansijski menadžment		2	1			5
7	E-MPP	Međunarodno poslovno pravo				2	1	5
8	E-MĐP	Međunarodno poslovanje				2	2	6
9	E-UPM	Upravljanje marketingom				2	2	6
10	E-EKD	Ekonomska diplomatija				2	2	6
11	E-PR3	Praksa III				-	2	2
		UKUPNO časova sedmično/ECTS			23	17		60
4. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	vrsta	7. semestar		8. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MFR	Menadžment finansijskih rizika	O	3	2			6
2	E-EOI	Ekonomski odnosi sa inostranstvom	O	3	2			6
3	E-KOU	Korporativno upravljanje	O	3	2			6
4	E-PEI	Politika evropskih integracija	O	3	2			6
5	E-MLO	Marketing logistika	O	3	2			6
6	E-STM	Spoljnotrgovinski marketing	O			3	2	6
7	E-INS	Menadžment informacionih sistema	O			2	3	6
8	E-MĐR	Teorija i politika međunarodne razmjene	O			3	2	6
9	E-LOB	Međunarodno pregovaranje i lobiranje	O			3	2	6

	E-DIPL	Završni rad - diplomski rad	O					6
--	--------	-----------------------------	---	--	--	--	--	---

Na službenoj web stranici univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na studijskim programima Ekonomskog fakulteta i dostupna je na linku (na web stranici univerziteta) [Knjiga predmeta koji se izvode na prvom ciklusu studija na Ekonomskom fakultetu.](#)

4.2.2.1.9 Studijski program Pravo – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij prava

Cilj studija je prenošenje pravnih znanja koje će diplomiranom pravniku trebati u različitim radnim sredinama u privredi, pravosuđu, javnim službama i privatnom sektoru.

Ishod procesa učenja

Studenti će po završetku studija steći široku paletu znanja iz različitih područja pravnih nauka koju diktiraju potrebe radne sredine u koju će se uključiti diplomirani pravnici, ali je određuju i potreba za uključivanjem u međunarodne, naročito evropske privredne tokove. Diplomirani pravnik je osposobljen ne samo za upotrebu i tumačenje pravnih normi nego i za kreativno oblikovanje i stvaranje u domeni prava. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije stepena prvog ciklusa studija, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od četiri (4) godine (ili osam semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija prava u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 19. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 36 obaveznih predmeta i završni (diplomski) rad.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 19. Lista predmeta – pravo 240 ECTS

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r.br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	P-NDP	Nacion.istorija države i prava	4	2	-	-	10
2.	P-UVP	Uvod u pravo	4	2	-	-	8
3.	P-OSE	Osnovi ekonomije	3	2	-	-	6
4.	P-EJ1	Engleski jezik I	2	3	-	-	6
5.	P-VPS	Veliki pravni sistemi	-	-	4	2	10
6.	P-INF	Informatika	-	-	2	3	6
7.	P-SSP	Sociologija sa sociolog.prava	-	-	3	2	6
8.	P-EJ2	Engleski jezik II	-	-	2	3	6
9.	P-PR1	Praksa I	-	-	-	2	2
		UKUPNO	13	9	11	12	60
		Nedjeljno opterećenje	22		23		
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r.br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	P-UST	Ustavno pravo	4	2	-	-	9
2.	P-MJP	Međunarodno javno pravo	4	2	-	-	8
3.	P-EJ3	Engleski jezik III	2	3	-	-	7
4.	P-NAS	Nasljedno pravo	2	2	-	-	5
5.	P-GRĐ	Građansko pravo	-	-	4	2	9
6.	P-KRI	Krivično pravo	-	-	3	2	7
7.	P-EJ4	Engleski jezik IV	-	-	2	3	7
8.	P-POR	Porodično pravo	-	-	2	2	6
9.	P-PR2	Praksa II	-	-	-	2	2
		UKUPNO	12	9	11	11	60
		Nedjeljno opterećenje	21		22		
3. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		
r.br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	P-PEI	Pravo evropskih institucija	4	2	-	-	8
2.	P-KPP	Krivično-procesno pravo	4	2	-	-	8
3.	P-RSP	Radno i socijalno pravo	3	2	-	-	7
4.	P-LJP	Ljudska prava	3	2	-	-	7
5.	P-OBL	Obligaciono pravo	-	-	4	2	8
6.	P-UPR	Upravno pravo	-	-	4	2	8
7.	P-MKP	Međunarodno krivično pravo	-	-	3	2	7
8.	P-AUT	Autor.pravo i pravo ind.vlasništva	-	-	2	2	5
9.	P-PR3	Praksa III	-	-	-	2	2
		UKUPNO	14	8	13	10	60
		Nedjeljno opterećenje	22		23		

4. GODINA							
r.br	Šifra predmeta	Predmet	7. semestar		8. semestar		ECTS
			P	V	P	V	
1.	P-GPP	Građansko procesno pravo	4	2	-	-	8
2.	P-RET	Retorika	4	2	-	-	8
3.	P-POS	Poslovno pravo	3	2	-	-	7
4.	P-MJU	Menadžment javne uprave	2	2	-	-	6
5.	P-PR4	Praksa IV	-	2	-	-	2
6.	P-MPO	Međun.poslovno pravo	-	-	4	2	8
7.	P-ARB	Arbitražno pravo	-	-	3	2	7
8.	P-FIN	Javne finansije i finansijsko pravo	-	-	3	2	7
9.	P-MPP	Međunarodno privatno pravo	-	-	3	2	7
10.	P-DIPL	Završni rad					0
		UKUPNO	13	10	13	8	60
		Nedjeljno opterećenje	23		21		

Na službenoj web stranici univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na studijskom programu Pravo i dostupna je na linku [Knjiga predmeta koji se izvode na Pravnom fakultetu.](#)

4.2.2.1.10 Studijski program Psihologija – 240 ECTS

Nazivi i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus studija psihologije.

Dodiplomski studij psihologije ima za cilj:

- Upoznavanje sa predmetom, metodama i razvojem psihološke nauke (osnovni psihološki pojmovi i vodeći teorijski sistemi);
- Sticanje znanja o osnovnim principima psihičkog razvoja i načinima kognitivnog funkcionisanja, te razumjevanje ponašanja pojedinaca i grupa;
- Ovladavanje osnovnim metodološkim postupcima u psihološkim istraživanjima i statističkim metodama;
- Upoznavanje i pridržavanje kodeksa struke i moralnih načela;
- Sticanje preduslova za nastavak obrazovanja u struci i doživotno obrazovanje.

Ishodi procesa učenja

Nakon završetka prvog ciklusa studija psihologije studenti su osposobljeni za nastavak studiranja psihologije (i drugih sličnih studija). Sa završenim prvim ciklusom studenti su

stekli vještine iz različitih oblasti psihologije. Studenti sa završenim studijama prvog ciklusa se osposobljavaju za:

- identifikaciju problema u različitim psihološki područjima,
- analiziranje problema, pojava i zadataka iz različitih psiho-teorijskih perspektiva,
- primjenu znanja iz metodologije za izradu i primjenu istraživačkih projekata posebno za akciona istraživanja,
- kritičko interpretiranje naučne i stručne literature;
- primjenu osnovnih statističkih procedura i upotrebu adekvatnih statističkih paketa za obradu podataka;
- primjenu vještine samostalnog učenja zasnovanog na naučnim principima;
- učestvovanje u planiranju i realizaciji različitih psihosocijalnih programa;
- primjenu etičkog kodeksa i drugih principa rada psihologa.

Studenti sa završenim četvorogodišnjim studijem psihologije može obavljati psihološku praksu u timu i samostalno. Pored opštih ishoda procesa učenja za svaki nastavni predmet utvrđeni su i specifični ishodi učenja.

Uslovi za upis na studij

Uslov za upis prvog ciklusa studija psihologije je završena četvorogodišnja srednja škola i položen prijemni ispit. Prijemni ispit se sastoji iz testa znanja iz psihologije i testa sposobnosti.

Lista obaveznih i izbornih predmeta

Plan prvog ciklusa studija psihologije obuhvata dvije grupe predmeta: obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti se odnose na one oblasti koje su osnova za razumijevanje savremene psihologije. Pored obaveznih predmeta, neophodno je da student odabere i predmete iz grupe izbornih predmeta. Lista obaveznih i izbornih predmeta za prvi ciklus studija psihologije u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabelama od 20 do 23. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 52 predmeta i završni (diplomski) rad.

Tabela 20. Lista predmeta – psihologija 240 ECTS, prva godina

1. GODINA							
		1. semestar		2. semestar			
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

1.	PS-IUP	Istorijski uvod u psihologiju	2	0			5
2.	PS-MET	Metodologija psiholoških istraživanja	2	2			5
3.	PS-POP	Psihologija opažanja	2	1			6
4.	PS-ST1	Statistika u psihologiji	2	3			6
5.	PS-USO	Sociologija	2	3			6
6.	PS-EJ1	Engleski jezik I	2	2			3
7.		<i>Izborni predmet</i>	2	0			2
8.	PS-PSU	Psihologija učenja			2	2	5
9.	PS-KOG	Kognitivna psihologija			2	2	6
10.	PS-ORP	Organizaciono ponašanje			2	3	6
11.	PS-MOE	Motivacija i emocije			4	0	5
12.	PS-EJ2	Engleski jezik II			2	2	3
13.		<i>Izborni predmet</i>			2	0	2
		UKUPNO	14	11	15	9	60

Izborni predmeti (tokom prve godine, student bira dva izborna predmeta):

- PS-OAF Osnovi anatomije i fiziologije CNS
- PS-UF1 Uvod u filozofiju
- PS-INF Informatika
- PS-UET Uvod u etiku

Tabela 21. Lista predmeta – psihologija 240 ECTS, druga godina

2. GODINA							
Rb.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	3.semestar		4. semestar		ECTS
			P	V	P	V	
1.	PS-PS1	Psihometrija I	2	3			6
2.	PS-KIP	Kvalitativna istraživanja u psihologiji	2	0			6
3.	PS-PPM	Psihologija pamćenja i mišljenja	4	2			6
4.	PS-URP	Uvod u razvojnu psihologiju	2	3			6
5.	PS-UPL	Uvod u psihologiju ličnosti	2	2			3
6.		<i>Izborni predmet</i>	2	1			3
7.	PS-PS2	Psihometrija II			2	3	6
8.	PS-PIR	Psihologija individualnih razlika			3	2	6
9.	PS-SPI	Socijalna percepcija i interakcija			2	2	6
10.	PS-LIČ	Psihologija ličnosti			2	2	3
11.	PS-RAZ	Razvojna psihologija			2	3	6
12.		<i>Izborni predmet</i>			2	1	3
		UKUPNO	14	11	13	13	60

Izborni predmeti (tokom druge godine, student bira dva izborna predmeta):

- PS-HGE Humana genetika
- PS-SVJ Psihologija svijesti
- PS-KOM Primjena kompjuterskih tehnologija u psihologiji
- PS-EKS Eksperimentalni nacrt

Tabela 22. Lista predmeta – psihologija 240 ECTS, treća godina

3. GODINA							
Rb.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	5. semestar		6. semestar		ECTS
			P	V	P	V	
1.	PS-OPP	Opšta psihopatologija	3	2			6
2.	PS-OPR	Osnove psihologije rada	3	2			6

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

3.	PS-UKP	Uvod u kliničku psihologiju	2	2			4
4.	PS-UPP	Uvod u pedagošku psihologiju	2	2			4
5.	PS-SER	Socijalno-emocionalni razvoj	2	2			4
6.		Izborni predmet	2	1			3
7.	PS-PDM	Psihopatologija djetinjstva i mladosti			3	2	6
8.	PS-PNU	Psihologija nastave i učenja			2	2	6
9.	PS-SPA	Socijalna patologija: socijalno-psihološki aspekti			2	2	5
10.	PS-OPG	Osnove psihologije grupa			2	2	5
11.	PS-PUM	Psihologija u marketingu			2	2	5
12.		Izborni predmet			2	1	3
13.		Izborni predmet			2	1	3
UKUPNO			14	11	15	12	60

Izborni predmeti (tokom treće godine, student bira tri izborna predmeta):

- PS-UMJ Psihologija umjetnosti
- PS-SPO Psihologija sporta
- PS-REL Psihologija religije
- PS-KAR Karijera
- PS-MIR Mirovna psihologija
- PS-PPP Prkatikum iz pedagoške psihologije

Tabela 23. Lista predmeta – psihologija 240 ECTS, četvrta godina

4. GODINA							
Rb.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	VII semestar		VIII semestar		ECTS
			P	V	P	V	
1.	PS-OTSP	Odabrane teme iz statistike i psihometrije	2	2			6
2.	PS-AKV	Akadske vještine	2	2			6
3.	PS-MKP	Metode kliničke procjene	2	2			6
4.	PS-OPS	Opšta psihopatologija (specijalni dio)	2	2			4
5.	PS-PGP	Psihopatologija grupnih procesa	2	0			3
6.		Izborni predmet	2	1			3
7.		Izborni predmet	2	1			3
8.	PS-UPS	Uvod u psihoterapiju i savjetovanje			2	2	5
9.	PS-DAR	Psihologija darovitosti			2	2	4
10.	PS-POR	Psihologija porodice			2	2	4
11.	PS-KOM	Psihologija komunikacije			2	2	4
12.	PS-IPE	Inžinjerska psihologija i ergonomija			2	2	6
13.		Izborni predmet			2	1	3
14.		Izborni predmet			2	1	3
UKUPNO			14	11	14	12	60

Izborni predmeti (tokom četvrte godine, student bira četiri izborna predmeta):

- PS-PPM Ponašanje potrošača i marketing
- PS-MED Psihologija međuljudskih odnosa na radu
- PS-PDI Osnove pedagogije sa didaktikom
- PS-VŠK Vanškolska pedagogija
- PS-KOV Komunikacijske vještine
- PS-PAD Osnove psihoterapijskog rada sa decom i adolescentima

- PS-DPP Psihologija djece sa posebnim potrebama
- PS-IKR Intervencije u krizi

Na službenoj web stranici Univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na studijskim programima Filozofskog fakulteta i dostupna je na linku [Knjiga predmeta na prvom ciklusu studija Filozofskog fakulteta](#).

4.2.2.1.11 Studijski program Računarske nauke – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij računarskih nauka.

U toku studija stiču se teorijska i metodološka znanja i vještine, čime se student priprema i osposobljava za nastavak studiranja iz oblasti računarskih nauka.

Ishod procesa učenja

Poslije završenih studija prvog stepena računarskih nauka, student je osposobljen za poslove širokog spektra, od teorijskog računarstva do razvoja softvera, stičući neophodno znanje i vještine za nastavak školovanja, naučno-istraživačkog rada ili interdisciplinarnе inovacije. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Položen prijemni ispit i uspješno izvršeno testiranje. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija računarskih nauka u trogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 24. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 29 obaveznih predmeta i završni rad.

Tabela 24. Lista predmeta – računarske nauke 180 ECTS

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-LIA	Linearna Algebra	2	2			6
2	RN-DS1	Diskretne strukture	3	3			7
3	RN-UPR	Uvod u programiranje	3	3			7
4	RN-ETJ	Engleski tehnički jezik	1	2			3
5	RN-SOC	Sociologija	2	4			7
6	RN-MLR	Menadžment ljudskih resursa			2	2	6
7	RN-OOP	Objektivno orjentisano programiranje			3	3	7
8	RN-WWW	Uvod u www			2	2	6
9	RN-EPJ	Engleski poslovni jezik			1	2	3
10	RN-SS2	Softverski studio 1			2	4	8
		UKUPNO/sedmica	11	14	10	13	60
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-PET	Poslovna etika	3	3			7
2	RN-ARH	Arhitektura računara	2	2			5
3	RN-OPS	Operativni sistemi	2	3			6
4	RN-RMR	Računarske mreže	2	2			5
5	RN-SS3	Softverski studio 2	2	4			7
6	RN-RSP	Razvoj softvera i programiranje sistema	3	2			6
7	RN-UPI	Upravljanje informacijama			3	3	7
8	RN-OOD	Objektivno orjentisan dizajn			2	2	5
9	RN-INT	Interakcija čovjek - računar			2	2	5
10	RN-SS4	Softverski studio 3			2	4	7
		UKUPNO/sedmica	14	16	9	11	60
3. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-DIZ	Osnovi dizajna	2	2			5
2	RN-SRV	Sistemi u realnom vremenu	2	2			5
3	RN-RGR	Računarska grafika	3	3			7
4	RN-BAZ	Baze podataka	2	3			6
5	RN-SS5	Softverski studio 4	3	4			8
6	RN-INS	Inteligentni sistemi			2	2	5

7	RN-NRA	Napredna računarska arhitektura			3	3	7
8	RN-PPR	Programski prevodioci			2	2	4
9	RN-DIS	Dizajn softvera			3	3	7
10	RN-DIPL	Završni rad - diplomski rad					6
		UKUPNO/sedmica	12	14	10	10	60

4.2.2.1.12 Studijski program Računarske nauke – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij računarskih nauka.

U toku studija stiču se teorijska i metodološka znanja i vještine, čime se student priprema i osposobljava za nastavak studiranja iz oblasti računarskih nauka.

Ishod procesa učenja

Posle završenih studija prvog stepena računarskih nauka, student je osposobljen za poslove širokog spektra, od teorijskog računarstva do razvoja softvera, stičući neophodno znanje i vještine za nastavak školovanja, naučno-istraživačkog rada ili interdisciplinarnu inovacije. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Položen prijemni ispit i uspješno izvršeno testiranje. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija računarskih nauka u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 25. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 32 obavezna predmeta, 5 izbornih predmeta i završni (diplomski) rad.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 25. Lista predmeta – računarske nauke 240 ECTS

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-LIA	Linearna algebra	2	2			6
2	RN-DS1	Diskretne strukture	3	3			7
3	RN-UPR	Uvod u programiranje	3	3			7
4	RN-ETJ	Engleski tehnički jezik	1	2			3
5	RN-SOC	Sociologija	2	4			7
6	RN-MLR	Menadžment ljudskih resursa			2	2	6
7	RN-OOP	Objektivno orjentisano programiranje			3	3	7
8	RN-WWW	Uvod u www			2	2	6
9	RN-EPJ	Engleski poslovni jezik			1	2	3
10	RN-SS2	Softverski studio 1			2	4	8
		UKUPNO/sedmica	11	14	10	13	60
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-PET	Poslovna etika	3	3			7
2	RN-ARH	Arhitektura računara	2	2			5
3	RN-OPS	Operativni sistemi	2	3			6
4	RN-RMR	Računarske mreže	2	2			5
5	RN-SS3	Softverski studio 2	2	4			7
6	RN-RSP	Razvoj softvera i programiranje sistema	3	2			6
7	RN-UPI	Upravljanje informacijama			3	3	7
8	RN-OOD	Objektivno orjentisan dizajn			2	2	5
9	RN-INT	Interakcija čovjek - računar			2	2	5
10	RN-SS4	Softverski studio 3			2	4	7
		UKUPNO/sedmica	14	16	9	11	60
3. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		
r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-DIZ	Osnovi dizajna	2	2			6
2	RN-SRV	Sistemi u realnom vremenu	2	2			6
3	RN-RGR	Računarska grafika	3	3			7
4	RN-BAZ	Baze podataka	2	3			7
5	RN-SS5	Softverski studio 4	3	4			8
6	RN-INS	Inteligentni sistemi			2	2	6
7	RN-NRA	Napredna računarska arhitektura			3	3	7
8	RN-PPR	Programski prevodioci			2	2	6
9	RN-DIS	Dizajn softvera			3	3	7
		UKUPNO/sedmica	12	14	10	10	60
4. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

r. br	Šifra predmeta	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1	RN-SRA	Simboličko računanje	2	4			8
2	RN-NIZ	Naučna izračunavanja	2	4			8
3		Izborni predmet 1	2	3			6
4		Izborni predmet 2	2	3			6
5	RN-FUP	Funkcionalno programiranje			2	4	8
6		Izborni predmet 3			2	3	6
7		Izborni predmet 4			2	3	6
8		Izborni predmet 5			2	3	6
9	RN-DIPL	Završni rad – Diplomski rad					6
		UKUPNO/sedmica	8	14	8	13	60

Izborni predmeti (tokom četvrte godine, student bira pet izbornih predmeta, iz svake grupe po jedan):

Izborni predmet 1:

- RN-ALG Algoritmi i kompleksnost
- RN-KRI Kriptografija

Izborni predmet 2:

- RN-GEA Genetski algoritmi
- RN-MSO Modelovanje, simulacija i optimizacija

Izborni predmet 3:

- RN-PAL Paralelni algoritmi
- RN-PIA Programiranje internet aplikacija

Izborni predmet 4:

- RN-RPT Reprodukciona tehnika
- RN-VIK Vizuelne komunikacije

Izborni predmet 5:

- RN-MARMarketing
- RN-UME Uvod u menadžment

Na službenoj web stranici Univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na Fakultetu računarskih nauka i dostupna je na linku [Knjiga predmeta na prvom ciklusu studija Računarskih nauka](#).

4.2.2.1.13 Studijski program Grafički inženjering i dizajn – 180 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij grafičkog inženjeringa i dizajna

Cilj studija je osposobiti studente za organizaciju i vođenje svih sfera poslovanja iz oblasti grafičkog inženjeringa i dizajna, za različite poslove visokog nivoa složenosti (operativni – proizvodni nivo, organizacija i menadžment).

Ishod procesa učenja

Pri obrazovanju grafičkih inženjera studenti se obrazuju za stručni i kreativni rad u privredi i odgovarajućim institucijama i stiču znanja, sposobnosti i vještine koje će im omogućiti da različitim metodama uočavaju i rješavaju postojeće i potencijalne probleme iz područja grafičkog inženjeringa i dizajna. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 180 ECTS bodova, što odgovara periodu od **tri (3) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija grafičkog inženjerstva i dizajna u trogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 26. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 27 obaveznih predmeta i završni rad.

Tabela 26. Lista predmeta – grafičko inženjerstvo i dizajn 180 ECTS

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r. br	Šifra	Naziv predmeta	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MAT	Matematika	2	2	-	-	7
2.	G-OEK	Osnove ekonomije	2	2	-	-	7
3.	G-HEM	Hemija u grafičkom inženjerstvu	2	2	-	-	7
4.	G-INF	Informatika			4	4	7
5.	G-EJ1	Engleski jezik I	2	2	2	2	8
6.	G-GMA	Grafički materijali	-	-	3	2	8
7.	G-OMP	Osnove menadžmenta/preduzetništva	-	-	2	2	7
8.	G-SOC	Sociologija	-	-	2	1	5
9.	G-PR1	Praksa I	-	-	-	2	4
		UKUPNO	8	8	13	13	60
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r. br		Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MLR	Menadžment ljudskih resursa	2	2	-	-	7
2.	G-TOP	Tehnološke osnove proizvodnje	2	2	-	-	7
3.	G-LGK	Likovna grafička kultura	2	2	2	2	7
4.	G-PIT	Pismo i tipografija	2	2	-	-	7
5.	G-EJ2	Engleski jezik II	2	2	2	2	7
6.	G-OSM	Osnove mašinstva	-	-	2	2	7
7.	G-EIO	Elektronika i optoelektronika	-	-	2	2	7
8.	G-GRP	Grafički procesi	-	-	2	2	7
9.	G-PR2	Praksa II	-	-	-	2	4
		UKUPNO	10	10	10	12	60
3. GODINA							
			7. semestar		8. semestar		
r. br		Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MGP	Modeliranje i simulacija graf.procesa	2	2	2	2	8
2.	G-TŠT	Tehnike štampe	2	2	2	2	8
3.	G-MAR	Marketing	2	2	-	-	7
4.	G-ŠTF	Štamparske forme	2	2	-	-	7
5.	G-ELM	Električne mašine	2	2	-	-	6
6.	G-RPT	Reprodukciona tehnika	-	-	2	2	7
7.	G-VIK	Vizuelne komunikacije	-	-	2	2	7
8.	G-MKT	Merne i kontrolne tehnologije u graf. inž.	-	-	2	2	7
9.	G-PR3	Praksa III	-	2	-	2	3

10.	G-DIPL	Završni rad					0
		UKUPNO	10	12	10	12	60

4.2.2.1.14 Studijski program Grafički inženjering i dizajn – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij grafičkog inženjeringa i dizajna

Cilj studija je osposobiti studente za organizaciju i vođenje svih sfera poslovanja iz oblasti grafičkog inženjeringa i dizajna, za različite poslove visokog nivoa složenosti (operativni – proizvodni nivo, organizacija i menadžment).

Ishod procesa učenja

Pri obrazovanju grafičkih inženjera studenti se obrazuju za stručni i kreativni rad u privredi i odgovarajućim institucijama i stiču znanja, sposobnosti i vještine koje će im omogućiti da različitim metodama uočavaju i rješavaju postojeće i potencijalne probleme iz područja grafičkog inženjeringa i dizajna. Specifični ishodi učenja određuju se u okviru svakog nastavnog predmeta.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija grafičkog inženjerstva i dizajna u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabeli 27. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 35 obaveznih predmeta i završni (diplomski) rad.

Tabela 27. Lista predmeta – grafičko inženjerstvo i dizajn 240 ECTS

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r. br	Šifra	Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MAT	Matematika	2	2	-	-	7
2.	G-OEK	Osnove ekonomije	2	2	-	-	7
3.	G-HEM	Hemija u grafičkom inženjerstvu	2	2	-	-	7
4.	G-INF	Informatika			4	4	7
5.	G-EJ1	Engleski jezik I	2	2	2	2	8
6.	G-GMA	Grafički materijali	-	-	3	2	8
7.	G-OMP	Osnove menadžmenta/preduzetništva	-	-	2	2	7
8.	G-SOC	Sociologija	-	-	2	1	5
9.	G-PR1	Praksa I	-	-	-	2	4
		UKUPNO	8	8	13	13	60
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r. br		Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MLR	Menadžment ljudskih resursa	2	2	-	-	7
2.	G-TOP	Tehnološke osnove proizvodnje	2	2	-	-	7
3.	G-LGK	Likovna grafička kultura	2	2	2	2	7
4.	G-PIT	Pismo i tipografija	2	2	-	-	7
5.	G-EJ2	Engleski jezik II	2	2	2	2	7
6.	G-OSM	Osnove mašinstva	-	-	2	2	7
7.	G-EIO	Elektronika i optoelektronika	-	-	2	2	7
8.	G-GRP	Grafički procesi	-	-	2	2	7
9.	G-PR2	Praksa II	-	-	-	2	4
		UKUPNO	10	10	10	12	60
3. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		
r. br		Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-MGP	Modeliranje i simulacija graf.procesa	4	4			8
2.	G-MAR	Marketing	2	2	-	-	7
3.	G-ŠTF	Štamparske forme	2	2	-	-	7
4.	G-ELM	Električne mašine	2	2	-	-	6
5.	G-RPT	Reprodukciona tehnika	-	-	2	2	7
6.	G-VIK	Vizuelne komunikacije	2	2	-	-	7
7.	G-MKT	Merne i kontrolne tehnologije u graf. inž.	-	-	2	2	7
8.	G-TŠT	Tehnike štampe	-	-	4	4	8
9.	G-PR3	Praksa III	-	-	-	4	3
		UKUPNO	12	12	8	12	60
4. GODINA							
			7. semestar		8. semestar		
r. br		Predmet	P	V	P	V	ECTS
1.	G-BRM	Brend menadžment-marketing	2	2			7
2.	G-KID	Korporativni identitet	2	2	-	-	7
3.	G-DIZ	Dizajn	3	3	-	-	8
4.	G-VIK2	Vizuelne komunikacije 2	4	4	-	-	8

5.	G-AGR	Animirana grafia	-	-	4	4	8
6.	G-PDW	Programiranje i dizajn web publikacija	-	-	3	2	7
7.	G-RGR	Računarska grafika	-	-	3	2	7
8.	G-PR4	Praksa IV	-	-	-	3	2
9.	G-DIPL	Završni – Diplomski rad	-	-	-	-	6
		UKUPNO	10	12	10	12	60

Na službenoj web stranici Univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na Tehničkom fakultetu – studijski program Grafički inženjering i dizajn i dostupna je na linku [Knjiga predmeta prvog ciklusa studija na studijskom programu Grafički inženjering i dizajn.](#)

4.2.2.1.15 Studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment – Energetska efikasnost i zelena energija – 240 ECTS

Naziv i ciljevi studijskog programa

Prvi ciklus: dodiplomski studij Industrijskog inženjerstva i menadžmenta – energetska efikasnost i zelena energija.

Studenti stiču znanja iz akademskih opšte obrazovnih predmeta kao osnove za sticanje stručnih znanja. Takođe, stiču znanja iz stručnih i aplikativnih predmeta iz oblasti energetske efikasnosti, zelene energije – obnovljivi izvori energije, projektovanja energetske efikasnosti, rehabilitacije i sertifikacije postojećih objekata, regulative energetske efikasnosti, energetske efikasnosti sistema grijanja i klimatizacije energetskih procesa i okruženja, termotehnike, energetike, mašinstva, elektrotehnike i informatike. Obrazovanjem kadrova koji su sposobni da preuzmu vodeću ulogu u oblasti energetske efikasnosti i primjeni obnovljivih izvora energije, vrši se uticaj na industrijski i privredni razvoj. Inženjeri koji se školuju na ovom studijskom programu stiču znanja koja su neophodna za postizanje energetske efikasnosti kod energetskih postrojenja i razvoj energetike i industrije u cjelini.

Inženjeri ovog studijskog programa su osposobljeni za projektovanje, građenje i procjenu-sertifikaciju energetski efikasnih i zelenih zgrada, a u skladu sa aktuelnom nacionalnom i relevantnom inostranom regulativom, kao i za oblast zelene energije.

Ishod procesa učenja

Na studijskom programu se primjenjuju različiti oblici rada (individualni, grupni i kombinovani), kao i odgovarajući metodi rada (auditivna, ilustrativno-demonstrativna,

verbalno-tekstualna, laboratorijsko-eksperimentalna, metoda grafičkih radova, metoda praktičnog rada), koji kod studenta razvijaju sposobnosti analize, sinteze i predviđanja rješenja i posljedica, kao i krtičkog i samokritičkog mišljenja i pristupa.

Svršeni studenti su osposobljeni da znanja stečena tokom školovanja primjene u oblasti inženjerstva, svojim radom u konstrukcionim biroima i pripremi proizvodnje pojedinih preduzeća. Osim tekućih poslova, svršeni student je osposobljen da prepozna probleme u proizvodnji i energetici, predloži i sprovede bolja konstrukciona i tehnološka rješenja u složenim procesima.

Razvoj komunikacionih sposobnosti i spretnosti, kao i kooperativnosti sa užim socijalnim i međunarodnim okruženjem, student stiče kroz primijenjene različite oblike nastave, koji su na mnogim predmetima kombinovani.

Diplomirani student je osposobljen da izvrši rekonstrukciju i revitalizaciju postojećih poslovno-proizvodnih procesa u složenim sistemima industrije.

Profesionalna etika se stiče kroz vaspitno obrazovno djelovanje Univerziteta.

Studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment - energetska efikasnost i zelena energija je koncipiran tako da obezbjeđuje sticanje kompetencija koje su društveno opravdane i korisne. Realizacijom ovog studijskog programa školuju se inženjeri za energetska efikasnost i zelenu energiju, koji su kompetentni u evropskim i svjetskim okvirima.

Dužina trajanja studija

Za sticanje kvalifikacije **stepena prvog ciklusa studija**, potrebno je studirati i raditi po ekvivalentu vrednovanom sa 240 ECTS bodova, što odgovara periodu od **četiri (4) godine** (ili šest semestara) redovnog studiranja.

Uslovi za upis na studijski program

Završena četvorogodišnja srednja škola, po mjestu na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Odluku o broju studenata za upis donosi Upravni odbor Univerziteta.

Lista predmeta

Lista predmeta za prvi ciklus studija industrijskog inženjerstva i menadžmenta – energetska efikasnost i zelena energija u četvorogodišnjem trajanju prikazana je u tabelama 28 i 29. Uz svaki predmet je naveden i sedmični fond predavanja i vježbi, te ECTS vrijednost. Lista za prvi ciklus studija sadrži 34 obavezna predmeta, 2 izborna predmeta i završni (diplomski) rad.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 28. Lista predmeta – industrijsko inženjerstvo i menadžment–energetska efikasnost i zelena energija 240 ECTS – 1-3. godina

1. GODINA							
			1. semestar		2. semestar		
r. br	Šifra	Naziv predmeta	P	V	P	V	ECTS
1.	EE-MAT	Matematika	3	3	-	-	8
2.	EE-TCK	Tehničko crtanje sa kompjuterskom grafikom	2	2	-	-	7
3.	EE-OSE	Osnove ekonomije	2	2	-	-	7
4.	EE-EJ1	Engleski jezik I	2	2	2	2	7
5.	EE-TM1	Tehnička mehanika I	2	2	-	-	7
6.	EE-MTR	Materijali	-	-	3	2	8
7.	EE-INF	Informatika	-	-	3	3	7
8.	EE-SOC	Sociologija	-	-	2	1	5
9.	EE-PR1	Praksa I	-	-	-	2	4
UKUPNO			11	11	10	10	60
2. GODINA							
			3. semestar		4. semestar		
r. br	Šifra	Naziv predmeta	P	V	P	V	ECTS
1.	EE-TOP	Tehnološke osnove proizvodnje	2	2	-	-	7
2.	EE-TM2	Tehnička mehanika II	2	2	-	-	7
3.	EE-HIP	Hidraulika i pneumatika	2	2	-	-	7
4.	EE-MEL	Mašinski elementi	2	2	-	-	7
5.	EE-EJ2	Engleski jezik II	2	2	2	2	7
6.	EE-ELK	Elektrotehnika sa elektronikom	-	-	2	3	7
7.	EE-IND	Industrijski dizajn	-	-	2	2	7
8.	EE-INS	Informacioni sistemi	-	-	2	3	7
9.	EE-PR2	Praksa II	-	-	-	2	4
UKUPNO			10	10	8	12	60
3. GODINA							
			5. semestar		6. semestar		
r. br	Šifra	Naziv predmeta	P	V	P	V	ECTS
1.	EE-TEN	Termotehnika sa energetikom	2	2	-	-	7
2.	EE-ZS1	Energetska efikasnost i zaštita životne sredine I	3	2	-	-	6
3.	EE-OIE	Obnovljivi izvori energije - zelena energija	3	2	-	-	6
4.	EE-EIN	Ekološko inženjerstvo	3	2	-	-	6
5.		<i>Izborni predmet</i>	-	-	2	2	6
6.	EE-MAP	Mašine i aparati	-	-	2	2	7
7.	EE-RAP	Računarsko projektovanje	-	-	2	2	7
8.	EE-THD	Tehnička dijagnostika	-	-	2	2	6
9.	EE-UKV	Upravljanje kvalitetom	-	-	2	2	6
10.	EE-PR3	Praksa III	-	2	-	2	3
UKUPNO			11	10	10	12	60

Izborni predmeti (u toku treće godine student bira jedan od dva izborna predmeta):

1. EE-MDP *Međunarodno poslovanje*
2. EE-MLJR *Menadžment ljudskih resursa*

Tabela 29. Lista predmeta – industrijsko inženjerstvo i menadžment–energetska efikasnost i zelena energija 240 ECTS – 4. godina

4. GODINA							
			7. semestar		8. semestar		
r. br	Šifra	Naziv predmeta	P	V	P	V	ECTS
1.	EE-ZS2	Energetska efikasnost i zaštita životne sredine II	3	2	-	-	7
2.	EE-VST	Vjerovatnoća i statistika	2	2	-	-	6
3.	EE-MSO	Modeliranje, simulacija i optimizacija	2	2	-	-	6
4.	EE-PRP	Procesna postrojenja	3	2	-	-	7
5.		<i>Izborni predmet</i>	-	-	2	2	6
6.	EE-PZM	Pouzdanost mašina	-	-	2	2	6
7.	EE-TAP	Termoenergetska analiza procesa	-	-	3	2	6
8.	EE-EP1	Energetski procesi i okruženje I	-	-	3	2	7
9.	EE-PR4	Praksa IV	-	2	-	2	3
10.	EE-DIP	Diplomski – završni rad	-	-	-	-	6
UKUPNO			10	10	10	10	60

Izborni predmeti (u toku četvrte godine student bira jedan od dva izborna predmeta):

1. EE-BAZ *Baze podataka*
2. EE-RGR *Računarska grafika*

Na službenoj web stranici Univerziteta, u okviru informacionog paketa za studente dostupna je i knjiga svih predmeta koji se izvode na Tehničkom fakultetu – studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija i dostupna je na linku [Knjiga predmeta za prvi ciklus studija na Tehničkom fakultetu studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment-energetska efikasnost i zelena energija.](#)

4.2.2.2 Drugi ciklus studija

U tabeli 30. prikazani su studijski programi drugog ciklusa studija na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment u akademskoj 2019/2020. i njihovi izlazni profili.

Svi studijski programi drugog ciklusa studija sadrže naziv i ciljeve, ishode učenja, uslove upisa, način izvođenja, plan i program, bodovnu vrijednost svakog predmeta i ostale informacije značajne za izvođenje programa. U sklopu informacija o studijskim programima dostupni su i kompletni silabusii za sve predmete koji se izvode na studijskom programu.

Tabela 30. Studijski programi II ciklusa studija u akademskoj 2019/2020. godini

Naziv	Naziv pri diplomiranju
Naučna oblast DRUŠTVENE NAUKE	
Menadžment - 300 ECTS	Master ekonomije – 300 ECTS
Finansije i bankarstvo - 300 ECTS	Master ekonomije – 300 ECTS
Marketing - 300 ECTS	Master ekonomije – 300 ECTS
Ekonomska diplomatija - 300 ECTS	Master ekonomije – 300 ECTS
Pravo – 300 ECTS	Master prava – 300 ECTS
Psihologija – 300 ECTS	Master psihologije – 300 ECTS
Naučna oblast PRIRODNE NAUKE	
Računarske nauke – 300 ECTS	Master računarstva i informatike – 300 ECTS

4.2.2.2.1 Studijski program Menadžment – 300 ECTS

U tabeli 31. Prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa menadžment na drugom ciklusu studija.

Tabela 31. Studijski program menadžment – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	Menadžment
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master ekonomije – 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Ciljevi studijskog programa

Studijski program Menadžment drugog ciklusa studija omogućava produblivanje do sada stečenih znanja time što se ostavlja sloboda studentu da shodno svojim željama i ambicijama izgradi svoj profesionalni profil kroz izbor predmeta iz izbornih blokova. Na ovom nivou obrazovanja se već može računati na to da student (posebno oni koji su u radnom odnosu) zna kakvo će mu biti profesionalno opredjeljenje. Program omogućava „upoznavanje“ čovjeka-radne snage, sa takvog aspekta kome se manje pažnje posvetilo na prvom ciklusu studija. Cilj ovih izučavanja je da se znanja o ponašanju ljudi u organizacijama stave u poslovni kontekst.

Nastavne discipline ovoga programa omogućavaju ne samo produbljivanje već i širenje znanja, uvođenjem takvih disciplina koje nije bilo cjelishodno izučavati na prethodnom nivou obrazovanja budući da se traže ozbiljna predznanja, osim toga, u praktičnom radu ne bi bile od neposredne koristi.

U praksi se znanje može valorizovati na različite načine: pružanjem usluga, razvojem proizvoda, unapređenjem proizvoda ili proizvodnih procesa, kreiranjem tržišnih potreba ili razvojem potpuno novih procesa. Nastavni plan ovog programa koncipiran je tako što su odabrane one discipline koje doprinose sticanju znanja u navedenim oblastima. Pri tome se pošlo od osnovnih ekonomskih disciplina neophodnih za obrazovanje mastera ekonomije iz oblasti menadžmenta. To su sljedeće discipline: restrukturiranje preduzeća, virtualna ekonomija, menadžerske simulacione igre, kompenzacioni menadžment, poslovno pregovaranje, klasteri i konkurentnost, krizni menadžment. U određivanju specijalističkog znanja dosljedno je praćeno ono što se profilisanjem znanja na prvom ciklusu studija željelo postići, a to je da studenti mogu proširiti svoje znanje birajući od sljedećih specijalističkih disciplina: organizacione promjene, upravljanje rastom i razvojem, dizajniranje organizacije, menadžment troškova, međunarodni menadžment.

Obrazovanjem na ovom nivou implicitno se želi istaći i uvjeriti studente da se duboko zagazilo u eru znanja koja podrazumijeva promjenu konteksta i paradigme poslovanja i u krajnjoj instanci i promjenu osnove za stvaranje i očuvanje kompetentnosti organizacije. Znanje postaje ključni resurs u postupku planiranja čiji je vremenski horizont sve kraći, u postupku predviđanja promjena što podrazumijeva brzo reagovanje i donošenje stratezijskih odluka u kratkom vremenskom periodu. Na ovom stepenu obrazovanja studenti će sticati znanja potrebna za sve gore navedeno i još mnogo više od toga.

Ishod procesa učenja - kompetencije studenata sa završenim master studijem

Masteri ekonomije ovog studijskog programa mogu biti zaposleni u najrazličitijim proizvodnim i društvenim djelatnostima, pri čemu mogu učestvovati u procesima analize, planiranja, formulisanja strategija razvoja, pripreme i donošenja odluka, upravljanju i rukovođenju.

Završetkom drugog ciklusa studijskog programa Menadžment studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i sticanje akademskog naziva – master ekonomije 300 ECTS. Stečena aktuelna, naučno osnovana znanja i vještine treba da omoguće efikasno upravljanje procesima u industrijskim, turističkim, drugim sistemima, kao i drugim oblastima u kojima se ostvaruje izuzetno dinamičan rast i razvoj.

Struktura studijskog programa

Studijski program Menadžment drugog ciklusa akademskih studija organizuje se u jednogodišnjem trajanju (2 semestra) a vrednuje sa 60 ECTS. Ovaj program je namijenjen studentima koji imaju završen četvorogodišnji studij prvog ciklusa (240 ECTS).

Studijski program se sastoji od 7 predmeta i obaveznog završnog (master) rada. Pomenute predmete čine obavezni predmeti i dvije vrste izbornih predmeta. Izborni predmeti su klasifikovani u dvije grupe: izborne predmete studijskog programa i ostale izborne predmete.

Student oblikuje svoj akademski profil putem obje grupe izbornih predmeta, s tim što iz grupe izbornih predmeta studijskog programa bira 3 predmeta a iz ostalih izbornih grupa 2. Izborni predmeti koji spadaju u grupu ostalih izbornih predmeta na raspolaganju su studentima drugog ciklusa studija studijskih programa Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing i Ekonomska diplomatija. Grupu izbornih predmeta studijskog programa čini 5 predmeta, od kojih studenti biraju 3, a grupu ostalih izbornih predmeta čini 8 predmeta od kojih studenti biraju 2.

U toku trajanja predavanja student može da definiše temu za master rad. Rad na seminarskim i projektnim zadacima u okviru obaveznih i izbornih predmeta u oba semestra, omogućava studentima da putem praktičnog rada i istraživanja izvrše primjenu naučnih metoda i postupaka na konkretne probleme iz prakse, na osnovu čega vrše povezivanje znanja iz različitih oblasti studija i konačno razrađenu tematiku oblikuju u završnom radu.

Nastava na drugom ciklusu studija programa Menadžment interaktivnog je karaktera, osmišljena kao individualni rad ili rad u oblikovanim malim grupama koje su dalje podijeljene na istraživačke timove, čime se podstiče kreativnosti studenata i primjena stečenih znanja. Kvalitet nastavnog procesa obezbjeđuje se kroz primjenu princip podučavanje – učenje – samostalno učenje kroz:

- Podučavanje: predavanja,
- Učenje: izvođenje praktičnih vježbi, po principi studije slučaja (engl. *case study*), izrada i prezentacija eseja koji su osnova za organizaciju debatnih krugova, rješavanje konkretnih slučajeva u okviru vježbu u timskom okruženju (stalni timovi sa svojim vođom, zastupnikom (prezenterom) i sekretarom),
- Samostalno učenje: priprema samostalnih seminarskih radova i priprema kolokvijuma.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 32).

Tabela 32. Lista predmeta - menadžment 300 ECTS

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MOP	Menadžment organizacionih promjena	O	2	2			6
2	E-SRR	Strateško upravljanje rastom i razvojem	O	2	2			6
3		Izborni predmet studijskog programa	IS	2	2			6
4		Izborni predmet studijskog programa	IS	2	2			6
5		Izborni predmet studijskog programa	IS	2	2			5
6		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	6
7		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
	E-MAST	Završni - master rad	O			16		20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		24		60

Legenda: O - obavezan predmet; IS - izborni predmet studijskog programa, IO - ostali izborni predmeti

r.b.	šifra	Izborni predmet studijskog programa Menadžment:
1	E-DIO	Dizajniranje organizacije
2	E-MVJ	Menadžerske vještine
3	E-TUR	Menadžment u turizmu
4	E-TRŠ	Menadžment troškova
5	E-MDS	Međunarodni menadžment

r.b.	šifra	Ostali izborni predmeti:
1	E-NIR	Metodologija NIR
2	E-RES	Restrukturiranje preduzeća
3	E-VIR	Virtualna ekonomija
4	E-KRZ	Krizni menadžment
5	E-SIM	Menadžerske simulacione igre
6	E-KLS	Klasteri i konkurentnost
7	E-PPR	Poslovno pregovaranje
8	E-KOM	Kompenzacioni menadžment

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Menadžment 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, lista obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

Studijski program Finansije i bankarstvo – 300 ECTS

U tabeli 33. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa finansija i bankarstva na drugom ciklusu studija.

Tabela 33. Studijski program finansije i bankarstvo – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	Finansije i bankarstvo
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master ekonomije – 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Ciljevi studijskog programa

Studijski program Finansije i bankarstvo drugog ciklusa studija omogućava produbljivanje do sada stečenih znanja time što se ostavlja sloboda studentu da shodno svojim željama i ambicijama izgradi svoj profesionalni profil kroz izbor predmeta iz izbornih blokova. Na ovom nivou obrazovanja se već može računati na to da student (posebno oni koji su u radnom odnosu) zna kakvo će mu biti profesionalno opredjeljenje. Program omogućava izučavanje savremenih trendova u oblasti finansija, sa takvog aspekta kome se manje pažnje posvetilo na prvom ciklusu studija.

U okviru studijskog programa posebno će se ovladati akademskim vještinama u vezi sa upravljanjem investicijama, monetarnom politikom EU, međunarodnim finansijama, finansijskim restrukturiranjem preduzeća, upravljanjem ličnim finansijama, profitom, likvidnošću. Cilj ovog studijskog programa jeste da razvije kreativnu sposobnost, kao i praktične vještine kod studenata da bi efikasnije obavljali ovaj deo ekonomske profesije.

Nastavne discipline ovoga programa omogućavaju ne samo produbljivanje već i širenje znanja, uvođenjem takvih disciplina koje nije bilo cjelishodno izučavati na prethodnom nivou obrazovanja budući da se traže ozbiljna predznanja, osim toga, u praktičnom radu ne bi bile od neposredne koristi.

Obrazovanjem na ovom nivou implicitno se želi istaći i uvjeriti studente da se duboko zagazilo u eru znanja koja podrazumijeva promjenu konteksta i paradigme poslovanja i u

krajnjoj instanci i promjenu osnove za stvaranje i očuvanje finansijske stabilnosti i konkurentnosti organizacije.

Ishod procesa učenja - kompetencije studenata sa završenim master studijem

Studenti koji završe drugi ciklus studija Finansije i bankarstvo postaju ekonomski stručnjaci koji su osposobljeni da koriste savremena naučna dostignuća na polju fiskalnih finansija, poslovnih finansija, investicionog bankarstva, portfolio menadžera, investicionih savjetnika. Po završetku studija studenti će ovladati teorijskom i praktičnom problematikom koju će moći primijeniti u bankama, preduzetničkim kompanijama, brokersko-dilerskim društvima i javnoj upravi.

Uvažavanjem teorijskih, naučnih i praktičnih znanja iz oblasti Finansija i bankarstva studenti će biti osposobljeni za analizu i sintezu kao i za stvaranje profesionalnog mišljenja iz oblasti monetarnih finansija, poslovnih finansija, bankarskih finansija. Spoznajom navedenih metodoloških znanja koja su vezana za navedene oblasti studenti će biti osposobljeni i za praktičnu, odnosno operativnu primjenu stečenih znanja.

Završetkom drugog ciklusa studijskog programa Finansije i bankarstvo studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i sticanje akademskog naziva – master ekonomije 300 ECTS. Stečena aktuelna, naučno osnovana znanja i vještine treba da omoguće efikasno upravljanje procesima toka novca u finansijskim i nefinansijskim sistemima, kao i drugim oblastima u kojima se ostvaruje izuzetno dinamičan rast i razvoj.

Struktura studijskog programa

Studijski program Finansije i bankarstvo drugog ciklusa akademskih studija organizuje se u jednogodišnjem trajanju (2 semestra) a vrednuje sa 60 ECTS. Ovaj program je namijenjen studentima koji imaju završen četvorogodišnji studij prvog ciklusa (240 ECTS).

Studijski program se sastoji od 7 predmeta i obaveznog završnog rada. Pomenute predmete čine obavezni predmeti i dvije vrste izbornih predmeta. Izborni predmeti su klasifikovani u dvije grupe: izborne predmete studijskog programa i ostale izborne predmete.

Student oblikuje svoj akademski profil putem obiju grupa izbornih predmeta, s tim što iz grupe izbornih predmeta studijskog programa bira 3 predmeta a iz ostalih izbornih grupa 2. Izborni predmeti koji spadaju u grupu ostalih izbornih predmeta na raspolaganju su studentima drugog ciklusa studija studijskih programa Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing i Ekonomska diplomatija. Grupu izbornih predmeta studijskog programa čini 5

predmeta, od kojih studenti biraju 3, a grupu ostalih izbornih predmeta čini 8 predmeta od kojih studenti biraju 2.

U toku trajanja predavanja student može da definiše temu za master rad. Rad na seminarskim i projektnim zadacima u okviru obaveznih i izbornih predmeta u oba semestra, omogućava studentima da putem praktičnog rada i istraživanja izvrše primjenu naučnih metoda i postupaka na konkretne probleme iz prakse, na osnovu čega vrše povezivanje znanja iz različitih oblasti studija i konačno razrađenu tematiku oblikuju u završnom radu.

Nastava na drugom ciklusu studija programa Finansije i bankarstvo interaktivnog je karaktera, osmišljena kao individualni rad i rad u oblikovanim malim grupama koje su dalje podijeljene na istraživačke timove, čime se podstiče kreativnosti studenata i primjena stečenih znanja. Kvalitet nastavnog procesa obezbjeđuje se kroz primjenu princip podučavanje – učenje – samostalno učenje kroz:

- Podučavanje: predavanja,
- Učenje: izvođenje praktičnih vježbi, po principi studije slučaja (engl. *case study*), izrada i prezentacija eseja koji su osnova za organizaciju debatnih krugova, rješavanje konkretnih slučajeva u okviru vježbu u timskom okruženju (stalni timovi sa svojim vođom, zastupnikom (prezenterom) i sekretarom),
- Samostalno učenje: priprema samostalnih seminarskih radova i priprema kolokvija.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 34).

Tabela 34. Lista predmeta – finansije i bankarstvo 300 ECTS

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-FIŽ	Metode finansijskog inženjeringa	O	2	2			6
2	E-INB	Moderno investiciono bankarstvo	O	2	2			6
3		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
4		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
5		Izborni predmet smijera	IS	2	2			5
6		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	6
7		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
	E-MAST	Završni - master rad	O			16		20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		24		60

Legenda: O - obavezan predmet; IS - izborni predmet studijskog programa, IO - ostali izborni predmeti

r.b.	šifra	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo:
1	E-MPE	Monetarna politika EU
2	E-MDF	Međunarodne finansije
3	E-UPR	Upravljanje profitom
4	E-LIF	Lične finansije
5	E-ULI	Upravljanje likvidnošću
r.b.	šifra	Ostali izborni predmeti:
1	E-NIR	Metodologija NIR
2	E-RES	Restrukturiranje preduzeća
3	E-VIR	Virtualna ekonomija
4	E-KRZ	Krizni menadžment
5	E-SIM	Menadžerske simulacione igre
6	E-KLS	Klasteri i konkurentnost
7	E-PPR	Poslovno pregovaranje
8	E-KOM	Kompenzacioni menadžment

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Finansije i bankarstvo 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishode učenja, način rada na predmetu, lista obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.2.2 Studijski program Marketing – 300 ECTS

U tabeli 35. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa Marketing na drugom ciklusu studija.

Tabela 35. Studijski program Marketing – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	Marketing
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	master ekonomije – 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Ciljevi studijskog programa

Cilj studijskog programa je postizanje kompetencija i akademskih vještina iz oblasti ekonomije u domenu marketinga. One uključuju razvoj kreativnih sposobnosti razmatranja

problema i sposobnost kritičkog mišljenja, unapređenje sposobnosti za timski rad i ovladavanje specifičnim praktičnim vještinama potrebnim za obavljanje ove profesije. Cilj studijskog programa je edukacija stručnjaka koji će posjedovati dovoljno produbljenog znanja iz ekonomije primjenjenog na oblast marketinga.

Jedan od posebnih ciljeva, koji je u skladu sa ciljevima obrazovanja stručnjaka je razvijanje svijesti kod studenata za potrebom permanentnog obrazovanja, razvoj društva u cjelini i zaštite životne sredine. Cilj studijskog programa je takođe i produbljivanje znanja marketing stručnjaka u domenu timskog rada, kao i dalji razvoj sposobnosti za saopštavanje i izlaganje svojih rezultata stručnoj i široj javnosti. Nastavne discipline ovoga programa omogućavaju ne samo produbljivanje već i širenje znanja, uvođenjem takvih disciplina koje nije bilo cjelishodno izučavati na prethodnom nivou obrazovanja pošto se traže ozbiljna predznanja, osim toga, u praktičnom radu ne bi bile od neposredne koristi. Obrazovanjem na ovom nivou implicitno se želi istaći i uvjeriti studente da se duboko zagazilo u eru znanja koja podrazumijeva promjenu konteksta i paradigme poslovanja i u krajnjoj instanci i promjenu osnove za stvaranje i očuvanje finansijske stabilnosti i konkurentnosti organizacije.

Ishod procesa učenja - kompetencije studenata sa završenim master studijem

Studenti koji završe drugi ciklus akademskih studija Marketing su kompetentni da rješavaju realne probleme u praksi kao i da nastave školovanje. Kompetencije uključuju, prije svega, razvoj sposobnosti kritičnog mišljenja, sposobnosti analize problema, sinteze rješenja kao i predviđanja ishoda odabranog rješenja sa svim njegovim pozitivnim i negativnim posljedicama. Pored toga kompetentnost mastera ekonomije, usmjerenje marketing ogledaće se i u njihovoj mogućnosti praćenja novih tendencija u oblasti marketinga odnosno stručne literature na domaćem i engleskom jeziku.

Kompetentnost koju će posjedovati omogućiće njihovo upošljavanje na pozicije rukovodioca marketing odeljenja tj. sektora u privrednim i neprivrednim poslovnim subjektima. Svako preduzeće, bez obzira na djelatnost, treba marketinške stručnjake. Studenti koji uspješno završe ovaj studijski program mogu raditi kao rukovodioci istraživanja tržišta, proizvodnje i marke (“product” i “brand” menadžeri), analitičari za područje cijena, menadžeri prodaje i logistike, vođe klijenata u marketing agencijama, planeri za zakup medija, stručnjaci za odnose s javnošću te se baviti mnogim novim područjima u marketingu poput internetskog ili marketinga događaja (“event marketing”). Poseban kvalitet u obrazovanju mastera ekonomije, usmjerenje marketing, biće njihova osposobljenost za timski rad i primjenu visokih standarda profesionalne etike u domenu poslovanja preduzeća.

Struktura studijskog programa

Studijski program Marketing drugog ciklusa akademskih studija organizuje se u jednogodišnjem trajanju (2 semestra) a vrednuje sa 60 ECTS. Ovaj program je namijenjen studentima koji imaju završen četvorogodišnji studij prvog ciklusa (240 ECTS).

Studijski program se sastoji od 7 predmeta i obaveznog završnog rada. Pomenute predmete čine obavezni predmeti i dvije vrste izbornih predmeta. Izborni predmeti su klasifikovani u dvije grupe: izborne predmete studijskog programa i ostale izborne predmete.

Student oblikuje svoj akademski profil putem obiju grupa izbornih predmeta, s tim što iz grupe izbornih predmeta studijskog programa bira 3 predmeta a iz ostalih izbornih grupa 2. Izborni predmeti koji spadaju u grupu ostalih izbornih predmeta na raspolaganju su studentima drugog ciklusa studija studijskih programa Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing i Ekonomska diplomatija. Grupu izbornih predmeta studijskog programa čini 5 predmeta, od kojih studenti biraju 3, a grupu ostalih izbornih predmeta čini 8 predmeta od kojih studenti biraju 2.

U toku trajanja predavanja student može da definiše temu za master rad. Rad na seminarskim i projektnim zadacima u okviru obaveznih i izbornih predmeta u oba semestra, omogućava studentima da putem praktičnog rada i istraživanja izvrše primjenu naučnih metoda i postupaka na konkretne probleme iz prakse, na osnovu čega vrše povezivanje znanja iz različitih oblasti studija i konačno razrađenu tematiku oblikuju u završnom radu. Nastava na drugom ciklusu studija programa Marketing interaktivnog je karaktera, osmišljena kao individualni rad i rad u oblikovanim malim grupama koje su dalje podijeljene na istraživačke timove, čime se podstiče kreativnosti studenata i primjena stečenih znanja. Kvalitet nastavnog procesa obezbjeđuje se kroz primjenu princip podučavanje – učenje – samostalno učenje kroz:

- Podučavanje: predavanja,
- Učenje: izvođenje praktičnih vježbi, po principi studije slučaja (engl. *case study*), izrada i prezentacija eseja koji su osnova za organizaciju debatnih krugova, rješavanje konkretnih slučajeva u okviru vježbu u timskom okruženju (stalni timovi sa svojim vođom, zastupnikom (prezenterom) i sekretarom),
- Samostalno učenje: priprema samostalnih seminarskih radova i priprema kolokvija.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog master rada (tabela 36).

Tabela 36. Lista predmeta – marketing 300 ECTS

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-BRE	Upravljanje brendom	O	2	2			6
2	E-EVE	Menadžment i marketing događaja (event management)	O	2	2			6
3		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
4		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
5		Izborni predmet smijera	IS	2	2			5
6		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	6
7		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
	E-MAST	Završni - master rad	O			16		20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		24		60

Legenda: O - obavezan predmet; IS - izborni predmet studijskog programa, IO - ostali izborni predmeti

r.b.	šifra	Izborni predmet studijskog programa
		Marketing:
1	E-PRO	Menadžment prodaje
2	E-HOM	Holistički marketing
3	E-MIN	Marketing inženjering
4	E-LSN	Upravljanje lancima snabdijevanja
5	E-MMS	Marketing malih i srednjih preduzeća

r.b.	šifra	Ostali izborni predmeti:
1	E-NIR	Metodologija NIR
2	E-RES	Restrukturiranje preduzeća
3	E-VIR	Virtualna ekonomija
4	E-KRZ	Krizni menadžment
5	E-SIM	Menadžerske simulacione igre
6	E-KLS	Klasteri i konkurentnost
7	E-PPR	Poslovno pregovaranje
8	E-KOM	Kompenzacioni menadžment

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Marketing 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, lista obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.2.2.3 Studijski program Ekonomska diplomatija – 300 ECTS

U tabeli 37. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa Ekonomska diplomatija na drugom ciklusu studija.

Tabela 37. Studijski program Ekonomska diplomatija– 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	Ekonomska diplomatija
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master ekonomije – 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Ciljevi studijskog programa

Cilj studijskog programa je postizanje kompetencija i akademskih vještina iz oblasti ekonomije u domenu ekonomske diplomatije. One uključuju razvoj kreativnih sposobnosti razmatranja problema i sposobnost kritičkog mišljenja, unapređenje sposobnosti za timski rad i ovladavanje specifičnim praktičnim veštinama potrebnim za obavljanje ove profesije. Cilj studijskog programa je edukacija stručnjaka koji će posedovati dovoljno produbljenog znanja iz ekonomije primenjenog na oblast ekonomske diplomatije.

Poseban akcenat je stavljen na oblikovanje izlaznog profila stručnjaka, mastera ekonomije iz oblasti ekonomske diplomatije koji će voditi domaće velike korporacije ili predstavljati svoju zemlju u inostranstvu. Domaće kompanije mogu gubiti veliki dio novca, jer investicije dolaze u pitanje zbog toga što menadžer ne razumije ili je propustio da se upozna sa latentnom političkom opozicijom koja je ključna za realizaciju investicije ili izvoz vlastitih proizvoda, a zemlja može da gubi velike svote novca na međunarodnom tržištu, jer njeni trgovački pregovarači ne razumiju potrebu da se neki politički konflikt treba riješiti u međusobnim pregovorima. Razvoj koncepta ekonomske diplomatije i pokretanje procesa implementacije ovog koncepta djeluje kao najprimjereniji pristup uspješnom vođenju vanjske politike u uslovima kada je neophodno stalno tražiti kvalitetne strane investitore i nova tržišta za domaće proizvode, jer se time obezbjeđuje smanjivanje nezaposlenosti i ekonomski razvoj vlastite zemlje. Jedan od posebnih ciljeva, koji je u skladu sa ciljevima obrazovanja stručnjaka je razvijanje svijesti kod studenata za potrebom permanentnog obrazovanja i razvoj društva u cjelini. Nastavne discipline ovoga programa omogućavaju ne samo produblјivanje

već i širenje znanja, uvođenjem takvih disciplina koje nije bilo cjelishodno izučavati na prethodnom nivou obrazovanja budući da se traže ozbiljna predznanja, osim toga, u praktičnom radu ne bi bile od neposredne koristi.

Obrazovanjem na ovom nivou implicitno se želi istaći i uvjeriti studente da se duboko zagazilo u eru znanja koja podrazumijeva promjenu konteksta i paradigme poslovanja i u krajnjoj instanci i promjenu osnove za stvaranje i očuvanje finansijske stabilnosti i konkurentnosti organizacije.

Ishod procesa učenja - kompetencije studenata sa završenim master studijem

Studenti koji završe drugi ciklus akademskih studija Ekonomska diplomatija su kompetentni da rješavaju realne probleme u praksi kao i da nastave školovanje. Kompetencije uključuju, prije svega, sposobnost bavljenja lobiranjem, pregovaranjem i aktivnim učestvovanjem u integracionim procesima tranzicionih ekonomija. Osim toga, završetkom ovog studijskog programa studenti su osposobljeni za preuzimanje aktivne uloge u radu međunarodnih institucija, sa aspekta arbitraže, trgovine i finansija. Pored toga kompetentnost mastera ekonomije ogledaće se i u njihovoj mogućnosti praćenja novih tendencija u toj oblasti odnosno stručne literature na domaćem i engleskom jeziku.

Struktura studijskog programa

Studijski program Ekonomska diplomatija drugog ciklusa akademskih studija organizuje se u jednogodišnjem trajanju (2 semestra) a vrednuje sa 60 ECTS. Ovaj program je namijenjen studentima koji imaju završen četvorogodišnji studij prvog ciklusa (240 ECTS). Studijski program se sastoji od 7 predmeta i obaveznog završnog rada. Pomenute predmete čine obavezni predmeti i dvije vrste izbornih predmeta. Izborni predmeti su klasifikovani u dvije grupe: izborne predmete studijskog programa i ostale izborne predmete.

Student oblikuje svoj akademski profil putem obiju grupa izbornih predmeta, s tim što iz grupe izbornih predmeta studijskog programa bira 3 predmeta a iz ostalih izbornih grupa 2. Izborni predmeti koji spadaju u grupu ostalih izbornih predmeta na raspolaganju su studentima drugog ciklusa studija studijskih programa Menadžment, Finansije i bankarstvo, Marketing i Ekonomska diplomatija. Grupu izbornih predmeta studijskog programa čini 5 predmeta, od kojih studenti biraju 3, a grupu ostalih izbornih predmeta čini 8 predmeta od kojih studenti biraju 2.

U toku trajanja predavanja student može da definiše temu za master rad. Rad na seminarskim i projektnim zadacima u okviru obaveznih i izbornih predmeta u oba semestra,

omogućava studentima da putem praktičnog rada i istraživanja izvrše primjenu naučnih metoda i postupaka na konkretne probleme iz prakse, na osnovu čega vrše povezivanje znanja iz različitih oblasti studija i konačno razrađenu tematiku oblikuju u završnom radu. Nastava na drugom ciklusu studija programa Ekonomska diplomatija interaktivnog je karaktera, osmišljena kao rad u oblikovanim malim grupama koje su dalje podijeljene na istraživačke timove, čime se podstiče kreativnosti studenata i primjena stečenih znanja. Kvalitet nastavnog procesa obezbjeđuje se kroz primjenu princip podučavanje – učenje – samostalno učenje kroz:

- Podučavanje: predavanja,
- Učenje: izvođenje praktičnih vježbi, po principi studije slučaja (engl. *case study*), izrada i prezentacija eseja koji su osnova za organizaciju debatnih krugova, rješavanje konkretnih slučajeva u okviru vježbu u timskom okruženju (stalni timovi sa svojim vođom, zastupnikom (prezenterom) i sekretarom),
- Samostalno učenje: priprema samostalnih seminarskih radova i priprema kolokvija.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 38).

Tabela 38. Lista predmeta – ekonomska diplomatija 300 ECTS

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-MTP	Međunarodna trgovina i trgovinska politika	O	2	2			6
2	E-KOD	Korporativna diplomatija	O	2	2			6
3		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
4		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
5		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
6		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
7		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
	E-MAST	Završni – master rad	O				16	20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		24		60

Legenda: O – obavezan predmet; IS – izborni predmet studijskog programa, IO – ostali izborni predmeti

r.b.	šifra	Izborni predmet studijskog programa Ekonomska diplomatija:
1	E-RES	Razvijeni ekonomski sistemi
2	E-MDF	Međunarodne finansije
3	E-BLO	Trgovinski blokovi ekonomskih integracija
4	E-BRK	Brendiranje korporacije
5	E-MTA	Međunarodna trgovinska arbitraža

r.b.	šifra	Ostali izborni predmeti:
------	-------	--------------------------

1	E-NIR	Metodologija NIR
2	E-RES	Restrukturiranje preduzeća
3	E-VIR	Virtualna ekonomija
4	E-KRZ	Krizni menadžment
5	E-SIM	Menadžerske simulacione igre
6	E-KLS	Klasteri i konkurentnost
7	E-PPR	Poslovno pregovaranje
8	E-KOM	Kompenzacioni menadžment

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Ekonomska diplomatija 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, listu obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.2.2.4 Studijski program Pravo – 300 ECTS

U tabeli 39. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa Pravo na drugom ciklusu studija.

Tabela 39. Studijski program Pravo – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	PRAVO
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master prava – 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Svrha studijskog programa

Svrishodnost drugog ciklusa studija Prava ogleda se u izražavanju individualnih afiniteta pojedinaca. Pojedinci koji su se opredijelili za sticanje dodatnog znanja postaju fleksibilniji i prilagodljiviji u bremenu konstantnih promjena i time prije nalaze svoje mjesto u postojećem okruženju. Drugim ciklusom studija Prava pomažemo studentima da ostvare svoja karijerna očekivanja u uslovima rizika u kojem živimo.

Program drugog ciklusa Prava je usmjeren na savremene naučne spoznaje u naučnom polju prava i obrazovanje stručnjaka prava u skladu sa Evropskim kvalifikacionim okvirom i Osnovama kvalifikacionog okvira u Bosni i Hercegovini.

Aktivnosti u okviru naučno-nastavnog procesa provode se kao uvod u otvorena i neriješena pitanja, odnosno cilj aktivnosti u studijskom programu drugog ciklusa Prava nije upoznavanje studenata sa elementima već poznatog znanja u pravničkoj profesiji, nego produbljeno aktiviranje znanja, vještina i kompetencija i njihove primjene u savremenom pravnom i društveno-političkom životu.

Studentima koji razmišljanju u pravcu nastavljanja studija na trećem ciklusu dajemo mogućnost metodološke pripreme za nastavak učenja. Ovakvom strukturom studijskog programa postizemo i opšteprihvaćene naučne ciljeve obrazovnih ciklusa, čemu u prilog idu i zaključci Pete konferencije o visokom obrazovanju Republike Srpske.

Studijski program drugog ciklusa Prava koncipiran je na savremenim osnovama usklađen sa programima brojnih renomiranih visokoškolskih ustanova iz okruženja i Evropskog obrazovnog prostora. Za svaku nastavnu disciplinu obezbijeđen je bogat izbor literature, domaćih i stranih autora, prvenstveno udžbenika, kodifikacija, zakona, članaka i sl.

Ciljevi studijskog programa

Studijski program drugog ciklusa Prava omogućava produbljivanje do sada stečenih znanja, time što se ostavlja sloboda studentu da, shodno svojim željama i ambicijama, izgradi svoj profesionalni profil kroz izbor predmeta iz izbornih blokova.

Temeljni cilj drugog ciklusa Prava je zapravo oblikovanje profila stručnjaka, koji je sposoban za samostalan rad u najzahtjevnijim oblastima pravničke aktivnosti. To znači prvenstveno u pravosuđu, državnoj upravi, diplomatiji, advokaturi, rad u konsultantskim firmama i sl. Diploma mastera prava će obezbijediti nastavljanje profesionalne karijere i u evropskim asocijacijama i kompanijama i svim onim aktivnostima koje se odnose na evropske integracione procese i položaj Bosne i Hercegovine u njima. Diploma mastera prava će omogućiti i prenos teoretskih znanja na različita pravna područja u smislu pripreme i izrade zakona, podzakonskih akata i drugih pravnih propisa i njihovog tumačenja, te olakšati polaganje stručnog i pravosudnog ispita.

Ishod procesa učenja

Masteri prava će po završetku studija steći široko, temeljno znanje iz svih ključnih oblasti pravnih nauka, uz produbljeno znanje iz pojedinih pravnih disciplina.

Master prava je moderni pravnik koga karakteriše visok nivo integrisanog pravnog znanja pomoću kojeg učestvuje u procesu vođenja i poslovanja privrednih subjekata i ostalih interesnih grupa u sistemu domaćeg i međunarodnog pravosuđa.

Nastava se sastoji od predavanja i vježbi. Posebna pažnja se posvećuje praktičnoj primjeni propisa na konkretne slučajeve, u cilju obučavanja studenata za pravnu analizu i za postupanje u predmetima. U okviru predavanja i vježbi studenti se podstiču da koriste stručnu literaturu, propise i sudsku praksu. Ovakav pristup studentima olakšava pisanje master rada, kao i praktičan rad u savremenom pravnom i društvenom okruženju.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 40).

Tabela 40. Lista predmeta – pravo 300 ECTS

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1.semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	P-NIR	Metodologija NIR	O	2	2			6
2	P-KOM	Kompanijsko pravo	O	2	2			6
3	P-SPE	Sudsko pravo Evrope	O	2	2			6
4	P-EOD	Ekonomski odnosi i diplomatija	O	2	2			6
5	P-ERS	Evropsko radno i socijalno pravo	O			2	2	6
6		Izborni predmet 1	I			2	2	5
7		Izborni predmet 2	I			2	2	5
	P-MAST	Završni - master rad	O				20	20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		16		32		60
<i>Legenda: O - obavezan predmet; I - izborni predmet</i>								
r.b.		Grupa Izborni predmet 1						
1	P-MPL	Međunarodno pravo ljudskih prava	I					
2	P-MUP	Međunarodno ugovorno pravo	I					
3	P-MHP	Međunarodno humanitarno pravo	I					
r.b.		Grupa Izborni predmet 2						
1	P-PSB	Pravni sistem Evropske unije i BiH	I					
2	P-UUP	Uporedno upravno pravo	I					
3	P-DKP	Dokazno pravo u krivičnom postupku	I					

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Pravo 300 ECTS](#). Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, listu obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.2.2.5 Studijski program Psihologija – 300 ECTS

U tabeli 41. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa Psihologija na drugom ciklusu studija.

Tabela 41. Studijski program Psihologija – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	PSIHOLOGIJA
Vrsta studija:	Akadske studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master psihologije - 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Svrha studijskog programa

Studijski program Psihologije na drugom ciklusu Filozofskog fakulteta, usklađen je sa savremenim naučnim tokovima u oblasti psihologije, koja je osnova za naučni i praktični rad u područjima u kojima je psihologija zastupljena i pronašla svoju upotrebu.

Studijski program omogućuje sticanje znanja iz oblasti prirodnih naučnih disciplina i primijenjenih područja psihologije potrebnih za uključivanje u djelatnost edukacije (*sticanje nastavničkih znanja i vještina, usvajanje vještina uočavanja i rješavanja problema koji se javljaju od predškolske dobi do zrele životne dobi, ovladavanje problematikom profesionalne orijentacije i selekcije, kao i metod savjetovanja*), rada (*sticanje znanja o psihofiziološkim i organizacijskim aspektima rada i vještina u postizanju efikasnosti ljudskog rada*) zdravlja (*sticanje primarnih vještina dijagnostikovanja i savjetovanja u procesu liječenja pacijenata*), kao i naučnih znanja potrebnih za istraživanje i tumačenje psiholoških pojava.

Ciljevi studijskog programa

Ciljevi studijskog programa master akademskih studija odnose se na sticanje znanja i razvijanje sposobnosti potrebnih za efikasan profesionalni rad psihologa u različitim oblastima psihološke prakse, kao i za dalje obrazovanje i premanentno stručno usavršavanje.

Studentima je kroz studijski program omogućeno razumijevanje psiholoških ideja i koncepcija, sticanje znanja važnih za psihološku praksu, kao i vještina potrebnih za

istraživanje psiholoških tema kako na naučnom, tako i na stručno-praktičnom nivou. Dalje, studenti se osposobljavaju za učestvovanje u planiranju, dizajniranju i implementiranju inovativnih psiholoških programa i uspješan timski rad sa drugim stručnjacima. Putem analize i istraživanja problema psihologije studenti stiču znanja i razvijaju vještine potrebne u različitim oblastima psihološkog rada.

Ishod procesa učenja

Sveobuhvatno i detaljno znanje i razumijevanje predmeta, ciljeva, zadataka i specifičnih metoda i teorijskih pristupa pedagoške psihologije, poslovne psihologije i kliničke psihologije.

Naučna saznanja iz psihologije potrebna za individualne i grupne psihološke intervencije u rješavanju različitih vaspitno-obrazovnih problema. Naučna saznanja iz poslovne psihologije potrebna za planiranje i sprovođenje psiholoških intervencija u privrednim organizacijama.

Sveobuhvatno, specijalizovano i detaljno značenje i razumijevanje principa konstrukcije, administracije, obrade, interpretacije i evaluacije psihodijagnostičkih instrumenata. Upotreba psiholoških instrumenata za djecu, testiranje djece za polazak u školu i profesionalnu orijentaciju i interpretaciju dobijenih rezultata u skladu sa standardima psihološke struke.

Znanja potrebna za psihološko testiranje zaposlenih u organizacijama, kao i kandidata za zaposlenje, analizu radnih mjesta, grupa i grupnih odnosa. Samostalno osmišljavanje i sprovođenje različitih vidova psihološke edukacije u sferi vaspitno-obrazovnog rada. Znanja potrebna za održavanje posebnih vidova psihološke edukacije u pogledu problema i sadržaja poslovne psihologije. Znanja potrebna za održavanje posebnih vidova psihološke edukacije u pogledu problema i sadržaja kliničke psihologije.

Naučna i stručna saznanja u sprovođenju, obradi i interpretaciji istraživanja iz oblasti razvojne i pedagoške psihologije. Naučna i stručna saznanja u sprovođenju, obradi i interpretaciji istraživanja iz oblasti kliničke psihologije. Teorijska i praktična saznanja potrebna za doktorske studije. Pisanje naučnog rada.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 42).

Tabela 42. Lista predmeta – Psihologija 300 ECTS

1. GODINA								
r.b.	šifra	Predmet	Status predmeta O-obavezni I-izborni	9. semestar		10. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	PS2-MPI	Metode u psihološkim istraživanjima	O	3	2			6
2	PS2-OPS	Organizaciona psihologija	O	3	2			6
3	PS2-PVO	Psihologija vaspitanja i obrazovanja	O	3	2			6
4	PS2-ZPS	Zdravstvena psihologija	O	3	2			6
5	PS2-URS	Upravljanje ljudskim resursima	O			3	2	6
6		Izborni predmet 1	I			3	2	6
7		Izborni predmet 2	I			3	2	6
8		Izborni predmet 3	I			3	2	6
	PS2-MAR	Završni - master rad	O					12
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		20		60

r.b.		Grupa: Izborni predmet 1	
1	PS2-KMS	Komunikacija u školi	I
2	PS2-PSM	Psihologija marketinga	I
3	PS2-GPT	Grupna psihoterapija	I
r.b.		Grupa: Izborni predmet 2	
1	PS2-PAP	Prevenција asocijalnog ponašanja u školi	I
2	PS2-PPS	Politička psihologija	I
3	PS2-KBT	Kognitivno-bihejvioralna terapija	I
r.b.		Grupa: Izborni predmet 3	
1	PS2-SKS	Saradnja i konflikti u školi	I
2	PS2-RPZ	Ličnost menadžera i radno ponašanje zaposlenih	I
3	PS2-KUS	Klinička upotreba snova	I

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Psihologija – 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, lista obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.2.2.6 Studijski program Računarske nauke – 300 ECTS

U tabeli 43. prikazan je naziv, vrsta studija, model studiranja, izlazno akademsko zvanje, dužina trajanja, način izvođenja studija i uslovi za upis studijskog programa Računarske nauke na drugom ciklusu studija.

Tabela 43. Studijski program Računarske nauke – 300 ECTS bodova.

Naziv studijskog programa:	RAČUNARSKE NAUKE
Vrsta studija:	Akademске studije drugog ciklusa
Model studijskog programa:	4+1
Obim studija (ECTS bodova):	60 ECTS
Akademsko zvanje:	Master računarstva i informatike - 300 ECTS
Dužina trajanja studija:	1 školska godina (2 semestra)
Način izvođenja studija:	Redovan studij
Uslovi za upis na studijskih program:	Završen prvi ciklus studija u obimu 240 ECTS

Svrha studijskog programa

Svrha usavršavanja i specijalizacije studenata u oblasti računarskih nauka je bolje osposobljavanje stručnjaka za profesiju softverskog inženjera, odnosno za zanimanje koje se odnosi na razvoj softvera, tj. za analizu, dizajn, implementaciju, testiranje i održavanje svih vrsta softvera. Struktura ovog studijskog programa, po predmetima je takva da odražava viziju razvoja oblasti računarskih nauka koja podrazumijeva pravilan balans između tematskih oblasti računarskih nauka i drugih oblasti računarstva. Metode izvođenja nastave na studijskom programu su u formi predavanja, vežbi, laboratorijskih vežbi, studije slučaja itd.

Ciljevi studijskog programa

Ciljevi studijskog programa računarskih nauka obuhvataju: usavršavanje teorijskih i praktičnih znanja potrebnih softverskom inženjeru za rad u softverskoj industriji, na poslovima razvoja, održavanja i administriranja softvera raznih vrsta;

Produblјivanje znanja iz oblasti teorijskih i algoritamskih osnova računarstva, kao i ovladavanje aktuelnim primjenama u oblasti inteligentnih sistema, računarske grafike, naučnog izračunavanja, interakcije čovjek-računar, itd.

Pružanje praktičnih iskustava u radu na projektovanju i implementaciji softvera, kako u individualnom angažmanu, tako i u timskom radu, kroz uključivanje studenata u postojeće i nove praktične projekte, te kroz obaveznu stručnu praksu.

Pružanje osnove i za rad na istraživačkim poslovima, kao i za nastavak obrazovanja na odgovarajućim studijskim programima drugog i trećeg ciklusa studija.

Ishod procesa učenja

Ishod učenja je ovladavanje nekom od mogućih kombinacija sljedećih sposobnosti: samostalan i timski rad na razvoju, administriranju i održavanju softvera, u istraživanju u toj oblasti, kao i u obrazovanju;

Analiza korisničkih zahtjeva u različitim aplikativnim domenima i modeliranje softvera koji te zahtjeve treba da podrži; Korišćenje savremenih softverskih okruženja i alata za projektovanje, implementaciju, testiranje, integraciju, i višestruko korišćenje softvera, softverskih komponenata, sistema i aplikacija, prije svega, Web aplikacija;

Utvrđivanje i obezbjeđivanje kvaliteta softvera korišćenjem aktuelnih framework-a za tu namenu, kao i kompatibilnih framework-a u razvoju softvera; Obezbeđivanje zaštite podataka u softverskim sistemima od neovlašćenog korišćenja, napada iz mreže, virusa, itd.;

Upravljanje softverskim projektima i davanje konsultantskih usluga u razvoju softvera; Rad u multidisciplinarnim timovima, u kojima je neophodan razvoj softvera ili stručna podrška softverskih inženjera; Ovladavanje konceptima i teorijskim postavkama računarskih nauka, koje će mu omogućiti kako samostalan rad, tako i učestvovanje u radu informatičkih i interdisciplinarnih timova;

Sticanje sposobnosti za obavljanje složenih programerskih zadataka i liderstvo u programerskim timovima; Sticanje sposobnosti za razvoj efektivnih rješenja raznovrsnih problema u računarstvu.

Kurikulum

Kurikulum studijskog programa sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta, uz koju su dati podaci o predviđenom sedmičnom broju časova za pojedine aktivnosti, bodovnoj vrijednosti svakog predmeta i bodovna vrijednost završnog rada (tabela 44).

Tabela 44. Lista predmeta – računarske nauke 300 ECTS

Master računarske nauke							
r. br	Šifra predmeta	Predmet	9. semestar		10. semestar		ECTS
			P	V	P	V	
1	RN-NPC	Napredno programiranje C++	3	3			7
2	RN-IP	Internet programiranje	3	3			7
3	RN-IZ1	<i>Bira se od sledeća 2 predmeta</i>	3	3			8
4	RN-KBP	Kompleksnebazepodataka					
5	RN-VP	Vizuelizacija podataka					
6	RN-IZ2	<i>Bira se od sledeća 2 predmeta</i>	3	3			8
7	RN-PIS	Projektovanje informacionih sistema					
8	RN-OK	Osnove kriptografije					
9	RN-MNIK	Metodologija naučno-istraživačkog rada			4	6	10
10	RN-MSR	Master rad			7	7	20
		UKUPNO/sedmica	11	13			60

Knjiga predmeta

Knjiga predmeta studijskog programa dostupna je na linku: [Knjiga predmeta Računarske nauke – 300 ECTS](#).

Knjiga predmeta sadrži: okvirni sadržaj predmeta, ciljeve i ishod učenja, način rada na predmetu, listu obavezne i dopunske literature, kao i način ocjenjivanja pojedinih aktivnosti na predmetu.

4.2.3 Izračun alociranja ECTS

ECTS bodovi su numeričke vrijednosti alocirane za pojedini predmet, odnosno pojedinačnu pedagošku aktivnost studenta koji se zasebno vrednuju i predstavljaju kvantitativno izraženu normu rada potrebnog da bi se uspješno završio navedeni predmet odnosno obavila tražena aktivnost studenta. ECTS bodovi odražavaju kvantitativnu količinu rada potrebnu za uspješno završavanje svakog pojedinačnog predmeta odnosno pedagoške aktivnosti u odnosu na ukupni kvantitativno izraženi rad potreban da bi se kompletirala puna godina akademskih studija. Procjena uloženog rada obuhvata mjerenje učešća studenta na predavanjima, praktičnom radu, seminarima, vježbama, projektima, individualnom učenju, istraživanju izvora, radionicama i simulacijama, te vrijeme potrebno za evaluaciju i druge oblike procjenjivanja aktivnosti studenta.

Ukupan broj ECTS bodova alociranih za pojedini predmet ili pojedinačnu pedagošku aktivnost zavisi od vrste i karaktera predmeta, stepena apstrakcije predmeta i ukupnog radnog opterećenja predviđenog nastavnim programom, a neophodnog da bi se uspješno završio navedeni program i procjenila uspješnost studenta u savladavanju tog programa.

Broj ECTS bodova za pojedini nastavni predmet se kreće između 2 i 10 ECTS, a bodovi se po pravilu izražavaju cjelobrojnim vrijednostima. Program studija kao cjelina u odnosu na akademske i profesionalne profile koji se postižu tim programom predstavlja početnu osnovu za alociranje ECTS bodova po pojedinim predmetima.

Broj alociranih ECTS bodova za pojedinačni nastavni predmet utvrđuje se proporcijom u kojoj je odnos između radnog opterećenja nastavnog predmeta prema ukupnom fondu sati rada akademske godine, jednak odnosu ECTS bodova alociranih za taj nastavni predmet prema ukupnom propisanom godišnjem fondu ECTS bodova (koji iznosi 60 za akademsku godinu). Dodijeljeni ECTS bodovi su sastavni dio nastavnog plana i programa studijskog programa. Ukupno radno opterećenje studenata za osvajanje 1 ECTS bodova iznosi 25-30 školskih radnih sati.

Sistem ECTS bodova u okviru Nastavnog plana i programa predstavlja istovremeno i sistem transfera ECTS bodova u okviru evropskog sistema mobilnosti studenata i transparentnosti visokoškolskog obrazovanja, kao i sistem akumulacije ECTS bodova u okviru metrike studijskih programa i vertikalne prohodnosti studenata na studiju. Metodologija primjene i visina dodijeljenih kredita je usklađena sa preporukama ECTS – European Credit Transfer System i Vodičem za korišćenje ECTS-a 2015.

4.2.4 Izbor metoda učenja

Ishod učenja na svakom nastavnom predmetu studijskog programa diktira postavljanje strukture nastavnog predmeta i nastavnih jedinica koje se u njegovom okviru obrađuju. U skladu sa tim nastavnik bira metodu/e kojima će najefikasnije postići postavljeni ishod učenja. Stepen prolaznosti studenata i nivo pokazanog usvojenog znanja koji se kontroliše i kroz anketiranje studenata, ukazuje na pravilnost izbora metode/a učenja. U slučaju da se metoda učenja ne pokazuje kao uspješna, Senat Univerziteta razmatra slučaj i oformljuje prijedloge za poboljšanje. Pregled važnijih oblika metoda učenja prikazan je u tabeli 45.

Tabela 45. Oblici i metode učenja

Oblik učenja	Aktivnosti	Karakteristike
Nastava putem prezentacije	Pripovijedanje, predstavljanje, izvještavanje, povezano objašnjavanje, pokazivanje, izvođenje za primjer, demonstriranje.	Mogu saopšiti direktno, u skladu sa situacijom, činjenično stanje i odmah saznati reakcije svi studenti trebaju u isto vrijeme, u istoj prostoriji, istim metodama, istim sredstvima postići isti cilj.
Vođena nastava	Dijalog, pitanja, impulsi, sukobljavanje mišljenja, usmjeravanje, podsticaji.	Naizmjenična igra objašnjenja nastavnika, odnosno impulsa nastavnika i doprinosa studenta.
Otvoreno učenje	N: savjetovanje, moderisanje, pomoć S: odabiranje, planiranje, postavljanje pitanja, otkrivanje, istraživanje, pravljenje nacrt, konstruisanje, razmišljanje, kontrolisanje.	Interesi, potrebe, inicijative pojedinih studenata igraju značajnu ulogu. Sredina za učenje koja podstiče aktivnost (fleksibilna podjela prostora, raznolikost materijala za učenje, za eksperimente, ...) Otvorena organizacija situacije za učenje Unošenje vanškolske note učenja Sloboda izbora aktivnosti učenja Individualni rad, rad sa partnerom i u maloj grupi. Samoodređeno, samoodgovorno, samo-stalno, istraživačko, spontano učenje, u skladu sa situacijom
Pojedinačno učenje	N: dijagnosticiranje, instruisanje, pomaganje, savjetovanje, informisanje, kontrolisanje, nadgledanje, motivisanje S: odabiranje, obrada programa, preispitivanje postizanja cilja učenja na pojedince (predznanja,	zahtjevi učenja, ciljevi, postupak, metode, vrijeme, sredstva, pomagala optimalno prilagođena pojedinim studentima didaktički materijali, medijska pomagala (kompjuter, video snimci, programi za učenje, radni listovi, modeli, priručnici, ...) djelotvorno, ekonomično, sistematizovano,

Učenje putem projekta	vještine, motivacija, sposobnosti...)	samostalno, samoodgovorno učenje
	N: praćenje, savjetovanje, iniciranje, pružanje pomoći, organizovanje, koordinisanje S: postavljanje ciljeva, saradnja, planiranje, organizovanje, diskutovanje, pregovaranje, sakupljanje, postavljanje pitanja, primje-njivanje, istraživanje,eksperiment, isprobavanje, mijenjanje, ispitivanje, prosuđivanje.	zajednički interes, zahtjev, cilj određuje izbor sadržaja, postavljanje zadataka (složen) pravi, životni problem kao pola-zište, orjentisanost ka ishodu, međudisciplinarnost unošenje vlastitih iskustava, orjentisanost učenja ka životnoj praksi postupak utemeljen na podjeli rada; sam rad sa partnerom, u maloj/velikoj grupi; zajednički rad, samostalno, otkrivajuće, orjentisano ka iskustvima, praktično, društveno učenje učenje orjentisano ka aktivnostima

4.2.5 Obavezna praksa kao dio studijskih programa

Praksa je obavezan dio svih studijskih programa na Ekonomskom, Pravnom i Tehničkom fakultetu (u zavisnosti od studijskog programa nosi vrijednost od 2-4 ECTS boda), dok studentima Filozofskog fakulteta i Fakulteta računarskih nauka, Univerzitet organizuje praksu u institucijama i kompanijama relevantnim za njihove studijske programe. Studenti Univerziteta su tokom 2019/2020. akademske godine obavljali praksu u 112 organizacija ([Prilog 60](#), Spisak preduzeća i institucija u kojima studenti obavljaju praksu).

Univerzitet ima sklopljene ugovore sa preduzećima u kojima se obavlja praksa ili studenti direktno, uz preporuku Univerziteta, sklapaju ugovore o obavljanju prakse sa izabranim organizacijama. Nakon završene prakse, studenti pišu Izveštaj o praksi koji obuhvata opis zadataka i dužnosti koji su preuzimani svakog dana provedenog na praksi.

Univerzitet PIM, Studentski parlament i studenti Univerziteta su aktivno uključeni u projekat „Studentskom praksom brže do posla“ ([Prilog 65](#)). Studenti i nastavnici Univerziteta su učesnici svih aktivnosti u okviru ovog projekta.

4.3 UČENJE, PODUČAVANJE I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

4.3.1 Procedure za ocjenjivanje studenata

Univerzitet ima i sprovodi procedure koje obezbjeđuju fer, transparentno i konzistentno ocjenjivanje studenata utvrđene formalnim aktom koje usvaja Senat. Nastavnici razvijaju metode ocjenjivanja za nastavni predmet koji predaju (pismeno, usmeno, praktično, kolokvijumi, seminarski rad, test, projekat i slično), utvrđuju prag prolaznosti i rang svake ocjene, te o svemu obavještavaju studente na početku semestra, čineći te informacije permanentno dostupnim, na službenoj web stranici Univerziteta. Nastavnici na studijskom programu obezbjeđuju da je provjera znanja studenata u skladu s utvrđenim ishodima učenja, da se provjerava cijeli spektar znanja, te da se provjerava u skladu s nivoom kvalifikacije. Nastavnici vode evidenciju o aktivnostima studenata tokom semestra (prisutnost na nastavi, aktivno učešće u različitim nastavnim aktivnostima, seminarski radovi, uspjeh na kolokvijumima). Aktivnost studenata tokom semestra ima uticaj na konačnu ocjenu.

Pravilnikom o ocjenjivanju studenata ([Prilog 26](#), Pravilnik o ocjenjivanju studenata) utvrđuje se način organizacije provjere znanja, kompetencija i vještina studenata, transparentnost metoda i kriterijuma ocjenjivanja i studentska prava. Pravilnikom je uređen način vrednovanja savlađivanja programa pojedinog nastavnog predmeta, skalu ocjenjivanja i nivo znanja koji odslikava pojedina zaključna ocjena, način provođenja ispita, žalbenu proceduru i uputstvo za analizu prolaznosti studenata.

Svaki student Univerziteta prilikom upisa na Univerzitet odnosno prilikom potpisivanja ugovora upoznaju se sa Pravilnikom o organizaciji obrazovnog rada – pravila studiranja, Pravilnikom o ocjenjivanju i Akademske kalendarom.

Osim informacija koje imaju iz pravilnika o ocjenjivanju, svaki nastavnik je na uvodnom predavanju dužan da studente obavijesti o načinu provjera znanja na predmetu, rasporedu bodova prema nastavnim aktivnostima i bodovnoj vrijednosti svake aktivnosti i završne provjere znanja. Efikasnost informisanja studenata od strane predmetnih nastavnika provjerava se direktnim pitanjem za svaki predmet i svakog nastavnika u studentskoj anketi, gdje studenti ocjenjuju i pridržavanje postavljenih pravila od strane nastavnika.

Na samom početku studija studenti već dobijaju akademski kalendar kojim su definisani termini kolokvijuma, parcijalnih provjera znanja i datumi završnih provjera znanja.

4.3.1.1 Koncept kontinuiranog ocjenjivanja

Provjera znanja, vještina i sposobnosti studenata vrši se kontinuirano tokom čitavog semestra, na sljedeći način:

- redovno prisustvovanje na predavanjima (minimalno 70%),
- redovno prisustvovanje na vježbama (minimalno 80%),
- procjena aktivnog učestvovanja na vježbama,
- ulazni/izlazni kolokvijum,
- izrada seminarskog/praktičnog rada,
- tematske provjere,
- procjenjivanje urađenih planskih zadataka prema programu predmeta.

Predmetnim obrascem je za svaki nastavni predmet određena vrsta predispitnih obaveza i bodovna vrijednost svake od njih, kao i vrsta i vrijednost konačne (završne) provjere znanja.

4.3.1.2 Žalbena procedura i uvid u radove

Student koji je nezadovoljan dobijenom ocjenom može u roku od 24 časa poslije dobijanja ocjene pismeno da traži ponavljanje ispita pred posebnom Komisijom, pismenom molbom RektorU Univerziteta. Rektor u roku koji ne smije biti duži od pet (5) radnih dana od datuma prijema molbe zakazuje ponavljanje ispita pred Komisijom i o tome obavještava studenta. Ponovni ispit pred Komisijom mora biti održan najkasnije pet (5) dana od dana rektorovog obavještenja. Komisiju od tri člana imenuje Rektor iz redova nastavnika. Predmetni nastavnik je član te Komisije, ali ne može biti njen predsjednik. Članovi komisije su predmetni nastavnici iz uže naučne oblasti kojoj pripada predmet. Pismeni ispit ili pismeni dio ispita ne ponavlja se pred Komisijom, već ga ona ponovo ocjenjuje. Isto važi i za seminarski rad. Komisija donosi odluku većinom glasova. Ocjena Komisije je konačna. Komisija vodi zapisnik o toku ispita i u njega unosi konačnu ocjenu. Zapisnik potpisuju svi članovi Komisije. Zapisnik se dostavlja studentskoj službi i čuva se u studentskom dosjeu. Ukoliko student položi ispit pred komisijom, ocjenu u indeks i ispitnu prijavu upisuje predmetni nastavnik.

Student ima pravo da jedanput, na istom predmetu, poništi pozitivnu ocjenu. Pismenu izjavu da poništava pozitivnu ocjenu, student je dužan da podnese u studentsku službu u roku od dva radna dana od dana saopštenja ocjene. Rješenje o poništenju pozitivne ocjene donosi Rektor. Student koji je poništio pozitivnu ocjenu može polagati ispit iz tog predmeta najranije u narednom ispitnom roku. Nakon poništenja pozitivne ocjene, ta više nema značenje izvršene

obaveze za predmet. Ocjena koja se dobije prilikom ponovljenog polaganja je validna ocjena i upisuje se u evidencije.

U skladu sa odredbama Pravilnika o ocjenjivanju studenata, studenti imaju mogućnost odmah nakon odražavanja pojedinih provjera znanja (parcijalnih ili konačnih) da pogledaju svoje radove i konsultuju se sa predmetnim nastavnikom/saradnikom u terminima redovnih sedmičnih konsultacija. Akademskim kalendarom i posebnom odlukom Rektora se na početku svakog semestra objave redovni termini konsultacija za svaki nastavni predmet. Osim toga, neposredni kontakt sa nastavnikom i saradnikom je moguće ostvariti i u svim periodima mimo termina konsultacija, a studentima su na raspolaganju kontakt podaci preko službene web stranice.

4.3.1.3 Raspored provjera znanja

Svi termini kolokvijuma i parcijalnih provjera znanja su akademskim kalendarom utvrđeni na početku svakog semestra.

U toku semestra, a najkasnije 4 sedmice prije završetka nastave, objavljuju se i rasporedi ispita u narednom ispitnom roku. Sve objave su dostupne na službenoj web stranici Univerziteta.

4.3.2 Angažman studenata u procesima upravljanja i obezbjeđenju kvaliteta

Studentima se omogućava uticaj na postupak donošenja odluka i rješavanje problema koji se njih tiče. Da bi se to postiglo studenti učestvuju kao punopravni članovi u radu akademskih, upravnih tijela i KOK. Izbor studenata vrši se u skladu sa Pravilnikom o izborima u Studentski parlament ([Prilog 36](#), Pravilnik o izborima u Studentski parlament). Pravilnikom o izborima u Studentski parlament bliže se uređuje izbor studenata Univerziteta u Studentski parlament. Studentski parlament Univerziteta PIM je studentsko predstavničko tijelo organizovano na nivou Univerziteta. Studentske predstavnike u Studentski parlament biraju svi studenti Univerziteta. Izbori se provode na biračkim mjestima koja su određena na Univerzitetu. Predsjednik Komisije za kvalitet raspisuje izbore najmanje 30 dana prije njihovog održavanja i saziva konstitutivnu sjednicu Studentskog parlamenta u roku od 15 dana od dana proglašenja važećih studentskih izbora. Mandat članova Studentskog parlamenta traje jednu godinu i može se ponoviti.

Rad Studentskog parlamenta uređuje Statut studentskog parlamenta i Poslovnik o radu skupštine studentskog parlamenta ([Prilog 35](#), Poslovnik o radu skupštine studentskog

parlamenta). Statutom Studentskog parlamenta Univerziteta PIM uređuje se ([Prilog 34](#), Statut Studentskog parlamenta):

- sastav Studentskog parlamenta Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment,
- tijela Studentskog parlamenta Univerziteta,
- postupak izbora i nadležnost pojedinih tijela Studentskog parlamenta Univerziteta,
- način izbora predstavnika studenata u Senat i druga tijela Univerziteta,
- odgovornost tijela i članova Studentskog parlamenta Univerziteta za neispunjavanje povjerenih im poslova vezanih uz rad Studentskog parlamenta Univerziteta i
- ostala pitanja važna za rad Studentskog parlamenta Univerziteta.

Poslovníkom o radu Skupštine Studentskog parlamenta pobliže se uređuje način rada i donošenja odluka te druga pitanja važna za rad Studentskoga parlamenta Univerziteta PIM u skladu sa Statutom Studentskoga parlamenta.

4.3.2.1 Studentski parlament

Izbori u studentski parlament sprovode se u skladu sa odredbama Pravilnika o izborima u Studentski parlament. Pravilnikom je uređeno: način predlaganja kandidata, izborna komisija, glasački listić, nezavisni posmatrači, komisija za prigovore, valjanost izbora i konstituisanje Studentskog parlamenta.

Studentski izbori, provedeni u novembru 2019. godine sprovedeni su po sljedećem rasporedu:

- 13.06.2019. – objavljivanje Akademskog kalendara za akademsku 2019/2020. godinu sa navođenjem, između ostalog, termina održavanja izbora u studentski parlament.
- 11.10.2019. – prezentovanje procedure na sastanku KOK i usvajanje terminskog plana aktivnosti.
- 11.10.2019. – raspisivanje izbora u Studentski parlament na oglasnoj tabli i službenoj web stranici Univerziteta.
- 11.10.2019. imenovanje Komisije za provođenje izbora.
- 11.10.2019. odluka o raspisivanju izbora za Studentski parlament.
- 14.-18.10.2019. – upoznavanje studenata svih godina studija sa procedurom i terminima izbora.
- 08.11.2019. – rok za dostavljanje kandidatura.
- 13.11.2019. – objava Izbornih lista na oglasnoj tabli i službenoj web stranici Univerziteta.

- 20.11.2019. – pripremljeni glasački listići.
- 25.11. – 29.11.2019. – sprovedeni izbori.
- 02.12.2019. – objavljeni rezultati izbora.
- 16.12.2019. – održana konstitucionalna sjednica Studentskog parlamenta, izbor predsjednika i članova u organe upravljanja i KOK.

Izborna komisija je radila u sastavu: prof. dr Mladen Ivić, prof. dr Marijana Žiravac Mladenović, Igor Šabić, Jovana Galić, Jelena Šibarević.

4.3.3 Međunarodna mobilnost studenata i zaposlenih

Mobilnost studenata i prenos ECTS bodova uređuje Pravilnik o mobilnosti studenata i prenošenju ECTS bodova ([Prilog 46](#), Pravilnik o mobilnosti studenata i prenošenju ECTS bodova). Pravilnikom se uređuju osnovni principi mobilnosti studenata i prenošenja ECTS bodova stečenih na drugoj visokoškolskoj ustanovi ili prenos ECTS bodova stečenih u okviru Univerziteta, odnosno njegovih različitih studijskih programa.

Sudentima i nastavnicima Univerzitet PIM su na raspolaganju sve informacije o programu razmjene [Erasmus+](#) na zvaničnoj web stranici Univerziteta. U prethodnom periodu 5 studenata Univerziteta PIM (Aleksandar Sofrić, Miloš Gak, Stefan Mitrović, Jelena Šibarević - dva puta i Emilija Šipka - dva puta) i ukupno 5 nastavnika i saradnika Univerziteta PIM (prof. dr Nikola Vojvodić, doc. dr Ranko Mijić, doc. dr Biljana Petrović, MSc. Vesna Rodić) učestvovalo je u tri realizovana programa razmjene <http://univerzitetpim.com/erasmus-razmjena/>:

- KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike - Tehnički univerzitet Kluž-Napoka, Sjeverni univerzitetski centar Baja-Mare, Rumunija, 2015-2021.
- KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike - Politehnički univerzitet, Temišvar, Rumunija, 2016-2021.
- KA 107, Mobilnost za studente i nastavnike - Politehnički Univerzitet, Temišvar, Rumunija, 2018-2021.

U istom period su na Univerzitetu PIM boravila 4 studenta sa pomenutih fakulteta iz Rumunije, kao i 5 nastavnika.

Tokom 2019/2020. akademske godine tri nastavnika sa Politehničkog univerziteta Temišvar, Rumunija (Mihaela Popa, Marius Benea i Marija-Laura Benea) boravili su po 5 dana na Univerzitetu PIM i održali predavanja studentima. Planirani boravci studenata i

nastavnika Univerziteta PIM na Politehničkom univerzitetu Temišvar u ljetnjem semestru 2019/2020. akademske godine su otkazani zbog pandemije virusa COVID 19 i nemogućnosti putovanja u tom period.

Tokom akademske 2019/2020. Univerzitet PIM je potpisao [tri nova sporazuma o mobilnosti zaposlenih i studenata](#) sa: Univerzitetom Kordoba iz Španije, Institutom i fakultetom za poslovne studije iz Skoplja, Sjeverna Makedonija i Višom ekonomskom školom iz Celja, Slovenija. Odobren je i Erasmus projekat petomjesečne prakse za studente Univerziteta PIM u Slovačkoj, ali je zbog epidemioloških mjera suspendovan na neodređeno vrijeme. Sve aktivnosti oko mobilnosti nastavnika i studenata tokom 2020. godine u ljetnom semestru 2021. godine su otkazane zbog nepovoljne epidemiološke situacije u zemlji, okruženju i Evropi.

Uslovi za studente koji su studijski program ili dio studijskog programa završili na drugoj visokoškolskoj ustanovi a studij nastavljaju na Univerzitetu PIM, uređeni su Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta, Pravilnikom o organizaciji obrazovnog rada, Pravilnikom o mobilnosti i prenosu ECTS bodova, kao i Pravilnikom o priznavanju stranih visokoškolskih isprava ([Prilog 51](#), Pravilnik o priznavanju stranih visokoškolskih isprava).

4.4 UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I SERTIFIKOVANJE (ESG 1.4; Kriterijumi T 4.1, 4.2, 4.3)

Univerzitet PIM je 16.05.2019. godine, raspisao Konkurs za upis 17. generacije studenata na prvi ciklus studija u akademskoj 2019/2020 (Prilog 56), kao i Konkurs za upis studenata na drugi ciklus studija u akademskoj 2019/2020. godini (Prilog 57).

4.4.1 Analiza upisa i prolaznosti studenata

4.4.1.1 Analiza upisa studenata

Ukupan upis studenata u akademskoj 2019/2020. godini bilježi pad u odnosu na 2018/2019. akademsku godinu, ali je upisan veći broj studenata u odnosu na tri akademske godine prije 2018/2019. godine. Zaustavljen je trend rasta upisa studenata zabilježen u prethodne 4 akademske godine, ali je i dalje zadovoljavajući (tabela 46). U akademskoj 2019/2020. godini upisano je **101 student ili 11,52% manje** u odnosu na akademsku 2018/2019.

Tabela 46. Ukupan broj upisanih studenata po fakultetima za poslednjih 5 akademskih godina **Error! Not a valid link.**

Pad broja upisanih studenata u školskoj 2019/2020. akademskoj godini u odnosu na 2018/2019. godinu od 11,92% bilježi se na prvom ciklusu studija, dok je na drugom ciklusu taj pad niži, 7,86%. Pojedinačno, najveći pad ukupnog broja upisanih studenata je na Pravnom fakultetu, 19,37%. Pad broja upisanih studenata zabilježen je i na Ekonomskom fakultetu 12,90%, Fakultetu računarskih nauka, 15,00%, Tehničkom fakultetu, 6,06%. Jedino Filozofski fakultet bilježi porast upisanih studenata od 10,92%. (tabele 47 i 48). Prikazani su procenti po fakultetima i ciklusima u odnosu na 2018/2019. akademsku godinu.

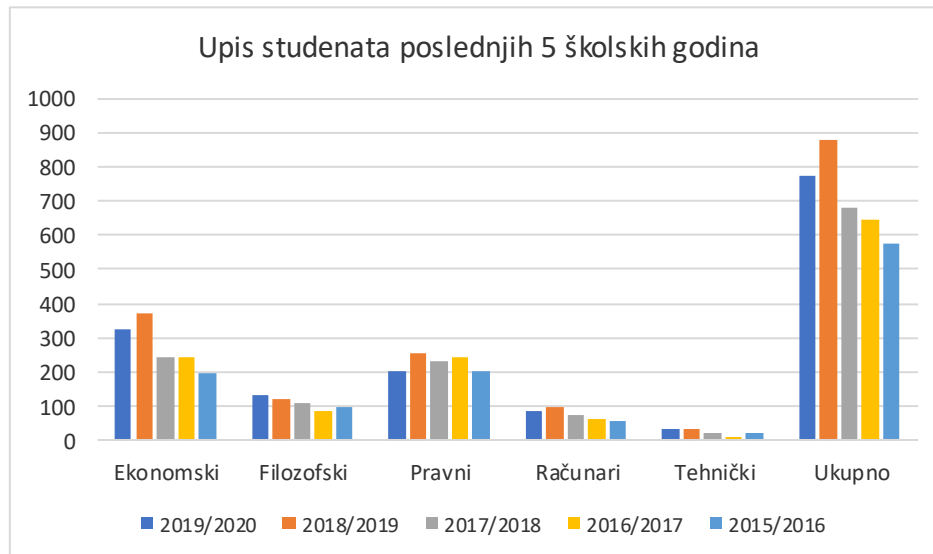
Tabela 47. Broj upisanih studenata na Univerzitet, u školskoj 2019/2020. godini po fakultetima i godinama.

Fakultet	1 g.	2 g.	3 g.	4 g.	Apsolventi	Ukupno	Master	Ukupno
Ekonomski	31	45	92	64	49	281	43	324
Pravni	20	30	53	40	35	178	26	204
Tehnički	6	6	11	1	7	31	0	31
Filozofski	23	19	33	23	24	122	10	132
Računarske nauke	17	15	21	16	13	82	3	85
UKUPNO	97	115	210	144	138	694	82	776

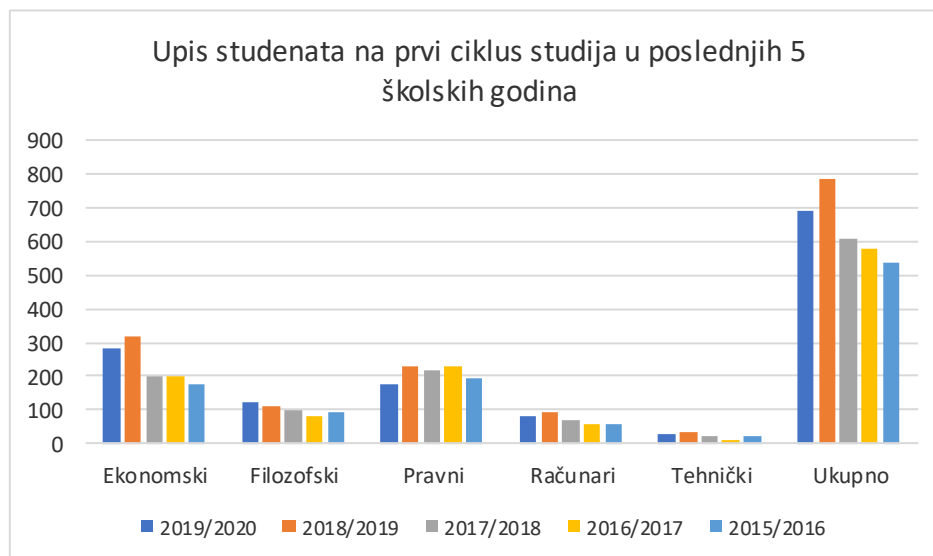
Tabela 48. Broj upisanih studenata na prvi ciklus studija u poslednjih pet akademskih godina po fakultetima

Školska godina	Ekonomski	Filozofski	Pravni	Računari	Tehnički	Ukupno
2019/2020	281	122	178	82	31	694
2018/2019	319	112	228	96	33	788
2017/2018	202	102	215	70	20	609
2016/2017	202	79	228	57	11	577
2015/2016	175	93	193	55	23	539

U odnosu na 2015/2016. akademsku godinu, svi fakulteti bilježe porast broja ukupnog broja upisanih studenata, ali i broja upisanih studenata na prvi ciklus studija (slike 4 i 5).

Slika 4. Šematski prikaz broja upisanih studenata po fakultetima i ukupno za posljednjih pet akademskih godina

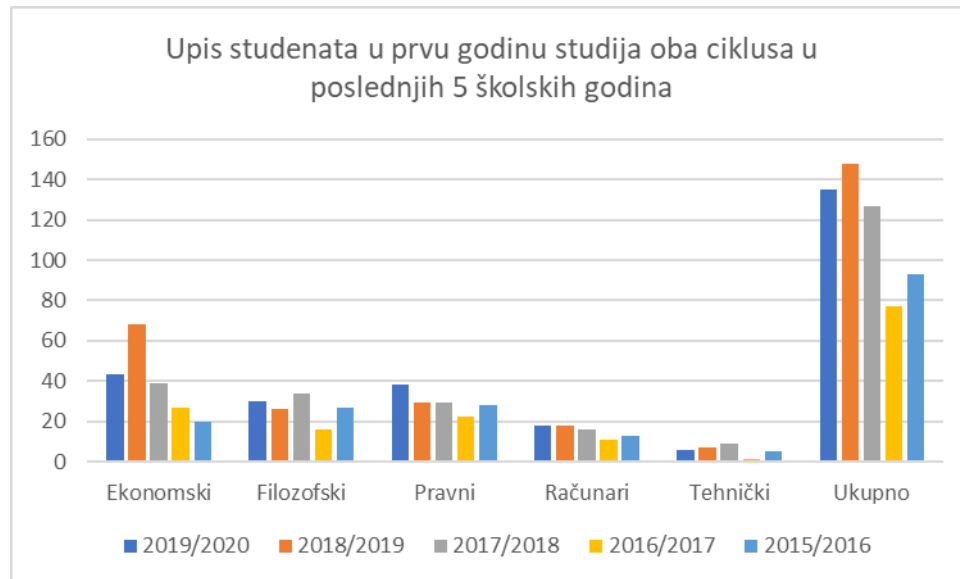
Slika 5. Šematski prikaz broja upisanih studenata na prvi ciklus studija po fakultetima i ukupno za posljednjih pet akademskih godina

Upis u prvu godinu oba nivoa studija bilježi takođe pad upisanih studenata u odnosu na 2018/2019. akademsku godinu, ali je i dalje veći broj upisanih studenata u odnosu na prethodne tri (tabela 49 i slika 6). Na nivou Univerziteta, upis u prvu godinu studija je niži za 9,12% u odnosu na akademsku 2018/2019. godinu, dok je u odnosu na 2015/2016. akademsku godinu viši za čak 45,16%.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 49. Upis studenata na prvu godinu studija po fakultetima i ukupno u posljednjih 5 akademskih godina

Školska godina	Ekonomski	Filozofski	Pravni	Računari	Tehnički	Ukupno
2019/2020	43	30	38	18	6	135
2018/2019	68	26	29	18	7	148
2017/2018	39	34	29	16	9	127
2016/2017	27	16	22	11	1	77
2015/2016	20	27	28	13	5	93

Slika 6. Šematski prikaz broja upisanih studenata na prvu godinu oba ciklusa studija po fakultetima i ukupno za posljednjih pet godina

Komisija za kvalitet je napravila analizu upisa i uputila informaciju sa konstatacijama na razmatranje Upravnom odboru i Senatu Univerziteta, prije donošenja novih upisnih kvota i početka prezentacije studijskih programa za upis u narednu akademsku godinu.

4.4.1.2 Analiza prolaznosti studenata

Analizu prolaznosti studenata koju provodi Komisija za kvalitet tretira:

- statističke podatke (broj studenata koji su pristupili ispitima, broj studenata koji su položili ispit, prosječnu ocjenu, broj studenata koji stiču uslov za upis u višu godinu studija i sl.)
- mišljenje studenata o nastavnom procesu te nastavnom kadru iskazane kroz studentske ankete (rade se jednom u toku semestra).

Obavezno, jednom godišnje, na kraju akademske godine, izvodi se analiza koja pokriva period prethodne akademske godine i koja se provodi za nastavne predmete pojedinačnih studijskih programa kao analiza uspješnosti studiranja na određenom studijskom programu (fakultetu) i sve nastavne predmete iz nastavnog plana univerziteta kao analiza uspješnosti studiranja na Univerzitetu u cjelini.

Postoji i mogućnost organizovanja povremenih analiza koje inicira bilo koji nastavnik ili predstavnik studenata ukoliko se ukaže potreba za istim. Procedura teče na način da inicijator analize podnosi zahtjev za povremenu analizu sa obrazloženjem prorektoratu za nastavu, koji nakon razmatranja zahtjeva isti odbija ili prihvata. U slučaju prihvatanja izvodi se povremena analiza, koja se može raditi za:

- pojedinačni nastavni predmet,
- sve nastavne predmete ili
- grupu nastavnih predmeta sa određenom zajedničkom karakteristikom.

U slučaju izvođenja stalnih godišnjih analiza, rade se i dodatne analize osnovnih parametara uspješnosti studiranja u cilju utvrđivanja kritičnih tačaka procesa analize. U slučaju povremenih analiza, dodatne analize se vrše samo ako je to traženo zadatkom za analizu. Dodatne analize obuhvataju: analizu značajnosti osnovnih pokazatelja uspješnosti studiranja za različite godine studija, smjerove, studijske grupe, grupe nastavnih predmeta i nastavne predmete; poređenje osnovnih pokazatelja uspješnosti studiranja sa prethodnim periodima i drugim srodnim fakultetima; druge predložene ili neophodne analize.

Izveštaj analize se podnosi naučno-nastavnom vijeću koje dalje priprema izvještaj sa prijedlozima i preporukama, te isti upućuje na Senat na kraju svakog semestra. Na osnovu rezultata analize utvrđuju se mjere i preporuke u cilju poboljšanja postupaka ispitivanja i

nastavnog procesa. Posebna pažnja posvećuje se predmetima na kojima je zabilježena izuzetno niska prolaznost ili prosječna ocjena.

Preporuke se odnose na težinu ispita, rang prolaznosti ili rang za postizanje ocjene, povezanost ispita sa sadržajem nastave, obimnost predmeta, pružanje podrške studentima, davanje smjernica studentima i upoznatost studenata sa zahtjevima programa.

Korektivne i preventivne mjere provodi rektorski tim u skladu sa odlukama senata i ovlašćenjima iz Statuta Univerziteta. U slučaju da se utvrde ozbiljne devijacije (neredovnost izvođenja nastave, neredovno održavanje ispita, izuzetno niska prolaznost ili prosječna ocjena i sl.), Univerzitet usvaja mjere poput promjene nastavnika na predmetu ili promjene nastavnog programa. Ukoliko je uzrok niske prolaznosti studenata nedostatak pedagoških ili didaktičkih kapaciteta nastavnika, Univerzitet će nastavniku omogućiti stručno usavršavanje prije poduzimanja konačnih mjera.

Komisija za kvalitet je 11.12.2020. godine usvojila Izveštaj o prolaznosti studenata u akademskoj 2019/2020. godini (KOK – 17/20). Cijeli izvještaj je u [Prilogu 50](#) ovog Izveštaja, a na ovom mjestu su izdvojene neke od informacija i zaključci iz tog izvještaja:

U akademskoj 2019/2020. godini na Univerzitetu je ostvarena prosječna ukupna prolaznost studenata (u odnosu na ukupan broj studenata koji su prijavili ispite) od 77,90%, dok je prolaznost u odnosu na studente koji su pristupili prijavljenom ispitu 87,05%. Prosječan procenat izlaznosti na ispitima je 89,37%.

Prvi put u poslednjih 5 godina izlaznost na ispite je ispod 90% (89,37%) što je vjerovatno posljedica pandemije virusa COVID 19 i mirovanja određenog broja studenata. Na svim fakultetima je zabilježena manja izlaznost, a najmanja je na Pravnom (85,07%), dok je najveća na Tehničkom fakultetu (91,92%). Tradicionalno veća izlaznost na Tehničkom fakultetu vjerovatno je posljedica malog broja studenata na tom fakultetu. Ukupna prolaznost studenata koji su prijavili ispit je takođe niža u odnosu 2018/2019. akademsku godinu (77,90%), kao i prolaznost u odnosu na studente koji su prijavili ispit (77,90%). Ukupna prosječna ocjena je na zadovoljavajućem nivou (7,75) i nešto je viša u odnosu na 2018/2019. akademsku godinu. Najviša je na Filozofskom (8,00), a najniža na Fakultetu računarskih nauka (7,45). Podaci o izlaznosti, prolaznosti za akademsku 2019/2020. godinu i indeks prolaznosti u odnosu na akademsku 2018/2019. godinu prikazani su u tabeli 50.

Tabela 50. Izlaznost i prolaznost na ispitima u akademskoj 2019/2020.

Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka					Indeks u odnosu na 2018/2019			
Fakultet	Prosj. ocjena	Izlaznost	Prolaznost u odnosu na broj studenata koji su:		Prolaznost u odnosu na broj studenata koji su:			
			Pristupili ispitu	Prijavili ispit	Prosj. ocjena	Izlaznost	Pristupili ispitu	Prijavili ispit
Ekonomski	7,69	90.23%	92.23%	83.34%	104	91	100	92
Pravni	7.66	85.07%	73.40%	62.14%	104	87	86	75
Filozofski	8.00	90.93%	87.65%	80.06%	94	91	95	87
Računarskih nauka	7.45	88.68%	89.46%	78.60%	104	89	98	87
Tehnički	7.97	91.92%	92.50%	85.38%	102	92	96	89
PROSJEK 2019/2020.	7,75	89,37%	87,05%	77,90%	101	90	95	86

Izlaznost i prolaznost na ispitima je u akademskoj 2019/2020. godini u blagom padu u odnosu na prethodne godine, što je vjerovatno posljedica izbijanja pandemije virusa COVID 19 i mirovanja pojedinih studenata ili nemogućnosti da se izađe na ispit. Komisija zadužuje Centar za unapređenje kvaliteta, da u saradnji sa Studentskim parlamentom, koordinatorom za nastavu i Studentskom službom, posebno obrate pažnju na trendove izlaznosti i prolaznosti u narednoj akademskoj godini, na svakom ispitnom roku pojedinačno, kako bi se blagovremeno mogle poduzeti adekvatne mjere s ciljem sprečavanja daljeg opadanja izlaznosti i prolaznosti na ispitima i zadovoljenja smjernica Zakona i normi u obrazovnom prostoru, odnosno, tekućeg ispunjavanja nastavnih obaveza na predmetima i redovnog prelaženja u više godine studija.

4.4.2 Priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja

Uslove za studente koji su studijski program ili dio studijskog programa završili na drugoj visokoškolskoj ustanovi a studij nastavljaju na Univerzitetu PIM uređuju Zakon o visokom obrazovanju Republike Srpske, Statut Univerziteta PIM, Statuti pojedinih fakulteta, Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada ([Prilog 27](#)) i Pravilnik o priznavanju stranih visokoškolskih isprava ([Prilog 51](#)).

4.4.3 Izdavanje uvjerenja o diplomiranju, diplome i dodatka diplomi

Izdavanje uvjerenja o diplomiranju, diplome i dodatka diploma regulisano je Pravilnikom o diplomiranju ([Prilog 66](#)). Univerzitet PIM najkasnije jedan dan nakon odbrane diplomskog rada izdaje uvjerenje o diplomiranju. Promocija diplomiranih studenata se organizuje po

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

pravilu jednom godišnje, u junu mjesecu na dan Univerziteta za sve diplomirane studente u protekloj akademskoj godini. Student na promociji dobija diplomu o završenom studiju i dodatak diplomi. Sadržaj uvjerenja, diplome i dodatka diploma regulisan je Pravilnikom o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove koji je donijelo Ministarstvo.

4.5 NASTAVNO OSOBLJE (ESG 1.5; Kriterijumi T 5.1 do 5.4)

4.5.1 Pokrivenost predmeta iz svakog studijskog programa nastavnicima u radnom odnosu

Lista nastavnika i saradnika po nastavnim predmetima prikazana je u [Prilogu 1](#) ovog Izveštaja. U akademskoj 2019/2020. godine na Univerzitetu je angažovano **119** nastavnika i saradnika, i to:

- Nastavnici: 87, od čega
 - Redovni profesori: 9
 - Vanredni profesori: 33
 - Docenti: 43
 - Nastavnici stranog jezika: 2
- Saradnici: 5, od čega:
 - Viši asistenti: 4
 - Asistenti: 1
- Ostalo akademsko osoblje: 27, od čega:
 - Saradnici u nastavi: 22
 - Demonstratori: 5

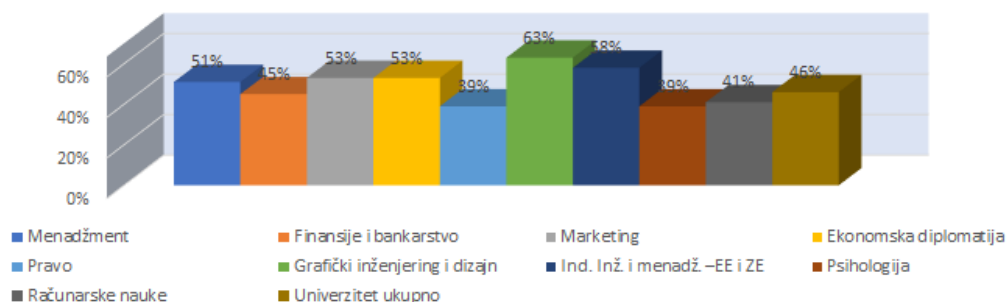
Nastavnici su birani u izbore na uže naučne oblasti kojima pripadaju povjereni predmeti.

4.5.1.1 Prvi ciklus studija

Na nivou Univerziteta, predmeti iz svih godina studija i studijskih programa su u prosjeku **pokriveni 46%** nastavnicima u radnom odnosu. Listu odgovornih nastavnika je usvojio Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 03.09.2019. godine (broj S - 067/19).

Grafikon na slici 2 prikazuje pokrivenost predmeta na svakom studijskom programu nastavnicima u radnom odnosu i prosječnu pokrivenost predmeta na Univerzitetu, a nakon njega slijedi objašnjenje i detaljniji prikaz.

Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu po studijskom programu

Slika 2. Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu po studijskim programima

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Najviši stepen pokrivenosti predmeta nastavnicima u radnom odnosu imaju studijski programi Tehničkog fakulteta (61% u prosjeku) i Ekonomskog fakulteta (51% u prosjeku). Na Pravnom i Filozofkom fakultetu je 39%, dok je na Fakultetu računarskih nauka 41%.

Sumarni pregled pokrivenosti predmeta na svim studijskim programima Univerziteta u akademskoj 2019/2020. godini, sa datim podacima za svaku pojedinu godinu studija, te ukupno za pojedini studijski program, organizacionu jedinicu (fakultet) kojoj pripada i Univerzitet u cjelini, dat je u tabeli 4.

Iz predočenih lista odgovornih nastavnika za svaki fakultet Univerziteta, sumirana su sedmična opterećenja nastavnika i saradnika u akademskoj 2019/2020. godini. Lista i prikaz se nalaze u Prilogu 1 ([Prilog 1 - Lista odgovornih nastavnika za svaki fakultet i studijski program](#)) i Prilogu 3 ([Prilog 3 - Sedmično opterećenje nastavnika i saradnika u akademskoj 2019/2020. godini](#)) ovog Izveštaja.

Tabela 4. Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu po studijskim programima na prvom ciklusu studija

Studijski program	Godina studija				PROSJEK		
	prva	druga	treća	četvrta	SP	OJ	UNI
Menadžment	40%	70%	36%	56%	51%	51%	46%
Finansije i bankarstvo	40%	70%	27%	44%	45%		
Marketing	40%	70%	45%	56%	53%		
Ekonomska diplomatija	40%	70%	45%	56%	53%		
Pravo	56%	56%	22%	22%	39%	39%	
Grafički inženjering i dizajn	56%	89%	44%	63%	63%	61%	
Ind. Inž. i menadž. –EE i ZE	67%	56%	50%		58%		
Psihologija	46%	58%	15%	36%	39%	39%	
Računarske nauke	60%	10%	56%	38%	41%	41%	
PROSJEK	49%	61%	38%	46%	46%		

4.5.1.2 Drugi ciklus studija

Na drugom ciklusu studija, u akademskoj 2019/2020. godine izvođeni su studijski programi Menadžment 300 ECTS, Finansije i bankarstvo 300 ECTS, Marketing 300 ECTS, Ekonomska diplomatija 300 ECTS, Pravo 300 ECTS, Računarske nauke 300 ECTS i Psihologija 300 ECTS. U izvođenju studijskih programa učestvovali su nastavnici i saradnici koji su na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment u radnom odnosu ili po ugovoru o djelu. Svi predmeti su klasifikovani prema užim naučnim oblastima a odgovorni nastavnik/nastavnici na predmetu imaju zvanje iz odgovarajuće uže naučne oblasti. Listu

odgovornih nastavnika ([Prilog 2](#)) je usvojio Senat Univerziteta na redovnoj sjednici održanoj 03.09.2019. godine (broj S - 067/19)

4.5.2 Plan zapošljavanja i razvoja karijere

Plan zapošljavanja i razvoja karijere na Univerzitetu PIM definisan je Strategijom ljudskih resursa Univerziteta PIM za period 2017-2022 ([Prilog 52](#)).

Strategija razvoja ljudskih resursa sastoji se od četiri ključna područja:

- Etički i profesionalni aspekti;
- Zapošljavanje;
- Radni uslovi;
- Osposobljavanje.

4.5.3 Procedura i vršenje izbora u zvanja

Procedura i izbori u zvanja vrše se na osnovu Pravilnika o imenovanju i sticanju zvanja, Pravilnika o uslovima i postupku dodjeljivanja počasnog doktorata, Pravilnika o uslovima i postupku dodjeljivanja zvanja Professor Emeritus.

Pravilnikom o imenovanju i sticanju zvanja ([Prilog 49](#), Pravilnik o imenovanju i sticanju zvanja) utvrđuju se postupak i uslovi izbora akademskog osoblja u odgovarajuće zvanje na Univerzitetu. Postupak izbora u zvanje provodi se za nastavnike i saradnike koji su u radnom odnosu na Univerzitetu, sa punim radnim vremenom ili u dopunskom radnom odnosu i za gostujuće profesore. Pravilnikom su, osim navedenog, regulisana pitanja oduzimanja stečenog zvanja kao i detaljni uslovi za izbor u svako zvanje.

Pravilnikom o uslovima i postupku dodjeljivanja počasnog doktorata ([Prilog 73](#)) se bliže uređuju uslovi i postupak za dodjelu zvanja počasni doktor na Univerzitetu, kao i prava koja iz toga zvanja proističu. Počasni doktorat Univerzitet može dodijeliti domaćem ili stranom državljaninu koji je svojim djelima značajno unapredio naučnu misao, odnosno koji je naročito zaslužan za napredak nauke, tehnike, tehnologije, kulture i umjetnosti.

Pravilnikom o uslovima i postupku dodjeljivanja zvanja profesor emeritus ([Prilog 54](#)) se bliže uređuju uslovi i postupak za dodjelu zvanja profesor emeritus na Univerzitetu, kao i prava i obaveze koja iz toga zvanja proističu.

Procedura za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja je sljedeća:

- Nastavno-naučno vijeće fakulteta daje prijedlog o raspisivanju konkursa za izbor u naučno-nastavno zvanje i predlaže Komisiju za podnošenje izvještaja;

- Senat Univerziteta daje saglasnost na dati prijedlog NNV;
- Na osnovu izvještaja Komisije za podnošenje izvještaja, nastavno-naučno vijeće donosi Prijedlog odluke o izboru kandidata u nastavno-naučno zvanje;
- Senat na osnovu prijedloga NNV donosi Odluku o izboru u nastavno-naučno zvanje.

4.5.3.1 Žalbeni postupak

Kandidat koji smatra da postupak u vezi provođenja javnog konkursa nije proveden u skladu s propisima i uslovima iz javnog konkursa, može uložiti žalbu Rektorun Univerziteta u roku od 15 dana od prijema:

- zaključka o otkazivanju prijave ili
- obavještenje o tome da nije zadovoljio na provjeri znanja ili
- obavještenje o izboru kandidata.

Žalbom se može osporavati samo regularnost provedenog postupka. Ova žalba se smatra žalbom na zaključak u upravnom postupku.

Rješenje po žalbi je konačno i isto se može osporavati samo podnošenjem tužbe nadležnom redovnom sudu u roku od 15 dana od dana dostavljanja.

4.5.3.2 Kadrovska baza podataka

U kadrovskoj bazi podataka nalaze se slijedeći podaci/dokumenti o zaposlenim, koji se ažuriraju nakon svakog usvajanja liste odgovornih nastavnika i saradnika:

Nastavno osoblje:

- Prijava na konkurs,
- Bibliografija,
- Za nastavnike diplome sa osnovnih i postdiplomskih studija (ili ovjerene kopije), a za asistente diplome sa osnovnih studija i izvod ocjena odnosno diploma sa postdiplomskih studija,
- Izvod iz matične knjige rođenih,
- Kopija lične karte,
- Uvjerenje o izboru u zvanje i izvještaj komisije o izboru u zvanje, odnosno odluka o preuzimanju izbora u zvanje i saglasnost matičnog fakulteta,
- Karton naučnog radnika,

- Pregled publikacija/naučnih skupova/projekata.

Grupu trajnih podataka čine podaci pod stavkama 1 do 6, dok podaci pod stavkama 7 i 8 podliježu redovnom ažuriranju u mjesecu oktobru svake godine.

Administrativno-tehničko osoblje:

- Prijava na konkurs,
- Biografija,
- Diploma (ili ovjerena kopija),
- Izvod iz matične knjige rođenih,
- Kopija lične karte.

4.5.3.3 Podaci o izborima u zvanja i povjerenim predmetima

Svi predmeti na svim studijskim programima i organizacionim jedinicama povjereni su odgovornim nastavnicima koji imaju izbor u zvanja iz uže naučne oblasti kojoj pripadaju predmeti. Podaci o nastavnicima i saradnicima prikazani su u [Prilogu 71](#) ovog Izveštaja.

4.5.3.4 Lista odgovornih nastavnika i saradnika

Lista odgovornih nastavnika i saradnika za izvođenje nastave u akademskoj 2019/2020. usvojena je na sjednici Senata održanoj 03.09.2019. godine (broj S-067/19). Lista je objavljena odmah narednog dana, nakon usvajanja na službenoj web stranici Univerziteta. Lista odgovornih nastavnika i saradnika je prikazana u [Prilogu 1](#) ovog Izveštaja.

4.5.4 Podaci o objavljenim naučnim i stručnim radovima nastavnika

Pregled objavljenih naučnih i stručnih radova nastavnika u akademskoj 2019/2020. godini je KOK sačinila na osnovu podataka prikupljenih od strane koordinatora nastave i prorektora za nastavu i usvojila na sjednici održanoj 06.11.2020. godine (KOK–14/20). Izveštaj KOK je prezentovan i usvojen na sjednici Senata, odlukom broj S-176/20, održanoj 27.11.2020. godine ([Prilog 44 Izveštaj o publicistici nastavnog osoblja 2019 2020](#)).

Nastavnici su u akademskoj 2019/2020. godini objavili ukupno 147 radova, od toga: 4 udžbenika, 8 monografija, 4 poglavlja u knjizi, 23 naučna rada objavljena u međunarodnim časopisima, od čega 10 u časopisima sa SCI liste, 42 naučna rada objavljena u časopisima nacionalnog karaktera, 56 radova prezentovanih i objavljenih na skupovima sa međunarodnim

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

učesćem i 10 radova prezentovanih i objavljenih na nacionalnim skupovima. Prema Google Scholar-u nastavnici Univerziteta PIM su tokom 2020. godine imali 605 citata (tabela 52).

Tabela 52. Pregled publikacija nastavnika u 2019/2020 akademskoj godini

Nastavnik	A	B	C	D	E	F	G	I	J	Ukupno	Br. Citata 2020. (Google Sholar)
Nikola Vojvodić								1		1	1
Ljiljana Tanasić								3	2	5	2
Obrenija Kalamanda										0	1
Ostoja Barašin							1			1	1
Velimir Dedić							1	1		2	25
Nikša Grgurević								1		1	1
Saša Salapura	1							2		3	0
Mladen Ivić							1	1		2	47
Marija Sakač						1(1)				1	9
Mladen Milić								1		1	0
Branko Latinović						1		4		5	10
Dijana Kremenović	1						1		2	4	2
Miro Katić		1						1		2	1
Danijela Lakić							1			1	0
Milica Tepšić						1(1)		4		5	0
Snežana Samardžić							2			2	1
Milica Delibašić						3(3)	1	1		5	75
Aleksandra Vuković							3	1		4	0
Goran Kvirgić							5	2		7	16
Radomir Čolaković		2								2	0
Dejan Kojić							1	3		4	4
Predrag Raosavljević						1(1)	1	1		3	0
Mirko Milićević								2		2	0
Željko Grublješić							1			1	31
Saša Mitrić		1								1	0
Džanan Beberović										0	6
Rada Kučinar		1								1	5
Zoran Filipović								1		1	0
Sead Rešić	1						3			4	2
Ilija Šušić										0	2
Ljiljana Jović							1			1	2
Darko Pašalić										0	2
Ranko Mijić							2	1		3	19
Dragan Đuranović										0	28
Veljko Vuković								2		2	2
Enes Sukić								2		2	8
Miroslav Đurić							1			1	1
Elvir Ibeljić							2	1		3	0
Ratko Dejanović										0	2
Vladimir Vujović							1	2		3	213
Zvezdan Stojanović							1	1	1	3	3

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Negovan Stamenković						2(1)				2	16
Aleksandra Pvićević						1	3	3	1	8	0
Boris Krešić	1					1		1	3	6	2
Borko Mihajlović						1(1)	3			4	3
Davor Vidaković		1					1			2	3
Dragan Dakić										0	1
Fuad Purišević								3		3	0
Milica Kolaković-Bojović		1	2			4	1	3		11	6
Muharem Kozić						3(2)		2		5	1
Rejhan Kurtović						1	2			3	0
Veljko Turanjanin		1	2			3	1	3		10	51
Zorica Drljača							1	2	1	4	0
UKUPNO	4	8	4	0	0	23(10)	42	56	10	147	605

U tabeli 53 prikazani su procentualni udjeli radova po pojedinačnim kategorijama u odnosu na ukupan broj objavljenih radova. Od ukupnog broja objavljenih radova najzastupljeniji su radovi objavljeni na međunarodnim konferencijama (38,09%), a zatim slijede radovi objavljeni u nacionalnim časopisima (28,57%).

Tabela 53. Procentualni udjeli radova objavljenih u 2019/2020. po pojedinačnim kategorijama

Vrsta objave	Ukupan broj	Učešće
A Udžbenik	4	2,73%
B Monografija	8	5,44%
C Pogavlje u knjizi	4	2,73%
D Praktikum	0	0,00%
E Prevod udžbenika	0	0,00%
F Naučni rad u međunarodnom časopisu	23(10)	15,64% (6,80%)
G Naučni rad u nacionalnom časopisu	42	28,57%
I Izlaganje na međunarodnoj konferenciji	56	38,09%
J Izlaganje na nacionalnoj konferenciji	10	6,80%
UKUPNO	147	100%

Prema prikupljenim podacima, najveći broj objavljenih radova u akademskoj 2019/2020. godini imaju nastavnici sa Pravnog fakulteta, 44,90% (tabela 54).

Tabela 54. Publikacije nastavnika u 2019/2020. akademskoj godini po fakultetima

Fakultet	A	B	C	D	F	G	I	J	Ukupno	Učešće	Broj citata
Ekonomski	2	2	0	0	3(3)	17	10	2	36	24,49%	232
Fakultet računarskih nauka	1	0	0	0	4(2)	3	12	1	21	14,29%	279
Filozofski	0	2	0	0	1(1)	5	5	0	13	8,84%	17
Pravni	1	4	4	0	15(4)	16	21	5	66	44,90%	68
Tehnički	0	0	0	0	0	1	8	2	11	7,48%	9
UKUPNO	4	8	4	0	23(10)	42	56	10	147	100%	605

4.5.4.1 Učestvovanje nastavnika na skupovima, kongresima itd.

Pravilnikom o obrazovanju i stručnom usavršavanju zaposlenih ([Prilog 53, Pravilnik o obrazovanju i stručnom usavršavanju zaposlenih](#)) uređuje se ostvarivanje prava zaposlenih na Univerzitetu na korišćenje odsustva radi obrazovanja i stručnog usavršavanja, obezbjeđivanje materijalnih, organizacionih i drugih uslova.

U akademskoj 2019/2020. godini 30 nastavnika je učestvovalo u radu 19 naučnih skupova. Svi individualni zapisi su prikazani u Izveštaju KOK o publicistici nastavnog osoblja, koji se nalazi u prilogu ovog Izveštaja ([Prilog 44, Izveštaj o publicistici nastavnog osoblja za akademsku 2019/2020](#)).

4.5.4.2 Procedura prezentovanja publicistike nastavnog osoblja

Prorektor za nastavu je odgovoran za prikupljanje podataka o objavama nastavnika i njihovom učestvovanju na konferencijama i skupovima. U svakom semestru se prema šablonskim obrascima prikupljaju podaci od nastavnika i dostavljaju KOK, koja na osnovu tih podataka vrši analizu i prikaz publicistike.

Svi nastavnici su ugovorom obavezni da dostavljaju redovno sve pomenute podatke. Podaci se sumiraju nakon završetka akademske godine i prezentuju na sjednici Senata.

4.5.4.3 Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti

Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti ([Prilog 74, Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti](#)) se uređuje izdavačka djelatnost na Univerzitetu, utvrđuju nadležnosti i organi kojima se povjerava izdavačka djelatnost, finansiranje izdavačke djelatnosti, određuju uslovi i postupak izdavanja publikacija, čuvanje i distribucija publikacija, kao i druga pitanja od značaja za izdavačku djelatnost. Pravilnikom o sadržaju naučnih publikacija koje izdaje Univerzitet definiše se sadržaj i struktura naučnih publikacija A i B kategorije propisanih Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti ([Prilog 75, Pravilnik o sadržaju naučnih publikacija](#)).

U okviru izdavačke djelatnosti Univerzitet je do sada publikovao 59, a u poslednjih 5 godina 20 izdanja (tabela 55).

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 55. Izdanja Univerziteta PIM od 2014. do 2020. godine.

rb.	NAZIV KNJIGE	AUTOR KNJIGE	Godina
1.	PSIHOPATOLOŠKI ASPEKTI IZBJEGLIŠTVA	Radomir Čolaković	2014.
2.	SOCIOLOGIJA	Snežana Pantelić Vujanić	2014.
3.	PRIVREDNI RAZVOJ BiH U USLOVIMA GLOBALIZACIJE	Mladen Ivić	2014.
4.	UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA	T. Latinović, L. Roljić	2014.
5.	POLITIČKI MENADŽMENT	Nikola Vojvodić	2014.
6.	ODLUČIVANJE I POSLOVNA INTELIGENCIJA	Mladen Milić	2014.
7.	USTAVNOST I ZAKONITOST U UPRAVNOM SPORU U REPUBLICI SRPSKOJ	Milan Blagojević	2014.
8.	PRAKTIKUM ZA UPRAVNI SPOR	Milan Blagojević	2014.
9.	INDUSTRIJSKI MARKETING	Milorad Đukić	2014.
10.	NEĆU DA ĆUTIM	Jovan Vukoja	2015.
11.	OSNOVE MAŠINSTVA MARKETING U ELEKTRONSKOM POSLOVANJU	V. Vuković, M. Vuković, I. Knežević, M. Bojanić Branislav Mitić	2015.
12.	LOGIČKO MODELOVANJE INFORMACIONIH SISTEMA I CASE ALATI	Ognjen Pantelić	2016.
13.	MARKETING U OSIGURANJU	N.Vojvodić, B. Vojvodić	2016.
14.	STRATEGIJSKI MARKETING	D.Đuranović, S.Todorović, R. Tešić	2016.
15.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA	S. Petković, A. Barišić, D. Radojčić	2017.
16.	METODOLOGIJA I TEHNOLOGIJA IZRADE NAUČNIH RADOVA	Ž.Adamović, M. Ivić, V. Vuković	2017.
17.	POLTRONIZAM U TEORIJI I PRAKSI	Željko Todorović	2017.
18.	PONAŠANJE POTROŠAČA UVOD U MENDŽMENT	Mladen Milić, Božidar Stavrić, Željko Grublješić	2018.
19.	INOVACIJE U RADU PSIHOLOŠKO-PEDAGOŠKE SLUŽBE - Prilog metodici stručnih sradnika	Radomir Čolaković, Miloš Panić	2018.
20.	INOVACIJE U RADU PSIHOLOŠKO- PEDAGOŠKE SLUŽBE - Praktikum za školske psihologe i pedagoge	Radomir Čolaković, Miloš Panić	2018.
21.	UPRAVLJANJE POSLOVANJEM PREDUZEĆA	Božidar Stavrić, Radovan Spremo	2019.
22.	ZDRAVSTVENO PSIHOLOŠKI ASPEKTI RONHOPATIJE	Radomir Čolaković, Novak Vukoje	2020.
23.	KLINIČKI ASPEKTI MOBINGA U VOJNOM KOLEKTIVU	Radomir Čolaković	2020.
24.	MARKETING I BEZBJEDNOST sa stanjem u BiH	Saša Mitrić	2020.
25.	FORENZIKA	Dane Branković, Vladimir Branković	2020.
26.	ARHITEKTURA RAČUNARA	Saša Salapura	2020.
27.	UVOD U KRIMINALISTIKU	Mile Matijević, Nedeljko Šušljik, Zoran Šarčević	2020.
28.	ERP SISTEMI – AUTOMATIZACIJA POSLOVNIH PROCESA U PRAKSI	Mihajlo Travar, Dragan Travar, Saša Ristić	2020.
29.	ISOMETRIJA	Rada Kučinar, Tamara Gvozdenović, Predrag Pravdić	2020.

4.5.5 Sistem motivacije zaposlenih za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada

Zaposleni su motivisani za usavršavanje i napredovanje u viša zvanja što je regulisanom Pravilnikom o obrazovanju i stručnom usavršavanju zaposlenih ([Prilog 78 ovog Izveštaja](#)). Nastavnicima koji učestvuju na domaćim i međunarodnim skupovima, konferencijama i kongresima Univerzitet, odlukom direktora, finansira troškove boravka i putovanja na događaj. Osim toga, nastavnicima je (su)finansirano i objavljivanje u vodećim svjetskim časopisima koji zahtijevaju plaćanje naknade za primanje članaka u proces recenzije. Univerzitet finansira i studentska putovanja nastavnika. Saradnici koji se ističu u nastavnom procesu, što je valuirano procjenom predmetnog nastavnika, kontrolama kvaliteta i ocjenama studenata, a školuju se na drugim univerzitetima na višim stepenima (master ili doktorske studije), Univerzitet, odlukom direktora, (su)finansira školarinu i pokriva troškove studiranja. Osim toga, svim nastavnicima može biti odobrena slobodna godina studija, u skladu sa Pravilnikom o obrazovanju i stručnom usavršavanju zaposlenih. Univerzitet pruža svu potrebnu podršku svom akademskom osoblju koje aplicira za spoljašnja sredstva za finansiranje studija ili usavršavanja i uključuje ih u svoje naučno-istraživačke projekte.

4.5.6 Analiza nastavnog osoblja

U akademskoj 2019/2020. godini na Univerzitetu je bilo angažovano ukupno 119 nastavnika i saradnika.

Od toga je 15 nastavnika, 1 nastavnik stranog jezika, 1 viši asistent i 3 saradnika u nastavi u radnom odnosu. Pokrivenost predmeta u okviru studentskih programa nastavnicima u radnom odnosu prikazana je u poglavlju [Pokrivenost predmeta nastavnicima u radnom odnosu](#) i iznosi 46%.

Prosječna starost nastavnika je 50,8 godina, a saradnika 38,3 godine. 52% saradnika je muškog, a 48% ženskog pola, dok je 65,1% nastavnika muškog i 34,9% ženskog pola. Nastavnici imaju izbor na 46 naučnih oblasti (tabela 56).

S obzirom na nastavna zvanja, u akademskoj 2019/2020. godini je od ukupnog broja nastavnika bilo: 10,35% redovnih profesora, 37,93% vanrednih profesora, 49,42% docenata i 2,30% nastavnika stranog jezika. Podaci o nastavnicima i njihova struktura u procentima prikazani su u tabeli 57.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 56. Izbor nastavnika Univerziteta u naučne oblasti

r. broj	Oblast zvanja	Broj nastavnika	RO	DO
1	Klinička psihologija	2	1	1
2	Druga inženjerstva i tehnologije	2		2
3	Elektronika i električni sistemi	1	1	
4	Fiskalna ekonomija	1		1
5	Mašinske konstrukcije	1	1	
6	Građansko pravo	7	1	6
7	Grafičke tehnologije	1	1	
8	Bioinformatika i informacione nauke	7	2	4
9	Informacioni sistemi	4	1	3
10	Krivično pravo	3		3
11	Krivično-procesno pravo	4		4
12	Umjetnost	1	1	0
13	Marketing	6	1	5
14	Mašinstvo	2	1	1
15	Metodika nastave matematike	1		1
16	Međunarodna ekonomija	3	2	1
17	Međunarodni odnosi i nacionalna bezbjednost	1		1
18	Rimsko pravo i istorija države i prava	2	1	1
19	Međunarodno pravo	5		4
20	Menadžment	5	1	4
21	Metodologija psiholoških istraživanja	1		1
22	Monetarna ekonomija i finansije	1		1
23	Opšta pedagogija	1		1
24	Opšta psihologija	3	2	1
25	Ostale društvene nauke	2		2
26	Pedagoška psihologija	1		1
27	Radno i socijalno pravo	2		2
28	Računarske nauke	5	2	3
29	Računovodstvo i revizija	3	1	2
30	Razvojna psihologija	3	1	2
31	Socijalna psihologija	2		2
32	Teorijska sociologija	1		1
33	Poslovno pravo i pravo društava	3	1	2
34	Poslovne finansije	4	1	3
35	Finansijsko pravo	1		1
36	Strani jezik	2	1	1
37	Teorija države i prava	3		3
38	Teorijska ekonomija	4	2	2
39	Upravno pravo	2		2
40	Ustavno pravo	3		3
41	Privredno pravo	1		1
42	Posebne sociologija	1		1
43	Informacione tehnologije	1		1
44	Hidrotehnika termoenergetika	1		1
45	Energija i goriva	1		1
46	Softversko inženjerstvo	1		1

Tabela 57. Strukturni pregled nastavnika Univerziteta PIM

Nastavnici	Struktura			Struktura (u %)		
	Ukupno	RO	DO	Ukupno	RO	DO
Redovni profesor	9	3	6	10,35	3,45	6,90
Vanredni profesor	33	2	31	37,93	2,30	35,63
Docent	43	3	40	49,42	3,45	45,97
Nastavnik stranog jezika	2	1	1	2,30	1,15	1,15
Ukupno	83	8	61	100,00%	10,35%	89,65%

4.5.6.1 Analiza broja studenata u odnosu na broj nastavnika

Odnos broja studenata i nastavnika na nivou Univerziteta u akademskoj 2019/2020. godini iznosi 8,92 studenata na jednog nastavnika i nešto je niži u odnosu na prethodne tri akademske godine i nešto viši u odnosu na akademsku 2015/2016. godinom.

Najveći odnos student/nastavnik ima Filozofski fakultet (9,43 studenata na jednog nastavnika) a najmanji Tehnički fakultet (1,35). Pregled odnosa broja studenata u odnosu na broj nastavnika na Univerzitetu i po fakultetima u zadnjih 5 akademskih godina prikazan je u tabeli 58.

Tabela 58. Odnos broja studenata i nastavnika na Univerzitetu u akademskoj 2019/2020. godini

		ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos S/N
Univerzitet	Ukupno	2019/2020	776	87	8,92
Univerzitet	Ukupno	2018/2019	877	73	12,01
Univerzitet	Ukupno	2017/2018	679	71	9,56
Univerzitet	Ukupno	2016/2017	647	69	9,38
Univerzitet	Ukupno	2015/2016	576	68	8,47
Ekonomski fakultet					
Fakultet	Studijski program	ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos S/N
Ekonomski	Svi studijski programi	2019/2020	324	35	9,26
Ekonomski	Svi studijski programi	2018/2019	372	31	12,00
Ekonomski	Svi studijski programi	2017/2018	245	30	8,17
Ekonomski	Svi studijski programi	2016/2017	246	30	8,20
Ekonomski	Svi studijski programi	2015/2016	196	29	6,76
Filozofski fakultet					
Fakultet	Studijski program	ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos S/N
Filozofski	Psihologija	2019/2020	132	14	9,43
Filozofski	Psihologija	2018/2019	119	15	7,93
Filozofski	Psihologija	2017/2018	109	14	7,79
Filozofski	Psihologija	2016/2017	86	14	6,14
Filozofski	Psihologija	2015/2016	100	13	7,69
Pravni fakultet					
Fakultet	Studijski program	ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos S/N
Pravni	Pravo	2019/2020	204	38	5,37
Pravni	Pravo	2018/2019	253	36	7,03
Pravni	Pravo	2017/2018	231	34	6,80
Pravni	Pravo	2016/2017	243	32	7,59
Pravni	Pravo	2015/2016	200	31	6,45
Fakultet računarskih nauka					
Fakultet	Studijski program	ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos S/N
Računarske n.	Računarske nauke	2019/2020	85	18	4,72
Računarske n.	Računarske nauke	2018/2019	100	13	7,69
Računarske n.	Računarske nauke	2017/2018	74	11	6,73
Računarske n.	Računarske nauke	2016/2017	61	11	5,54
Računarske n.	Računarske nauke	2015/2016	57	10	5,70
Tehnički fakultet					
Fakultet	Studijski program	ŠG	Broj studenata	Broj nastavnika	Odnos

					S/N
Tehnički	Svi studijski programi	2019/2020	31	23	1,35
Tehnički	Svi studijski programi	2018/2019	33	18	1,83
Tehnički	Svi studijski programi	2017/2018	20	14	1,43
Tehnički	Svi studijski programi	2016/2017	11	14	0,79
Tehnički	Svi studijski programi	2015/2016	23	14	1,64

4.5.6.2 Evaluacija nastavnog procesa

Univerzitet redovno i na organizovan način prikuplja mišljenja studenata o kvalitetu nastavnog procesa u kojem je studentima omogućeno da slobodno i anonimno iznesu svoje mišljenje o redovnosti izvođenja nastave, adekvatnost i obim nastavnih sadržaja, angažman nastavnika i saradnika na pojedinačnim predmetima i sl.

Anketiranje studenata u vezi sa pedagoškim (nastavnim) radom nastavnika i saradnika, ostalim pitanjima vezanim uz pojedine predmete i uslovima koji direktno utiču na kvalitet studija, obavlja se na svim fakultetima u sklopu Univerziteta i na svim studijskim programima u svakom semestru.

Komisija za kvalitet je 17.01.2020. godine usvojila izvještaj o evaluaciji nastavnog procesa u zimskom semestru 2019/2020. godine. Kompletan izvještaj se nalazi u [Prilogu 41](#) ovog izvještaja, a u ovom poglavlju su izdvojeni najvažniji detalji.

Komisija je 22.11.2019. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program. Anketa je sprovedena u pismenoj formi, a Komisija za kvalitet je 11.10.2019. godine imenovala članove komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Jovana Galić, predsjednik komisije, Anja Suzić, Darko Barunović, Gordana Marković, Igor Šabić. Komisija za anketiranje u saradnji sa koordinatorom Centra za kvalitet se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 54% studenata koji su imali pravo na anketiranje.

Obrađeni su rezultati grupe studenata koja je prisustvo predmetu ostvarila u obimu 81-100%.

Prosječna ocjena na nivou Univerziteta za kriterijume vezano uz evaluaciju nastavnika je 9,53, a za kriterijume vezano uz evaluaciju saradnika 9,57 dok je prosječna ocjena predmeta 9,78.

Komisija za kvalitet je donijela zaključke i preporuke na osnovu rezultata evaluacije nastavnog procesa:

6. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa upoznavanjem studenata na početku semestra sa silabusom predmeta, ciljevima predmeta, obavezama studenata na predmetu i načinu

provjere znanja, uglavnom su zadovoljeni, jer je više od 90% anketiranih studenata potvrdilo da ih je nastavnik upoznao sa gore navedenim.

7. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom nastavnika i izvođenja predmeta su zadovoljeni, jer je u prosjeku nešto malo više od 6% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8) odnosno sa ne valja (5), loše (6) ili slabo (7). Po ovom segmentu evaluacije održan je zadovoljavajući procenat zadovoljstva, kao i u prethodnom periodu.
8. Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom saradnika i izvođenja vježbi su u većoj mjeri zadovoljeni, jer je u prosjeku 10% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od vrlo dobar (9), odnosno sa ne valja (5), loše (6), slabo (7) ili dobar (8).
9. Predmete na studijskim programima je ocjenom manjom od dobar (8) ocijenilo samo 4,3% studenata, što je za oko 15% veći broj studenata u odnosu na protekli period.
10. **Preporuka** prorektorima za nastavu i direktoru je da se obavi razgovor sa predmetnim nastavnicima kod kojih je veći broj ocjena po svim kriterijumima ispod 8. Takođe komisija predlaže prorektorima za nastavu i direktoru Univerziteta da se pokuša pronaći alternativa za nastavnike Milicu Tepšić i Iliju Šušića, s obzirom da se i nakon obavljenih razgovora, već nekoliko akademskih godina njihova prosječna ocjena ne popravlja i ostaje ispod 7,50.

Komisija za kvalitet je 09.10.2020. godine usvojila izvještaj o evaluaciji nastavnog procesa u ljetnom semestru 2019/2020. godine. Kompletan izvještaj se nalazi u [Prilog 42](#) ovog izvještaja, a u ovom poglavlju su izdvojeni najvažniji detalji.

Anketiranje je vršeno u periodu od 01.09. do 15.09.2020. godine.

Komisija je 29.06.2020. godine obavijestila studente o ciljevima, načinu anketiranja kao i o tačnim terminima anketiranja za svaku godinu studija i svaki studijski program.

Anketa je sprovedena online, putem sajta, a Komisija za kvalitet je 06.03.2020. godine imenovala članove Komisije za anketiranje koja je radila u sastavu: Anja Suzić, predsjednik komisije, Darija Kojić, Darko Barunović, Igor Šabić, Aleksandar Sofrić. Komisija za anketiranje se starala da postupak anketiranja protiče u skladu sa odredbama Pravilnika o sprovođenju studentske ankete.

Anketu je popunilo u prosjeku 36% studenata koji su imali pravo na anketiranje. Anketiran je manji broj studenata, zbog epidemioloških mjera.

Obrađeni su rezultati grupe studenata koja je prisustvo predmetu ostvarila u obimu 81-100%.

Prosječna ocjena na nivou Univerziteta za kriterijume vezano uz evaluaciju nastavnika je 9,53, a za kriterijume vezano uz evaluaciju saradnika 9,96, dok je prosječna ocjena predmeta 9,65. Sve ocjene bilježe blagi porast u odnosu na zimski semestar.

Komisija za kvalitet je donijela zaključke i preporuke na osnovu rezultata evaluacije nastavnog procesa:

- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa upoznavanjem studenata na početku semestra sa silabusom predmeta, ciljevima predmeta, obavezama studenata na predmetu i načinu provjere znanja, uglavnom su zadovoljeni, jer je više od 90% anketiranih studenata potvrdilo da ih je nastavnik upoznao sa gore navedenim.
- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom nastavnika i izvođenja predmeta su zadovoljeni, jer je u prosjeku 6,3% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8) odnosno sa ne valja (5), loše (6) ili slabo (7). Po ovom segmentu evaluacije je održan je zadovoljavajući procenat zadovoljstva, kao i u prethodnom periodu.
- Kriterijumi kvaliteta u vezi sa evaluacijom saradnika i izvođenja vježbi su u nešto većoj mjeri zadovoljeni, jer je u prosjeku 6,1% studenata pojedini kriterijum ocijenilo sa ocjenom manjom od dobar (8), odnosno sa ne valja (5), loše (6), slabo (7).
- Predmete na studijskim programima je ocjenom manjom od dobar (8) ocijenilo 6,4% studenata, što je za oko 1,5% više u odnosu na zimski semestar.
- **Preporuka** prorektoru za nastavu i direktoru je da se obavi razgovor sa predmetnim nastavnicima kod kojih je veći broj ocjena po svim kriterijumima ispod 8. Takođe komisija predlaže prorektoru za nastavu i direktoru Univerziteta da se pokuša pronaći alternativa za nastavnike Iliju Šušića, s obzirom da se i nakon obavljenih razgovora, već nekoliko akademskih godina njegova prosječna ocjena ne popravlja i ostaje ispod 7,50.

Može se konstatovati da je zadržan visok procenat zadovoljstva u svim parametrima i neophodno je u kontinuitetu nastaviti rad sa nastavnicima kako bi se dostignuti nivo zadržao i u narednom periodu.

4.6 RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA (ESG 1.6; Kriterijumi T 6.1. do 6.5)

4.6.1 Analiza fizičkih resursa

Univerzitet raspolaže sa prostornim kapacitetima, koji prevazilaze minimalne uslove koje određuje Uredba za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova. S obzirom na broj upisanih studenata na svim studijskim programima prvog i drugog ciklusa studija u 2019/2020. godini (bez apsolvenata), iskorišteno je oko 38,12% od ukupno raspoloživog prostora (tabele 59, 60 i 61).

Tabela 59. Stepen iskorištenosti prostora s obzirom na broj studenata

Studijski program	Broj st.	Min m ²	Uk.potr.
Ekonomski fakultet - 1.c.	209	1,5	313,5
Ekonomski fakultet - 2.c.	12	1,5	18
Pravni fakultet - 1.c.	140	1,5	210
Pravni fakultet - 2.c.	18	1,5	27
Tehnički fakultet	24	3,5	84
Filozofski fakultet - 1.c.	98	1,5	147
Filozofski fakultet - 2.c.	7	1,5	10,5
F.računarskih nauka - 1.c.	69	2,5	172,5
F.računarskih nauka - 2.c.	1	2,5	2,5
UKUPNO	578		985
Raspoloživi kapacitet			2.584
<i>Stepen iskorištenosti u odnosu na sjedište Univ.</i>			38,12%
Raspoloživi kapacitet ukupno (sa odjeljenjima)			5.735
<i>Stepen iskorištenosti u odnosu na ukupnu raspoloživost</i>			16,68%

Tabela 60. Raspored i kvadratura prostorija Univerziteta

Opis	1. sprat	2. sprat	3. sprat	Suteren	UKUPNO u m ²
Učionice		436,78	365,72		802,5
Laboratorij			46,38		46,38
Amfiteatar	125,12				125,12
Studentska služba	56,38				56,38
Biblioteka	62,86				62,86
Bife	51,34				51,34
Kabineti – profesori	48,95	83,08	58,9		190,93
Informatički kabineti	53,11	65,36			118,47
Sekretarijat			100,6		100,6
Sala za rekreaciju				338	338
Ostalo	227,98	253,4	210,05		691,43
UKUPNO	625,74	838,62	781,65	338	2.584,01

Tabela 61. Prikaz kvadrature po prostorijama i ukupno za Univerzitet

Prostorija	Broj	Broj mjesta	Površina (m ²)
Amfiteatar	1	170	125,12
Slušaonice, učionice	16	569	802,5
Laboratorije	1	15	46,38
Kompjuterski kabineti	2	56	118,47
Biblioteke	1	-	30,75
Čitaonice	1	25	32,11
Sala za rekreaciju studenata	1	35	338
Nastavnički kabineti	15	50	190,93
Studentska služba	3	5	56,38
Sekretarijat i uprava	4	10	100,6
Studentski klub	1	60	51,34
Ostale prostorije	4	n/p	691,43
UKUPNO			2.584,01

Učionička oprema i IT oprema koju čine računari, projektori, ozvučenja i druga IT oprema se obnavlja i modernizuje u kontinuitetu. Od 2018. do kraja 2020. godine u opremu je uloženo oko 47.800 KM. Računarska oprema je stara u prosjeku 3 godine. IT služba Univerziteta vrši kontrolu, reviziju i redovno održavanje računarske opreme i IT sistema, a svake godine se izdvajaju finansijska sredstva za održavanje i zamjenu dotrajale opreme, što produžava vijek trajanja opreme i stepen zadovoljstva korisnika.

4.6.2 Biblioteka

Bibliotečki resursi omogućavaju nesmetano izvođenje studija u skladu sa nastavnim planom i programom, kako po pitanju obavezne, tako i dodatne literature koja je studentima neophodna za samostalan rad. Biblioteka je otvorena za svoje korisnike svaki radni dan od 10:00 do 18:00 časova i subotom od 09:00 do 13:00 časova.

Trenutno stanje bibliotečkih resursa ali i kontinuirana nabavka i nadogradnja u potpunosti podržavaju plan i program studijskih programa. Ukupan broj bibliotečkih jedinica iznosi 10.188 (tabela 62) od čega je više od 90% trenutnih bibliotečkih jedinica usko vezano za pojedine studijske programe.

U skladu sa svojom vizijom i opredijeljenošću za dostizanje postavljenih ciljeva, uprava Univerziteta u kontinuitetu sprovodi aktivnosti povećanja sadržaja i obima bibliotečkih resursa. Podatak koji potvrđuje ovu opredijeljenost je da je više od 90% bibliotečkih jedinica usko vezano za studijske programe koje izvodi Univerzitet.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Obavezna literatura koja je specificirana predmetnim obrascima i nastavnim planovima i programima dostupna je u obimu bibliotečkih jedinica koje zadovoljavaju 100% upisanih studenata, kako bi studenti tokom cijele akademske godine neprestano imali na raspolaganju potrebnu obaveznu literaturu. Dodatna literatura koja je specificirana predmetnim obrascima i nastavnim planovima i programima dostupna je u obimu od najmanje 1 bibliotečke jedinice na 5 upisanih studenata. U prosjeku godišnje izdvajanje Univerziteta je oko 25.000,00 KM za nabavku nove literature, odnosno zamjenu oštećenje. Za publikovanje 14 novih naslova Univerziteta PIM od 2018. do 2021. godine uloženo je 12.800 KM.

Prevladajući broj bibliotečkih jedinica je na službenim jezicima BiH, što je rezultat zahtjeva i želja studenata koji insistiraju na domaćoj literaturi. Čak 60,69% bibliotečkih jedinica ima godinu izdanja u poslednjih 10 godina, a 20,89% u poslednjih 5 godina, što ukazuje na aktuelnost literature (tabela 64). Studenti koriste bibliotečke jedinice u skladu sa Pravilnikom o radu biblioteke ([Prilog 64](#) ovog izvještaja). Bibliotečke jedinice koje spadaju u obaveznu literaturu su najčešće korišćene i one su u toku semestra iznajmljene u prosjeku 95% vremena. Oko 80% bibliotečkih jedinica pripada studijskim programima Ekonomskog fakulteta, oko 8% studijskim programima Filozofskog fakulteta, oko 5,5 posto studijskom programu Pravo, oko 4% studijskim programima Fakulteta računarskih nauka i Tehničkog fakulteta. Ostale bibliotečke jedinice se iznajmljuju u kontinuitetu, a prosječno vrijeme držanja literature pri pozajmljivanju je 7 dana.

Pravilnikom o radu biblioteke ([Prilog 64](#)) regulisani su poslovi, zadaci i organizacija rada biblioteke, kao i uslovi i način korišćenja bibliotečkog materijala.

Tabela 62. Pregled bibliotečkih jedinica

Godina izdanja	Ukupan broj bibliotečkih jedinica	Procenat objavljenih bibliotečkih jedinica tokom kalendarske godine	Učešće kumulativno
2020	10.188	1,93%	20,89%
2019	10.021	0,27%	
2018	9.916	5,60%	
2017	9.697	7,49%	
2016	8.360	5,60%	
2015		5,60%	39,80%
2014		16,86%	
2013		1,79%	
2012		7,49%	
2011		7,49%	
Ranija izdanja		39,31%	39,31%

4.6.3 Planiranje, korišćenje i provjera resursa

Evaluacija zadovoljstva studenata opremljenošću Univerziteta pokazuje visok stepen zadovoljstva. I na ovom mjestu je prikazan Izveštaj za 2019/2020. akademsku godinu, s obzirom na to da Izveštaji za 2020/2021. akademsku godinu nisu prošli proceduru usvajanja koja je predviđena planom i dinamikom samovrednovanja, kao i Pravilnicima o sistemu za kvalitet i samovrednovanje.

Komisija za kvalitet je na sjednici održanoj 17.01.2020. godine usvojila Izveštaj o zadovoljstvu studenata u zimskom semestru akademske 2019/2020. Izveštaj je u [Prilogu 39](#) ovog Izveštaja, a na ovom mjestu su izdvojeni rezultati o zadovoljstvu opremom Univerziteta.

Prosječna ocjena zadovoljstva opremljenošću Univerziteta je 9,73 i pokazuje visok stepen zadovoljstva studenata (tabela 63). Primjetan je porast zadovoljstva opremljenošću informatičkih kabineta što je rezultat zamjene svih računarskih jedinica u protekloj akademskoj godini, kao i instaliranjem neophodnih softverskih rješenja.

Tabela 63. Zadovoljstvo studenata opremljenošću Univerziteta u zimskom semestru 2019/2020.

KRITERIJ KVALITETA	Studijski program i prosječna ocjena									PROSJEK UNI
	ME	FB	MA	ED	PR	GR	EE	PSIH	RAČ	
Ocijenite zadovoljstvo izgledom unutrašnjosti univerziteta!	9,85	9,74	9,80	10,00	9,96	9,90	9,90	9,82	9,83	9.87
Ocijenite zadovoljstvo spoljnim izgledom Univerziteta!	9,76	9,76	9,80	10,00	9,92	9,11	9,90	9,70	9,86	9.76
Ocijenite održavanjem i higijenom na Univerzitetu!	9,79	9,74	9,76	10,00	9,68	9,0	9,9	9,69	9,86	9.71
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću biblioteke naslovima!	9,45	9,39	9,76	10,00	9,47	9,11	9,9	9,48	9,78	9.59
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću i izgledom učionica i amfiteatra!	9,76	9,68	9,60	10,00	9,82	9,78	9,80	9,75	9,64	9.76
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću informatičkog kabineta!	9,76	9,68	9,68	10,00	9,65	9,75	9,70	9,52	9,40	9.68

Komisija za kvalitet je na sjednici održanoj 09.10.2020. godine usvojila Izveštaj o zadovoljstvu studenata u ljetnom semestru akademske 2019/2020 ([Prilogu 40](#) ovog Izveštaja), a na ovom mjestu su izdvojeni rezultati o zadovoljstvu opremom Univerziteta (tabela 64).

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Prosječna ocjena zadovoljstva opremljenošću Univerziteta je 9,74. Takođe, kao i u zimskom semestru zadovoljstvo je na visokom nivou.

Tabela 64. Zadovoljstvo studenata opremljenošću Univerziteta u zimskom semestru 2019/2020.

KRITERIJ KVALITETA	Studijski program i prosječna ocjena									PROSJEK UNI
	ME	FB	MA	ED	PR	GR	EE	PSIH	RAČ	
Ocijenite zadovoljstvo izgledom unutrašnjosti univerziteta!	9,92	9,90	9,70	9,80	9,94	9,80	9,83	9,50	9,82	9.80
Ocijenite zadovoljstvo spoljnim izgledom Univerziteta!	9,83	9,86	9,70	9,80	9,96	9,80	9,83	9,34	9,82	9.77
Ocijenite održavanjem i higijenom na Univerzitetu!	9,67	9,76	9,94	9,80	9,79	9,80	9,83	9,07	9,78	9.72
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću biblioteke naslovima!	9,87	9,62	9,94	9,80	9,79	9,80	9,83	9,57	9,78	9.78
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću i izgledom učionica i amfiteatra!	9,79	9,81	9,70	9,80	9,75	9,80	9,83	9,77	9,43	9.74
Ocijenite zadovoljstvo opremljenošću informatičkog kabineta!	9,71	9,76	9,53	9,80	9,58	9,80	9,50	9,54	9,32	9.62

4.6.4 Administrativno i pomoćno osoblje

U administrativnim službama i na poslovima u akademskoj 2019/2020. godini bilo je angažovano 12 zaposlenih u administrativnim službama (od toga 9 sa visokom stručnom spremom) i 2 radnika na održavanju (tabela 65).

Tabela 65. Pregled administrativnog osoblja u akademskoj 2019/2020.

r. broj	Prezime i ime	funkcija	stručna sprema	godiste
1	Ilija Džombić	direktor	VSS	1977
2	Mladen Ivić	prorektor za nastavu	VSS	1981
3	Dejan Kojić	prorektor za NIR	VSS	1971
4	Igor Šabić	šef Studentske službe, koordinator nastave	VSS	1990
5	Gordana Marković	referent Studentske službe	SSS	1966
6	Dijana Mitrović	referent Studentske službe	VŠS	1982
7	Jadranka Cvijić	referent u računovodstvu	VSS	1971
8	Aleksandar Sofrić	IT služba	VSS	1990
9	Darko Barunović	bibliotekar	SSS	1965
10	Nataša Tofil	poslovni sekretar	VSS	1990
11	Nada Banović	koordinator Odjeljenja u Trebinju	VSS	1980

12	Željana Popović	PR menadžer	SSS	1996
13	Biljana Šibarević	Služba održavanja	SSS	1973
14	Božica Đukić	Služba održavanja	NK	1976

4.6.5 Sistem finansiranja Univerziteta

Univerzitet se finansira iz obrazovne djelatnosti po osnovu školarina i iz naučno-istraživačke djelatnosti. Najveći udio u finansiranju djelatnosti je iz obrazovne djelatnosti (80,78%) i obuhvata prihode od školarine i ostalih naknada u vezi sa osnovnom djelatnošću. Prihodi od naučno-istraživačkog rada obuhvataju prihode od projekata, kotizacija za učešće u međunarodnoj STED konferenciji i objavljivanja radova u časopisu STED Journal, kao i od sponzorstva konferencije i naučnog časopisa. Struktura prihoda ostvarenih u 2020. godini prikazana je u tabeli 66.

Tabela 66. Struktura prihoda Univerziteta u 2020. godini

Vrsta prihoda	Iznos	Struktura
Naučno-istraživački rad	313.748,65	19,58%
Obrazovna djelatnost	1.288.784,22	80,42%
UKUPNO	1.602.532,87	100,00%

Na dan 31.12.2020. godine, imovina Univerziteta iznosi 5.766.068,93 KM, od čega stalna imovina (zgrada i oprema) 90,35%, potraživanja za školarinu 9,00%, a 0,65% čine ostala potraživanja i novac na žiro-računima.

U periodu 2018–2020. godina u učioničku i IT opremu uloženo je oko 47.800,00 KM, dok je u istom periodu u štampanje užbenika (14 naslova), uloženo oko 12.800,00 KM.

4.7 UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA (ESG 1.7; Kriterijumi T 7.1 do 7.4)

4.7.1 Opis informacionog sistema – hardver i softver

Informacioni sistem Univerziteta je opisan sa aspekta hardverskih i softverskih kapaciteta opreme, pristupa internetu, sistema održavanja i nadogradnje opreme, profesionalnih softvera, sistema sigurnosti podataka. Računarska oprema koju čine računari, projektori, ozvučenja i druga IT oprema obnovljena je u potpunosti u avgustu 2018. godine, a oprema koja je do tada korištena donirana je siromašnim porodicama i određenim fondacijama. Spisak hardverske opreme je sljedeći.

Tabela 67. Informatička oprema

Naziv hardwera	Količina	Karakteristike
Računari, konfiguracija	2	CPU AMD Atlon64 X2 4600, MBO AM2 Asus M2N-MX SE Plus, MEM DDR2 1GB 667 TRANSCEND, HDD WesternDigital 1600AAJS 160 GB, CD-DVD-RW Asus DRW black, Kucište Codegen Tower 6220L-CA 400 W, Tastatura Genius KB C100 kit (tast+miš) black, Zvučnici SP Genius SP-S110.
Računari, konfiguracija	21	HP Compaq Elite 8000: CPU Intel C2D E8400 3.0GHz, MBO HP Integrated, MEM DDR3 4 GB, HDD WesternDigital 1600AAJS 160 GB, CD-DVD- hp DVD RW black, Kucište HP Desktop 240W, Tastatura+Miš Genius
Računari, konfiguracija	31	Comtrade PC: CPU Intel Pentium G3250 3.2GHz, MBO Asus H81M-R, MEM DDR3 4 GB, HDD Toshiba 500GB sata, CD-DVD- DVD RW black, Kucište Comtrade 500W, Tastatura+Miš Genius
Računari, konfiguracija	3	Exone PC: CPU Intel C2D E6300 1.86GHz, MBO Gigabyte G31M-ES2L, MEM DDR2 1GB, HDD WesternDigital 160GB sata, CD-DVD- DVD RW black, Kucište Exoni Desktop 300W, Tastatura+Miš Genius
Računari, konfiguracija	5	CPU Intel Celeron 2.53GHz, MBO Asus, MEM DDR1 2GB, HDD 40GB, CD-DVD- DVD RW black, Kucište MSI Tower 400W, Tastatura+Miš Genius
Računari, konfiguracija	2	HP Compaq dc7900 SFF: CPU Intel C2D E8400 3.0GHz, MBO HP integrated, MEM DDR2 4GB, HDD WesternDigital 160GB sata, CD-DVD- DVD RW black, Kucište HP Desktop 300W, Tastatura+Miš Genius
Laptop HP EliteBook 840 G2	6	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 5300u, RAM memorija 8GB DDR3, SSD 256GB, Ekran 14.0", ODD –
Laptop HP EliteBook 8470p	16	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 3310m 2.50GHz, RAM 8GB DDR3, SSD 240GB, Ekran 14.0", ODD DVD RW
Laptop Dell Latitude E6430s	1	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 3320m 2.60GHz, RAM 4GB DDR3, HDD 500GB, Ekran 14.0", ODD DVD RW
Laptop Dell Latitude E6320	1	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 2520m 2.50GHz, RAM 4GB DDR3, SSD 120GB, Ekran 13.3", ODD DVD RW
Laptop Dell Latitude E6330	1	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 3340m 2.70GHz, RAM 4GB DDR3, SSD 250GB, Ekran 13.3", ODD DVD RW
Laptop Fujitsu E751 ¹	1	Laptop konfiguracija: CPU Intel i5 2520m 2.50GHz, RAM 4GB DDR3, HDD 160GB, Ekran 15.6", DVD RW
Monitori Acer LCD AL1916W	53	
Monitori Fujitsu LCD 17" inč	3	
Multifunkcijski uređaj Brother DCP-1610W, B/W	1	
Multifunkcijski uređaj Brother MFC-L2712DN	1	
Multifunkcijski uređaj HP LaserJet M130fn	1	
Multifunkcijski uređaj Xerox WC3220 MFC	1	
MFC Canon Ir 2270 Kopir-Printer	1	
Printer Canon LB6020 laser printer, A4, B/W	2	

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Printer Brother HL-1110 B/W,A4	1
Printer laser HP LaserJet P1102 B/W	2
Printer colour Canon i-sensys LBP 5050 LaserJet	1
Projektor Toshiba TDP-T80	3
Projektor EPSON EMP-83H	5
Projektor ACER X1173A DLP	1
Kućno kino Samsung	1
Televizor Smart 36-50 inča	7
Logitech audio-video conferencing system	2
Dahua video rekorder(nadzor)	2
Panasonic telefon KX-T 2375	13
Panasonic digitalna centrala	2
Panasonic Telefon sistemski KX-T 7630	1

Računarska mreža je sprovedena u sve kabinete i učionice i sve mrežne utičnice imaju pristup internetu. Pristup internetu se dobija preko optičkog priključka-modema Mtel-a, brzine 60/15 Mbps. Rutiranje i adresiranje obavlja Cisco ruter i prosljeđuje preko višeportnih switch uređaja na sve ostale računare. Postojeća ugrađena mreža omogućava 100 pristupnih tačaka internetu, a trenutne potrebe zadovoljava korišćenje 85 pristupnih tačaka. Na Univerzitetu je uvedena i wi-fi konekcija (3 rutera po spratu).

Na svim računarima je instalirana free trial verzija Windows i Microsoft Office. Osim toga, na računarima je instaliran i licencirani Kaspersky Antivirus program u službi zaštite i sigurnosti podataka. U računarskom kabinetu su za potrebe izvođenja studijskih programa Računarske nauke, Grafički inženjering i dizajn, Psihologija, instalirani profesionalni softverski programi: Delphi 7, Codeblocks, CorelDraw, Adobe Illustrator, Photoshop, AutoCad, Visual Studio, InDesign, SPSS.

IT služba Univerziteta održava računarsku opremu, mreže i IT sistem, a svake godine se izdvajaju finansijska sredstva za održavanje što produžava vijek trajanja opreme i stepen zadovoljstva korisnika. Redovna nadogradnja hardvera podrazumijeva nadogradnju radne memorije, procesora, matičnih ploča ili drugih komponenti koje produžavaju vijek trajanja poboljšavaju performanse računara.

4.7.2 Interna elektronska baza podataka

Interna elektronska baza podataka ima sljedeće karakteristike:

- Programski jezik aplikacije: PHP 7.2.23.
- Server: MySQL 5.6
- CMS (Content Management System) za upravljanje podataka SAS aplikacije: DRUPAL CMS

Aplikacija SAS – Studentska administrativna služba je projektovana da zadovolji potrebe poslovanja Studentske službe Univerziteta.

SAS se sastoji iz dva modula:

- Modul studentske službe
- Studentski modul

4.7.2.1 Modul studentske službe

Modul studentske službe koji je šematski prikazan na slici 8, je najkompleksniji modul ovog sistema, sa najvećim brojem opcija. Modul omogućava unose, pripreme dokumenata i izvještaja.

Slika 8. Šematski prikaz modula Studentske službe u okviru SAS-a

Modul studentske službe obuhvata:

1. Odjeljak student:

- **Pretraga profila studenta** je moguća na osnovu: broja indeksa, imena, prezimena, studijskog programa, fakulteta, ciklusa studija, mjesta upisa, godini studija, školskoj godini, datumu ispisa, datuma diplomiranja, napomeni ili bilo kojoj kombinaciji ovih elemenata. Sve izbore je moguće kopirati ili izvući u exel ili pdf verziji.
- **Dodavanje studenta u sistem** obuhvata unos sljedećih podataka: ime i prezime studenta, korisničko ime, pol, e-mail, ime roditelja, matični broj, datum, mjesto, opština i država rođenja, državljanstvo, adresa i broj telefona, podatke o završenoj srednjoj školi (naziv, mjesto, uspjeh, godina završetka), mjesto upisa, broj indeksa, godina upisa, studijski program, fakultet, ciklus studija, način studiranja, podatke o prepisu, ako se student prepisuje sa druge visokoškolske ustanove.
- **Upis studenta u akademsku godinu** podrazumijeva: izbor studenta po imenu, prezimenu i broju indeksa, izbor akademske godine u koju se upisuje, izbor godine studija koju upisuje, izbor statusa za apsolvante (da ili ne), izbor statusa studenta (redovno, obnova ili mirovanje), izbor semestra (zimski ili ljetni) i unos datuma upisa. Moguće je izvršiti pretragu studenata upisanih u odgovarajuću akademsku godinu prema: broju indeksa, imenu, prezimenu, datumu upisa, mjestu upisa, godini studija, apsolvantskom statusu, statusu studenta, datumu ispisa, studijskom programu, ciklusu studija ili bilo kojoj kombinaciji ovih elemenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u exel ili pdf verziji.

2. Odjeljak ispiti:

- **Pregled ispita** moguće je izvršiti prema: nazivu ispita, datumu održavanja, ispitnom roku, fakultetu, mjestu izvođenja, akademskoj godini, broju prijavljenih studenata ili bilo kojoj kombinaciji ovih elemenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u exel ili pdf verziji.
- **Dodavanje ispita** podrazumijeva: izbor predmeta prema nazivu (izbor predmeta automatski povlači fakultet, godinu i ciklus studija), odabir mjesta izvođenja ispita, akademske godine, ispitnog roka i datuma ispita.
- **Pregled položenih ispita** je moguće izvršiti za bilo kog studenta pojedinačno.

3. Odjeljak fakulteti:

- **Pregled fakulteta** daje prikaz svih fakulteta i ukupan broj upisanih studenata po fakultetu.
- **Studijski program** predstavlja pregled svih studijskih programa koje je moguće selektovati prema nazivu, izlaznom zvanju, fakultetu ili broju upisanih studenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.
- **Lista predmeta** obuhvata listu svih predmeta povezanih sa studijskim programom, godinom studija, ciklusom studija i brojem ECTS bodova. Na osnovu tih podataka ili kombinacijom je moguće vršiti pretragu. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.
- **Predmet/profesori** je odjeljak u kome se predmetnim profesorima dodjeljuje predmet za svaku akademsku godinu (izbor predmeta automatski povlači fakultet, ciklus studija i godinu studija na kojoj se predmet izvodi). Moguće je izvršiti pretragu dodijeljenih predmeta prema: imenu i prezimenu profesora, nazivu predmeta, akademskoj godini, fakultetu, ciklusu studija ili bilo kojoj kombinaciji tih elemenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.
- **Dodavanje predmeta** podrazumijeva unos novog predmeta pri čemu se unosi: studijski program, naziv predmeta, šifra, ECTS bodovi, godina na kojoj se predmet izvodi, vrsta predmeta (obavezan ili izborni), ciklus studija, semestar, sedmični broj časova predavanja i vježbi. Moguće je izvršiti pretragu predmeta prema: nazivu predmeta, studijskom programu, broju ECTS bodova, godini na kojoj se predmet izvodi, ciklusu studija, vrsti predmeta ili bilo kojoj kombinaciji tih elemenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.
- **Dodavanje profesora** podrazumijeva unos novog nastavnika, pri čemu se unosi: titula, ime i prezime, zvanje, datum rođenja, pol, VŠU na kojoj je izvršen izbor u zvanje i datum izbora u zvanje. Moguće je izvršiti pretragu nastavnika prema: tituli, imenu i prezimenu, zvanju, datumu rođenja, polu, VŠU na kojoj je izvršen izbor u zvanje, datumu izbora u zvanje ili bilo kojoj kombinaciji tih elemenata. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.

4. Odjeljak ostalo:

- **Potvrda o statusu studenta** može da se izvuče za bilo kog studenta pojedinačno izborom studenta. Potvrda se izvozi sa svim potrebnim podacima u word verziji.

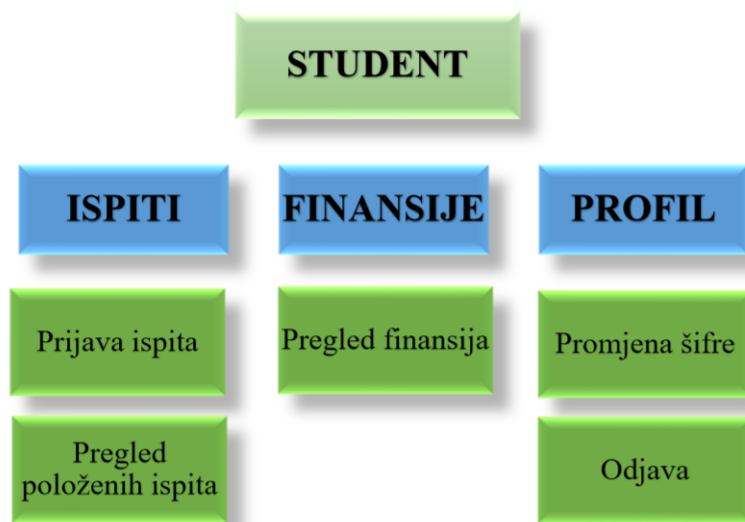
- **Potvrda o prosjeku ocjena** može da se izvuče za bilo kog studenta pojedinačno izborom studenta. Potvrda se izvozi sa svim potrebnim podacima u word verziji.

5. Odjeljak finansije:

- **Pregled finansija** omogućava da se izborom pojedinačnog studenta ostvari uvid u njegovu finansijsku karticu.

4.7.2.2 Studentski modul

Studentski modul je šematski prikazan na slici 9, a omogućava studentima prijavu ili odjavu ispita, da prate pregled položenih ispita i svoju finansijsku karticu. Svaki student ovom modulu ima pristup kroz vlastiti nalog koji se otvara automatski unosom studenta u SAS. Korisničko ime je broj indeksa a početna dodjeljena šifra je matični broj, koju je moguće promijeniti nakon prvog logovanja.

Slika 9. Šematski prikaz studentskog modula u okviru SAS-a

Studentski modul sastoji se od 3 odjeljka:

1. Odjeljak ispiti:

- **Prijava ispita** omogućava studentu da iz liste ispita za naredni ispitni rok, izabere ispit koji želi prijaviti, jednim klikom na ioknicu u obliku olovke, pri čemu iskoči prozor u kome se traži potvrda prijave ispita. Lista ispita sadrži naziv predmeta, šifru predmeta, studijski program, broj ECTS bodova, datum ispita, mjesto održavanja ispita i godina na kojoj se izvodi predmet. Moguće je vršiti izbor predmeta na osnovu bilo kojeg od navedenih podataka ili kombinacijom tih podataka. Ispit je moguće prijaviti 72 sata prije termina zakazanog za održavanje ispita. U tom roku ispit je

moguće neograničeno puta prijaviti i odjaviti. Unutar 72 sata do održavanja ispita nije moguća izmjena statusa prijava/odjava.

- **Pregled položenih ispita** prikazuje pregled svih ispita, položenih i nepoloženih (dodijeljena ocjena 5) sa podacima: naziv predmeta, šifra predmeta, broj ECTS bodova, datum polaganja, studijski program, ocjena dobijena na ispitu, godina na kojoj se izvodi predmet i ikonica koja omogućava uvid u zapisnik sa ispita. Moguće je izvršiti pretragu položenih/nepoloženih ispita prema bilo kom od nabrojanih parametara ili kombinacijom više njih. Sve podatke je moguće kopirati ili izvesti u excel ili pdf verziji.

2. Odjeljak finansije:

- **Pregled finansija** sadrži podatke o imenu prezimenu studenta, broju indeksa, zaduženjima za školarinu, prijavljene ispite ili zaduženja po drugom osnovu, kao i sve uplate studenta po bilo kom osnovu.

3. Odjeljak profil:

- **Promjena šifre** omogućava studentu da promijeni početnu automatski dodijeljenu šifru.
- **Odjava** omogućava studentu da se odjavi sa modula.

4.7.3 Ključni rezultati benčmarking analize

Kao jedan od ključnih elemenata za proces benčmarkinga na nivou institucija ili na nivou studijskih programa uzeti su opšti indikatori/pokazatelji organizacionih jedinica Univerziteta i studijskih programa na I i II ciklusu studija. Komparativni prikaz napravljen je sa Univerzitetom Singidunum iz Srbije i Univerzitetom Sarajevska škola za nauku i tehnologiju iz Bosne i Hercegovine. Univerzitet Singidunum ima reputaciju visoko obrazovne institucije koja je prepoznala značaj savremenih tehnologija, naučno-istraživačkog rada i vrhunskih stručnjaka koji su nosioci nastavnog procesa, ali i inovativnih nastavnih pristupa i programa. Takav pristup donio im je vrhunske rezultate u kvalitetu i doprinio da proizvode konkurentne i kompetentne stručnjake na globalnom tržištu rada, dok Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju stavlja akcenat na razvoj i izvođenje studija svih nivoa studiranja, prilagođenih međunarodnim visokobrazovnim tokovima i na praksu.

Savremeni uslovi nameću potrebu da obrazovne institucije budu svjesne svojih prednosti i ključnih kompetencija, ali i da budu realne u analizi svojih nedostataka i sagledavanju

moćnosti za konstantnim usavršavanjem. Rezultati benčmarking analize Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka naspram Univerziteta Singidunum Beograd i Univerzitetom Sarajevska škola za nauku i tehnologiju u Sarajevu, ukazuju da se Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka fokusirao na kreiranje inovativnih i atraktivnih studijskih programa, stratešku teritorijalnu pokrivenost u okruženju, privlačenje eminentnog nastavnog kadra i prepoznatljivost naučno-istraživačkog rada kroz međunarodno priznatu konferenciju najveće kategorije u BiH i izdavačke djelatnosti.

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

Tabela 68. Prikaz ključnih pokazatelja Univerziteta i studijskih programa

	Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka, Republika Srpska, BiH	Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju, Kanton Sarajevo, BiH	Univerzitet Singidunum, Beograd, Republika Srbija
Organizacione jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomski fakultet 2. Pravni fakultet 3. Tehnički fakultet 4. Filozofski fakultet 5. Fakultet računarskih nauka 6. Institut za istraživanje i razvoj 7. Odjeljenje Univerziteta u Trebiniu 8. Odjeljenje Univerziteta u Istočnom Sarajevu 9. Odjeljenje Univerziteta u Brčko distriktu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fakultet za kompjuterske nauke 2. Fakultet za informacione sisteme 3. Ekonomski fakultet 4. Fakultet političkih nauka i međunarodnih odnosa 5. Fakultet za inženjerske nauke 6. Fakultet za strane jezike 7. Medicinski fakultet 8. Institut za softverski inženjering i informacione tehnologije 9. Institut za nacionalne resurse 10. Institut za ekonomska i politička istraživanja 11. Balkanski Institut za izučavanje konflikata, odgovornosti i pomirenja 12. Istraživački Centar za energiju i vodu 13. Digital media centar 14. Institut za jezik i obuku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poslovni fakultet u Beogradu 2. Fakultet za turistički i hotelijerski menadžment 3. Fakultet za informatiku i računarstvo 4. Tehnički fakultet 5. Fakultet za fizičku kulturu i menadžment u sportu (FFKMS) 6. Anglistika 7. Životna sredina i održivi razvoj 8. Univerzitet Singidunum centar Novi Sad 9. Univerzitet Singidunum centar Niš 10. Institut Singidunum
Studijski programi I ciklus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menadžment 2. Finansije i bankarstvo 3. Marketing 4. Ekonomska diplomatija 5. Digitalna ekonomija 6. Pravo 7. Grafički inženjering i dizajn 8. Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija 9. Psihologija 10. Računarske nauke 11. Sestrinstvo 12. Bezbjednost i kriminalistika 13. Menadžment bezbjednosti 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Računarske nauke 2. Informacioni sistemi 3. Ekonomija 4. Političke nauke i međunarodni odnosi 5. Engleski jezik 6. Inženjerske nauke (moduli: Matematika, Elektrotehnika sa elektronikom, Mašinstvo (Energetika), Procesno inženjerstvo, Okolinsko inženjerstvo, Energetsko inženjerstvo) 7. Prirodne nauke 8. Medicina (Opšta medicina, Stomatologija, Farmacija, Zdravstveni studij). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poslovna ekonomija (moduli: Računovodstvo i revizija, Finansije i bankarstvo, Marketing i menadžment, Upravljanje ljudskim resursima) 2. Turizam i hotelijerstvo 3. Računarske nauke 4. Informacione tehnologije 5. Inženjerski menadžment 6. Softversko i informaciono inženjerstvo 7. Fizičko vaspitanje i sport 8. Menadžment u sportu
Studijski programi II ciklus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menadžment 2. Finansije i bankarstvo 3. Marketing 4. Ekonomska diplomatija 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Računarske nauke 2. Informacioni sistemi 3. Ekonomija 4. Političke nauke i međunarodni odnosi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansije i bankarstvo 2. Menadžment ljudskih resursa 3. Marketing i trgovina 4. Revizija i forenzika

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

	5. Pravo		5. Poslovni sistemi u turizmu i hotelijerstvu
	6. Psihologija		6. Primijenjena anglistika
	7. Računarske nauke		7. Fizičko vaspitanje i sport
			8. Savremene informacione tehnologije
			9. Nauka o podacima
			10. Softversko i informaciono inženjerstvo
			11. Menadžment u sportu
			12. Digitalni sistemi emitovanja i komunikacije
			13. Životna sredina i održivi razvoj
			14. Inteligentne elektroenergetske mreže
Prostorni kapaciteti	5735 m ² (4 amfiteatra, 33 sale za predavanje, 5 računarskih sala, 1 laboratorija)	8345 m ² (40 sala za predavanje, 3 auditorija, 4 unutrašnja i 2 spoljašnja amfiteatra, 4 računarske sale)	20.000 m ² (20 amfiteatara, 50 sala za predavanja, 14 računarskih sala)
Ukupan broj studenata na I i II ciklusu 2018/2019	816	412	7.000
Ukupan broj nastavnog osoblja 2018/2019	118	55	320
Studijski programi na stranom jeziku	-----	8 na I ciklusu 4 na II ciklusu	6 na I ciklusu 5 na II ciklusu
Međunarodne konferencije	Međunarodna konferencija STED (međunarodna konferencija prve kategorije)	-----	Međunarodna naučna konferencija SINTEZA (kategorija M33) Međunarodna konferencija SITCON Međunarodna konferencija FINIZ
Časopis	Journal of Social and Technological Development (STED Journal) – časopis druge kategorije	-----	The European Journal of Applied Economics (časopis nacionalnog značaja – M51)

Analiza odabranih ključnih pokazatelja navedene tri visokoobrazovne institucije, ističe prostorne kapacitete kao kategoriju za dodatna poboljšanja i prostor za budući napredak Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka. Pri analizi ovog pokazatelja treba imati u vidu da su trenutni prostorni kapaciteti više nego dovoljni da zadovolje važeće standarde za obezbjeđenje kvaliteta studija i potrebe studenata na Univerzitetu PIM.

Dalje, u ovom konkretnom slučaju, mogućnosti poboljšanja vide se u implementaciji studijskih programa na stranom jeziku i orijentisanju Univerziteta ka privlačenju internacionalnih studenata, ali i u jačanju položaja Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment na tržištu kroz veću vidljivost u javnosti i medijima.

Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka vidi svoj dalji rad kroz razvoj postojećih studijskih programa; modifikaciju trenutnih metoda finansiranja i funkcionisanje Univerziteta i njenih organizacionih jedinica sa manje zavisnosti od sredstava osnivača; kontinuirano privlačenje i zadržavanje visokokvalifikovanog nastavnog, ali i nenastavnog osoblja kroz stvaranje boljih uslova za rad i razvoj, jačanje pozicije časopisa; implementiranje studijskih programa na stranom jeziku i orijentisanje ka privlačenju internacionalnih studenata; razvoj strategije komunikacije i odnosa s javnošću čiji je cilj promocija postignutih unapređenja i bolja vidljivost Univerziteta na tržištu i u medijskom prostoru kroz održavanje i usavršavanje kvaliteta različitih istraživačkih/naučnih i umjetničkih događaja itd. Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment teži da održi poziciju jedne od vodećih visokoobrazovnih institucija u Republici Srpskoj i BiH, koja će ostati prepoznatljiva po obezbjeđenju visokokvalitetnih akademskih i praktično primjenljivih znanja i vještina iz oblasti menadžmenta, finansija i bankarstva, marketinga, ekonomske diplomatije, digitalne ekonomije, prava, grafičkog inženjeringa i dizajna, psihologije, računarskih nauka, kao i industrijskog inženjerstva i menadžmenta – energetske efikasnosti i zelene energije. Shodno tome, Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment će se još više fokusirati na unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja kroz kontinuirano usavršavanje nastavnika i saradnika, nastavnog procesa, organizacije, uslova za realizaciju nastave, kao i metoda kontrole kvaliteta.

4.8 INFORMISANJE JAVNOSTI (ESG 1.8; Kriterijumi T 8.1)

4.8.1 Web stranica i upravljanje informacijama

Pravilnikom o upravljanju informacijama na web stranici ([Prilog 67](#), Pravilnik o upravljanju informacijama na web stranici) se određuju nadležnosti, način prikupljanja i objavljivanja informacija na web stranici Univerziteta, odgovornost za sadržaj informacija, ažuriranje i sankcije za neobjektivno informisanje. Za prikupljanje informacija od interesa za ciljne grupe zaduženi su rukovodioci sektora i službi (naročito Studentska služba i Služba za koordinaciju nastave), te se po odobrenju i/ili ovlaštenju od strane direktora, predsjednika Upravnog odbora i Rektora objavljuju na web stranici Univerziteta. Objavljivanje informacija na web stranici vrši IT služba i marketing služba.

Sistem praćenja i analize broja posjetilaca obuhvata bilježenje i automatsku analizu posjeta sajtu i interakcija, prosječnu poziciju na pretraživaču, broj posjeta sajtu po državama i statistiku najposjećenijih stranica na sajtu. Statistika je prikazana u prosječnim vrijednostima i ukupnom zbiru za tekuću godinu. Izveštaj za 2020. godinu je prikazan u [Prilogu 47](#), Statistika posjeta web stranice za 2020. godinu.

4.8.1.1 Informacioni paket za buduće studente

Informacioni paket za buduće studente dostupan je u printanoj verziji u studentskoj službi i biblioteci Univerziteta i na službenoj web stranici ([Prilog 69](#) - Vodič za upis; [Prilog 70](#) - letak za upis). Vodič obuhvata sve informacije o Univerzitetu, fakultetima, studijskim programima i ostale relevantne informacije. Vodič je dostupan na službenim jezicima BiH a na zahtjev studenata obezbjeđuje se i verzija na engleskom jeziku.

Osim toga, na sajtu Univerziteta je za svaki studijski program dostupan kompletan informacioni paket: od procedure upisa, pravnih akata, studijskih programa do knjige predmeta sa svim silabusima.

Univerzitet distribuira Vodič na organizovanim štandovima, sajmovima visokog obrazovanja, prilikom posjeta i prezentacija studijskih programa u srednjim školama i letak za bruoše koji sadrži sažetak informacija iz vodiča.

4.8.1.2 Politika komunikacije s javnošću

Univerzitet ima razvijenu politiku komunikacije s javnošću, a uređuju je Procedure za provođenje politike komunikacije Univerziteta ([Prilog 68, Procedure za provođenje politike komunikacije Univerziteta](#)). Procedurama se definišu načini i daju smjernice za provođenje

politike komunikacije Univerziteta. Univerzitet kontinuirano obavlja aktivnosti komunikacije sa svojim interesnim grupama kroz sve poznate oblike komunikacije, primjenjive za neprofitni sektor tj. za visokoškolske institucije. Interesne grupe Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment su: studenti, diplomirani studenti, potencijalni studenti, roditelji sve tri grupe studenata, sadašnji i potencijalni nastavnici, druge visokoškolske ustanove, instituti i druge naučne institucije, izdavačke kuće, vlada i organi vlasti, nevladin sektor, privreda, institucije kulture, socijalni sektor, mediji, isl.

Oblici komunikacije na Univerzitetu su: oglašavanje, odnosi s javnošću, unapređenje prodaje, lična prodaja i direktni marketing.

Univerzitet ima osobu zaposlenu isključivo za marketing i komunikacije. Osoba odgovorna za marketing zadržava pravo da, uz odobrenje Upravnog odbora, angažuje saradnike za poslove marketinga i komunikacije iz reda zaposlenih asistenata, IT službe, kao i iz drugih službi Univerziteta. Osoba odgovorna za marketing se savjetuje sa Upravnim odborom, ali mu podnosi i periodične izvještaje o realizovanim aktivnostima.

Univerzitet PIM na godišnjem nivou u štampanje promotivnog materijala i promocije na društvenim mrežama ulaže između 3500 i 5000 KM.

4.8.2 Informacije o naučno-istraživačkom radu i radu akademskog osoblja

Na službenoj web stranici Univerziteta PIM <http://univerzitetpim.com/> u odjeljku naučnoistraživački rad, nalazi se link ka zvaničnoj web stranici [Međunarodne konferenciji STED](#) koju organizuje Univerzitet, kao i link ka zvaničnoj web stranici naučnog časopisa [STED Journal](#), u izdanju Univerziteta. Na stranici <http://univerzitetpim.com/naucni-radovi-nastavnika/> moguće je pronaći najznačajnije objavljene radove nastavnika i saradnika, a na stranici <http://univerzitetpim.com/izdavacka-djelatnost-pim-a/> sve objavljene publikacije u izdanju Univerziteta PIM. Podaci o svim nastavnicima i saradnicima takođe se nalaze na zvaničnoj web stranici Univerziteta, uključujući njihove biografije i bibliografije: <http://univerzitetpim.com/nastavni-kadar/>.

4.8.3 Komunikacija sa spoljašnjim zainteresovanim stranama

4.8.3.1 Analiza medijskog obavještavanja

Univerzitet PIM svojim studentima i široj javnosti pruža na uvid sve informacije u vezi Univerziteta, na službenoj web stranici i društvenim mrežama. Obavještavanje se odnosi ne samo na informisanje javnosti od strane Univerziteta nego i pisanje objava medija o nama.

Objave je moguće pratiti ne samo preko zvanične web stranice Univerziteta (<http://univerzitetpim.com/>), već i preko društvenih mreža na kojima je Univerzitet intenzivno prisutan kako to nalaže savremeno okruženje u kome Univerzitet posluje i sa kojim želi da održi korak, tj. Univerzitet se oglašava preko zvaničnog YouTube kanala (<https://www.youtube.com/user/univerzitetpim>), Facebook stranice (<https://www.facebook.com/pim.univerzitet>), Instagram profila (<https://www.instagram.com/pimuniverzitet/>), LinkedIn stranice (<https://www.linkedin.com/company/pim-university>) i, na kraju, Twitter (<https://twitter.com/UniPimBL>) i TikTok profila (<https://www.tiktok.com/@univerzitetpim?>).

4.8.3.2 Alumni asocijacija i Centar za razvoj karijere

Podatke o karijerama diplomiranih studenta prikupljamo iz različitih izvora:

- registracijom na zvaničnoj stranici Univerziteta,
- direktnom komunikacijom – pozivima,
- uvezivanjem diplomiranih studenata sa njihovim mentorima i omiljenim profesorima preko LinkedIn ili drugih društvenih mreža,
- javnim pozivima preko službene web stranice o dostavljanju određenih podataka, itd.

Evidentiranje podataka u bazi vrši se kontinuirano u Studentskoj službi. Baza se ažurira u potpunosti (u smislu provjere tačnosti podataka i trenutnog zaposlenja svršenih studenata) najmanje jednom godišnje, po pravilu nakon završetka akademske godine. Studentska služba podnosi izvještaj direktoru o broju diplomiranih studenata koji su se zaposlili prvi put, broju koji je promijenio zaposlenje, broju koji je pokrenuo vlastiti biznis, kao i broju diplomiranih koji je nezaposlen zbog nastavka školovanja. Uz izvještaj se navode i organizacije u kojima su studenti zaposleni. Ono što je moguće istaći kao nedostatak ovakvog vođenja evidencija o karijernom razvoju studenata je stepen odzivnosti studenata koji ne dostavljaju redovno ažurirane podatke o razvoju karijere. Pretežno su to podaci o prvom zaposlenju i informacija da nisu zaposleni (kod onih kod kojih je to slučaj).

Alumni klub Univerziteta PIM okuplja sve diplomirane studente. Univerzitet za svoje diplomirane studente organizuje redovni novogodišnji koktel a najmanje jednom u toku akademske godine okuplja diplomirane studente na druženje i razgovor o aktuelnim temama. Visok stepen povezanosti diplomiranih studenata je i preko društvenih mreža, posebno preko Facebook društvene mreže gdje je 91% diplomiranih studenata međusobno povezanih („prijatelja“) preko člana „PIM Univerzitet“.

Centar za razvoj karijere studenata Univerziteta PIM ima za cilj da studentima omogući dodatno stručno usavršavanje, sticanje međunarodno priznatih certifikata, kako bi diplomirani studenti što spremniji izašli na tržište rada. Organizovanjem dodatnih edukacija studenti usavršavaju znanja i vještine koje su potrebne u modernom poslovnom svijetu.

Zadatak Centra je i povezivanje studenata sa poslovnom zajednicom i pomoć pri pronalaženju prvog zaposlenja. Kao uvod u poslovni svijet, Centar za razvoj karijere studentima završne godine studija, u mjesecu maju, organizuje seminar na temu „Moj prvi intervju“, čiji je cilj da polaznici seminara u interakciji sa predavačem razumiju značaj kvalitetnog pisanja CV-a, motivacionog pisma i značaja pripreme za intervju sa poslodavcem. Svrha seminara je da polaznici savladaju vještine i tehnike koje su potrebne i korisne prilikom prijave i razgovora za posao.

U okviru Centra djeluje i psihološko savjetovanje, Centar za pravnu pomoć, Centar za pomoć prilikom pronalaska prvog zaposlenja.

4.9 KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA programa (ESG 1.9; Kriterijumi T 9.1 do 9.4)

4.9.1 Procedure za praćenje realizacije studijskih programa

Procedura praćenja realizacije studijskih programa definisana je Pravilnikom o sistemu za kvalitet ([Prilog 30](#) ovog Izveštaja) i Pravilnikom o provođenju studentske ankete ([Prilog 37](#) ovog Izveštaja).

4.9.2 Analiza realizacije studijskih programa

Analiza realizacije studijskih programa vrši se kontinuirano, za svaku akademsku godinu i svaki studijski program posebno ([Prilog 48](#) ovog Izveštaja). Analiza obuhvata najmanje:

- postotak svršenih studenata, prosječno trajanje studija na studijskom programu - analizu vrši odgovorno lice iz studentske službe, na osnovu podataka iz baze podataka;
- informacije, mišljenja i stavove studenata o zadovoljstvu studenata – analizu vrši KOK na osnovu rezultata studentskih anketa;
- informacije o postotku zaposlenih diplomiranih studenata – analizu vrši Služba ljudskih resursa na osnovu podataka iz Alumni baze podataka;

Finalni izvještaj za proteklu akademsku godinu se završava najkasnije do kraja kalendarske godine i upućuje Senatu na razmatranje. Senat na osnovu izvještaja donosi preporuke u vezi sa realizacijom studijskih programa.

4.9.2.1 Postotak svršenih studenata i prosječno trajanje studija

Analiza nakon završetka akademske 2019/2020. godine pokazuje odnos broja diplomiranih studenata u odnosu na ukupan broj direktno upisanih studenata. U tabeli 68 su prikazani podaci o upisanim i diplomiranim studentima u poslednjih 5 akademskih godina. Iz podataka prikazanih u tabeli 69 proizilazi podatak da je procenat svršenih studenata 59,82%.

Tabela 68. Prikaz broja upisanih i svršenih studenata u poslednjih 5 akademskih godina

	Broj upisanih studenata - 1. godina	Broj upisanih studenata - 2. godina	Broj upisanih studenata - 3. godina	Broj upisanih studenata - 4. godina	Ukupno direktno upisani	Kumulativno upisani	Broj diplomiranih	Kumulativno diplomirani
2015/2016.	100	31	28	48	207	2.312	165	1.336
2016/2017.	77	23	22	46	168	2.480	133	1.469
2017/2018.	127	12	30	47	216	2.696	167	1.636
2018/2019.	109	66	128	65	368	3.064	170	1.806
2019/2020.	96	30	72	46	244	3.308	173	1.979
UKUPNO	516	162	280	252	1.203		808	
Procenat upisanih studenata	39,34%	12,29%	29,51%	18,86%	100%	Procenat svršenih studenata		59,82%

Na osnovu podataka o diplomiranim studentima u 2019/2020. godini urađena je analiza prosječnog trajanja studija koja pokazuje sljedeće (tabela 71):

- Prosječno trajanje studija studenata trogodišnjih studijskih programa Ekonomskog fakulteta, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 5,2 godine;
- Prosječno trajanje studija studenata studijskih programa Ekonomskog fakulteta, koji su upisali direktno 3. godinu studija (na trogodišnjem studijskom programu), a koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 1,5 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjih studijskih programa Ekonomskog fakulteta, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 5 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata studijskih programa Ekonomskog fakulteta, koji su upisali direktno 4. godinu studija (na četvorogodišnjem studijskom programu), a koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 1,4 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjeg studijskog programa Psihologija, na Filozofskom fakultetu, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 4,3 godine;
- Prosječno trajanje studija studenata na programu Psihologija, na Filozofskom fakultetu, koji su upisali direktno 4 godinu studija, a koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 1,7 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjeg studijskog programa Parvo Pravnog fakulteta, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 4,1 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata Pravo, na Pravnom fakultetu, koji su upisali direktno 4 godinu studija, a koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 1,6 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata trogodišnjih studijskih programa Tehničkog fakulteta, koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 3 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjih studijskih programa Tehničkog fakulteta, koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 5 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjih studijskih programa Tehničkog fakulteta, koji su upisali direktno 4 godinu studija, a koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 1,5 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata trogodišnjih studija na Fakultetu računarskih nauka, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 3 godine;

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- Prosječno trajanje studija studenata trogodišnjih studija na Fakultetu računarskih nauka, koji su upisali direktno 3. godinu studija, a koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 1 godina;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjih studija na Fakultetu računarskih nauka, koji su diplomirali u akademskoj 2019/2020. godini je 4,5 godine;
- Prosječno trajanje studija studenata četvorogodišnjih studija na Fakultetu računarskih nauka, koji su upisali direktno 4. godinu studija, a koji su diplomirali u školskoj 2019/2020. godini je 1,75 godina;

Tabela 69. Prosječno trajanje studija diplomiranih studenata u 2019/2020. akademskoj godini

Prosječno trajanje studija studenata koji su diplomirali u školskoj 2019/2020.	Fakultet					UNIVE.
	Ekonomski	Pravni	Filozofski	Tehnički	Računar. nauka	Prosjek
Trogodišnji programi	5,2	/	/	3,0	3,0	3,73
Četvorogodišnji programi	5,0	4,1	4,3	5,0	4,5	4,58
<i>Prosječno trogodišnji – četvorogodišnji</i>	5,1	4,1	4,3	4,0	3,75	4,25
Direktan upis u 3. godinu trogodišnjih programa	1,5	/	/	/	1,0	1,25
Direktan upis u 4. godinu četvorogodišnjih programa	1,4	1,6	1,7	1,5	1,8	1,60
<i>Prosječno direktan upis u 3. i 4. godinu</i>	1,45	1,6	1,7	1,5	1,4	1,53

4.9.2.2 Broj ispisanih studenata

Tokom akademske 2019/2020. godine sa Univerziteta je ispisano ukupno 34 studenta, što predstavlja blago povećanje ispisanih studenata u odnosu na proteklu 2018/2019. akademsku godinu, kada su ispisana 24 studenta.

4.9.2.3 Analiza zadovoljstva studenata u akademskoj 2019/2020.

U prilogu ovog Izveštaja dati su Izveštaj o zadovoljstvu studenata u zimskom i ljetnom semestru akademske 2019/2020. godine (KOK-02/20 i KOK-11/20). S obzirom na cilj Izveštaja o realizaciji studijskih programa, na ovom mjestu detaljnije je analizirano (iz ta dva izvještaja) zadovoljstvo studenata u vezi sa kvalitetom studijskih programa.

Iz izvještaja o zadovoljstvu studenata studijskim programima za oba semestra 2019/2020. akademske godine može se konstatovati:

1. Na studijskom programu Finansije i bankarstvo većina studenata, njih oko 80% je relativno zadovoljno studijskim programom u zimskom semestru i oko 70% u ljetnom semestru što pokazuju dodijeljene najviše ocjene: vrlo dobar i odličan za ovaj studijski program (tabela 70)

Tabela 70. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Finansije i bankarstvo

Finansije i bankarstvo	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	/	/
Loše	3,2	4,8
Slabo	9,7	14,3
Dobro	6,4	14,3
Vrlo dobro	22,6	19,0
Odlično	58,1	47,6

2. Na studijskom programu Menadžment oko 80% anketiranih studenta je ocijenilo kvalitet studijskog programa ocjenama vrlo dobar i odličan u oba semestra, što pokazuje da je većina studenata relativno zadovoljna studijskim programom (tabela 71).

Tabela 71. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Menadžment

Menadžment	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	/	/
Loše	3,0	4,2
Slabo	9,1	4,2
Dobro	9,1	12,5
Vrlo dobro	24,2	12,5
Odlično	54,5	66,6

3. Na studijskom programu Marketing su anketirani studenti uglavnom zadovoljni studijskim programom. Više od 60% njih je ocijenilo studijski program ocjenama vrlo dobar 9 i odličan 10 u oba semestra (tabela 72).

Tabela 72. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Marketing

Marketing	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	8,0	5,9
Loše	4,0	5,9
Slabo	16,0	11,8
Dobro	8,0	11,8
Vrlo dobro	12,0	11,8
Odlično	52,0	52,8

4. Na studijskom programu Ekonomska diplomatija su anketirani studenti u zimskom semestru uglavnom zadovoljni studijskim programom (preko 80% je ocijenilo studijski program ocjenama 9 i 10), dok je njih 40% uglavnom zadovoljno u ljetnom semestru. Na ovom studijskom programu nije bilo nezadovoljnih studenata kvalitetom studijskog programa, jer su svi studenti su pokazali veće ili manje zadovoljstvo (tabela 73)

Tabela 73. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Ekonomska diplomatija

Ekonomska diplomatija	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	/	/
Loše	/	/
Slabo	/	/
Dobro	14,3	60
Vrlo dobro	28,6	20
Odlično	57,1	20

5. Na studijskom programu Pravo u oba semestra je oko 80% anketiranih studenata relativno zadovoljno studijskim programom (ocjene 9 i 10). Podaci o zadovoljstvu studenata kvalitetom studijskog programa prikazani su u tabeli 76.

Tabela 74. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Pravo

Pravo	Zimski semestar (%)	Ljetnji semestar (%)
Ne valja	2,6	/
Loše	7,7	7,5
Slabo	3,8	3,8
Dobro	3,8	7,5
Vrlo dobro	16,7	13,2
Odlično	65,4	67,9

6. Iako je veći dio anketiranih studenata (oko 65%) u ovoj akademskoj godini iskazao relativno zadovoljstvo na studijskom programu Psihologija (ocjene 9 i 10), zadržan je trend nezadovoljstva ovim studijskim programom (oko 20% više ili manje nezadovoljnih). Podaci o zadovoljstvu studenata kvalitetom studijskog programa Psihologija prikazani su u tabeli 75.

Tabela 75. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Psihologija

Psihologija	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	7,5	/
Loše	10,4	9,1
Slabo	9,0	9,1
Dobro	7,5	15,9
Vrlo dobro	11,9	20,4
Odlično	53,7	45,4

7. Na studijskom programu Računarske nauke anketirani studenti su, kao i na drugim studijskim programima, pokazali relativno zadovoljstvo. Više od 60% anketiranih u oba semestra je relativno zadovoljno (ocjene 9 i 10), ali je u odnosu na ranije godine iskazano veće nezadovoljstvo (tabela 76).

Tabela 76. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Računarske nauke

Računarske nauke	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	7,1	3,6
Loše	7,1	7,1
Slabo	7,1	14,3
Dobro	7,1	10,7
Vrlo dobro	14,3	10,7
Odlično	57,1	53,6

8. Na studijskom programu Grafički inženjering i dizajn anketirani studenti su pokazali relativno zadovoljstvo iskazano ocjenama 9 i 10, oko 45% u prvom i 60% u drugom semestru. I kod ovog studijskog programa primjetan je rast nezadovoljstva studijskim programom, naročito na višim godinama studija (tabela 77).

Tabela 77. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Grafički inženjering i dizajn

Grafički inženjering i dizajn	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	11,1	/
Loše	22,2	/
Slabo	11,1	20,0
Dobro	11,1	20,0
Vrlo dobro	11,1	/
Odlično	33,4	60,0

9. Na studijskom programu Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija anketirani studenti su pokazali gotovo apsolutno zadovoljstvo, što je i razumljivo, imajući u vidu da se radi o novom studijskom programu i relativno malom broju studenata upisanih i anketiranih na ovom studijskom programu (tabela 78).

Tabela 78. Zadovoljstvo studenata kvalitetom studijskog programa Industrijsko inženjerstvo i menadžment

Industrijsko inženjerstvo i menadžment – EE i ZE	Zimski semestar (%)	Ljetni semestar (%)
Ne valja	/	/
Loše	/	/
Slabo	/	/
Dobro	/	/
Vrlo dobro	10,0	/
Odlično	90,0	100,0

Kao i u prethodnim akademskim godinama evidentan je blagi porast nezadovoljstva studenata kvalitetom i stečenim znanjem na postojećim studijskim programima, što je bio i jedan od osnovnih razloga za reviziju, izmjenu i modernizaciju svih ranije licenciranih studijskih programa, a čije izvođenje je počelo 2020/2021. akademske godine.

4.9.2.4 Postotak zaposlenih diplomiranih studenata

Na osnovu evidencije može se konstatovati da je više od 70% diplomiranih studenata zaposleno ili su pokrenuli vlastiti biznis, 10% je nezaposlenih zbog nastavka školovanja a 20% je nezaposlenih, tražilaca zaposlenja. 45% zaposlenih diplomaca je od diplomiranja do danas napredovalo u poslu najmanje jednom.

Započete su aktivnosti oko reorganizacije i aktiviranja Alumni kluba i te aktivnosti je neophodno intenzivirati u narednom periodu.

4.9.2.5 Zaključak komisije i preporuke

S obzirom da je na osnovu ovih i rezultata anketa o zadovoljstvu studenata iz prethodnih akademskih godina Komisija davala preporuke za reviziju i modernizaciju studijskih programa, što je i urađeno 2020. godine nakon donošenja novog Zakona o visokom obrazovanju. Komisija preporučuje da se detaljno prati dalje zadovoljstvo studenata, naročito novim, revidiranim i modernizovanim studijskim programima.

4.9.3 Analiza unapređenja studijskih programa

Na osnovu Pravilnika o sistemu za kvalitet i Pravilnika o sprovođenju studentske ankete, u svakom od semestara se radi analiza zadovoljstva studenata studijskim programima. Iz tih izvještaja u tabeli 79 prikazano je uporedno zadovoljstvo studenata studijskim programima, kao i kvalitetom i količinom znanja stečenog na Univerzitetu PIM za zimski i ljetni semestar. Može se konstatovati da je zadovoljstvo anketiranih studenata studijskim programima na relativno visokom nivou (prosječno za Univerzitet ocijenjeno je ocjenom 9,23). Najvišu ocjenu dobio je studijski program Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija (9,86) a najnižu studijski program Grafički inženjering i dizajn (8,85).

Tabela 79. Zadovoljstvo studenata studijskim programima za zimski i ljetni semestar 2019/2020. akademske godine.

KRITERIJ KVALITETA	Studijski program i prosječna ocjena									PROSJEK UNI
	ME	FB	MA	ED	PR	GR	EE	PSIH	RAČ	
Zimski semestar										
Koliko ste zadovoljni kvalitetom studijskog programa?	9,17	9,23	8,68	9,43	9,20	7,90	9,90	8,67	8,84	9,00
Koliko ste zadovoljni kvalitetom i količinom znanja koje ste stekli u toku vašeg dosadašnjeg studija na PIM_u?	9,18	9,22	9,44	9,71	9,63	9,11	9,90	9,63	9,31	9,46
PROSJEK	9,17	9,22	9,06	9,57	9,41	8,50	9,90	9,15	9,07	9,23
KRITERIJ KVALITETA	Studijski program i prosječna ocjena									PROSJEK UNI
	ME	FB	MA	ED	PR	GR	EE	PSIH	RAČ	
Ljetni semestar										
Koliko ste zadovoljni kvalitetom studijskog programa?	9,33	8,90	8,76	9,00	9,30	9,00	9,83	8,83	8,79	9,08
Koliko ste zadovoljni kvalitetom i količinom znanja koje ste stekli u toku vašeg dosadašnjeg studija na PIM-u?	9,30	9,58	9,24	9,00	9,49	9,40	9,83	9,41	9,43	9,41
PROSJEK	9,31	9,24	9,00	9,00	9,39	9,20	9,83	9,12	9,11	9,24
PROSJEK UKUPNO	9,24	9,23	9,03	9,28	9,40	8,85	9,86	9,13	9,09	9,23

Kao što je već konstatovano, otvaranjem zakonskih mogućnosti za izmjene i modifikaciju studijskih programa, Univerzitet PIM je izvršio korekcije svih studijskih programa licenciranih na prvom ciklusu studija do 2015. godine. Izvođenje novih, izmijenjenih studijskih programa počelo je od akademske 2020/2021. godine.

4.10 Periodično spoljašnje obezbjeđenje kvaliteta

U dosadašnjem radu Univerziteta, kontinuirano su vršene provjere kvaliteta svih procesa, najviše od strane resornog Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS (ranije Ministarstvo prosvjete i kulture) i kroz sistem samovrednovanja. Neke od njih su:

- Pregled svih aktivnosti 2003. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad Fakulteta (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti 2007. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad Univerziteta (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).

Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

- Pregled svih aktivnosti 2009. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za uvođenje novog studijskog programa Pravo (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Izveštaj o samovrednovanju – decembar 2009. godine (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti 2010. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za uvođenje novog studijskog programa Računarske nauke (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti 2010.godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za uvođenje novog studijskog programa Psihologija (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti 2010. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad van sjedišta, Odjeljenje u Trebinju (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Izveštaj o samovrednovanju – decembar 2010. godine (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti u proljeće 2011. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za izvođenje prvog ciklusa studija na studijskim programima: Ekonomska diplomatija, Finansije i bankarstvo, Marketing i Menadžment, u četvorogodišnjem trajanju (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Redovni izvještaji na početku svake akademske godine (Ministarstvo prosvjete i kulture RS): Dosije sa kompletnim podacima za sve odgovorne nastavnike i saradnike, Izveštaj o upisu (po studijskih programima i godinama studija sa imenima i prezimenima studenata).
- Izveštaj o samovrednovanju – decembar 2010. godine (Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske).
- Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2012/2013 (Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske).
- Pregled svih aktivnosti 2013. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad van sjedišta, Odjeljenje u Lukavici (Ministarstvo prosvjete i kulture RS).
- Pregled svih aktivnosti 2014. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad u postupku licenciranja novih studijskih programa.
- Pregled svih aktivnosti 2015. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad u postupku licenciranja novih studijskih programa.
- Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2014/2015. (Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske).

- Izveštaj o eksternoj evaluaciji HEAARS broj: 157-5/16 i HEAARS broj:157-5/16 i 01/1.3.72-6/17 (Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske).
- Pregled svih aktivnosti 2017. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad u postupku licenciranja studijskog programa Industrijsko inženjerstvo i menadžment – energetska efikasnost i zelena energija.
- Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2017/2018.
- Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2018/2019.
- Pregled svih aktivnosti 2020. godine prilikom kontrole ispunjenosti uslova za rad u postupku licenciranja studijskog programa Digitalna ekonomija.
- Izveštaj o samovrednovanju za akademsku 2019/2020.

4.10.1 Realizovane preporuke prethodne komisije za akreditaciju

4.10.1.1 A.1 Razvoj strategije visokoškolske ustanove

U procesu izrade strategije razvoja Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment za period 2018-2022. godina uključene su sve zainteresovane strane, studenti, predstavnici alumni kluba, predstavnici privrede i zainteresovanih institucija. Strategija o razvoju Univerziteta PIM za period 2018-2022. usvojena je odlukom Upravnog odbora UO-1.7/17 od 26.12.2017. godine.

Dokument **Izjava o politici kvaliteta** je usvojen je 08. novembra 2016. godine. Broj odluke: 1.289/16 i dostupna je na službenoj web stranici Univerziteta i u svim prostorijama Univerziteta PIM.

Komisija za kvalitet je usvojila prijedlog novog Pravilnika o sistemu za kvalitet i Pravilnika o samovrednovanju na svojoj sjednici održanoj 17.11.2017. u uputila ih Senatu na usvajanje. Senat je odlukama broj S-108/17 i S-109/17 od 07.12.2017. godine usvojio Pravilnik o sistemu za kvalitet i Pravilnik o samovrednovanju. Pravilnikom o sistemu za kvalitet jasno su definisani poslovi Centra za kvalitet i Komisije za kvalitet.

4.10.1.2 A.2 Upravljanje, unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta i kultura kvaliteta

Komisija za kvalitet je usvojila prijedlog novog Pravilnika o sistemu za kvalitet i Pravilnika o samovrednovanju na svojoj sjednici održanoj 17.11.2017. u uputila ih Senatu na

usvajanje. Senat je odlukama broj S-108/17 i S-109/17 od 07.12.2017. godine usvojio Pravilnik o sistemu za kvalitet i Pravilnik o samovrednovanju.

Rad studentskog parlamenta je uređen:

- Statutom Studentskog parlamenta;
- Pravilnikom o izborima za člana Studentskog parlamenta;
- Poslovníkom o radu Skupštine studentskog parlamenta;

Studentski parlament za svoj rad ima na raspolaganju kancelariju koju koriste u skladu sa svojom organizacijom rada, kao i uoptrebu telefona i interneta.

Učešće studenata u radu Upravnog odbora definisano je Zakonom o visokom obrazovanju RS Mandat člana Upravnog odbora ispred reda studenata u skladu sa pomenutim članom Zakona o visokom obrazovanju traje jednu godinu.

Pitanja suzbijanja pojave korupcije i borbe protiv koruptivnih radnji regulisana su kroz Pravilnik o kodeksu ponašanja i poslovno etike, Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti osoblja, Pravilnik o standardima i postupku obezbjeđenja nastavnika i saradnika i Pravilnikom o sprečavanju korupcije koju je usvojio Senat Univerziteta odlukom broj S-124/16 od 12.12.2016. godine.

U dosadašnjem radu, Univerzitet je uspostavio saradnju sa sledećim poslovnim subjektima:

- **Turistička organizacija Republike Srpske.** Sporazum u Članu 2. Predviđa obavljanje praktične nastave studenata PIM univerziteta, na poslovima kojima se Turistička organizacija bavi.
- **Muelhbauer d.o.o Banja Luka.** Sporazum u Članu 2. Predviđa da studenti PIM univerziteta, u okviru svoje praktične nastave, obavljaju praksu, ili odrađuju pripravnički staž, na poslovima kojima se Društvo bavi i u prostorijama Društva.
- **Privredna komora Republike Srpske, Područna privredna komora Banja Luka.** Sporazum u Članu 2. Predviđa zajednički angažman na projektima za treća lica iz zemlje i inostranstva, pružanje usluga Univerziteta u programskim aktivnostima Komore, zajedničkim razvijanjem i implementacijom programa i projekata u skladu sa strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća i ciljevima unapređenja visokog obrazovanja i drugim aktivnostima koje će ugovorne strane obostrano usaglašavati i precizirati konkretnim ugovorima.

- **Razvojna agencija „EDA“.** Sporazumom je predviđn zajednički radn na projektima za treća lica, zajedničkim razvijanjem i implementacijom programa i projekata u skladu sa strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća i ciljevima unapređenja visokog obrazovanja.
- **Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća.** Sporazumom je predviđn zajednički radn na projektima za treća lica, zajedničkim razvijanjem i implementacijom programa i projekata u skladu sa strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća i ciljevima unapređenja visokog obrazovanja.
- **Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća Trebinje.** Sporazumom je predviđn zajednički radn na projektima za treća lica, zajedničkim razvijanjem i implementacijom programa i projekata u skladu sa strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća i ciljevima unapređenja visokog obrazovanja.
- **Udruženje društava za osiguranje Republike Srpske.** Sporazumom je predviđena, između ostalog, podrška realizaciji edukativno-razvojnih projekata koji imaju za cilj unapređenje tržišta osiguranja i obrazovnog procesa. Isto tako, Sporazumom je predviđena podrška obavljanju praktične nastave u osiguravajućim društvima, članicama Udruženja.
- **Euroherc osiguranje dd Sarajevo.** Sporazumom je u Članu 2. Predviđeno, između ostalog obavljanje praktične nastave studentima Univerziteta na poslovima kojima se Društvo bavi i u prostorijama Društva na cijeloj teritoriji BiH.
- **Triglav Krajina Kopaonik Banja Luka a.d. osiguranje.** Sporazumom je u Članu 2. Predviđeno, između ostalog obavljanje praktične nastave studentima Univerziteta na poslovima kojima se Društvo bavi i u prostorijama Društva na cijeloj teritoriji BiH.
- **Pošte Srpske a.d Banja Luka.** Sporazumom je u Članu 2. Predviđeno, između ostalog obavljanje praktične nastave studentima Univerziteta na poslovima kojima se Preduzeće bavi i u prostorijama Preduzeća na cijeloj teritoriji RS.
- **Glas Srpske a.d Banja Luka.** Sporazum o poslovnoj saradnji.
- **Računari d.o.o Banja Luka.** Sporazumom je predviđeno da Društvo u skladu sa svojim raspoloživim resursima bude uključeno u realizaciju praktične nastave studenata Fakulteta računarskih nauka PIM univerziteta.
- **Udruženje građana „Akcija protiv SID-e.** Sporazumo je predviđeno provođenje aktivnosti na PIM univerzitetu i rad sa studentima PIM univerziteta iz djelokruga rada Udruženja.

- **Swisslion IAT Trebinje.** Sporazumom je u Članu 2. Predviđeno, između ostalog, da studenti Studijskog centra Trebinje PIM univerziteta obavljaju praktičnu nastavu na poslovima kojima se Preduzeće bavi i u prostorijama Preduzeća.
- **Agencija za osiguranje Republike Srpske.** Sporazumom je predviđena saradnja na polju edukativno-razvojnih projekata iz osiguranja, kao i podrška obavljanju praktične nastave studentima PIM univerziteta.
- **COMPEX d.o.** Banja Luka. Sporazumom je predviđeno obavljanje praktične nastave studenata studijskog programa grafički inženjering i dizajn u prostorijama i na poslovima Društva.
- **JU „Specijalna biblioteka za slijepa i slabovidna lica Republike Srpske“ Banja Luka.** Sporazumom je predviđeno da studenti PIM univerziteta na poslovima i u prostorijama Ustanove obavljaju praktičnu nastavu i/ili odađuju pripravnički staž na poslovima kojima se bavi Ustanova.
- **UG „Nova generacija“ Banja Luka.** Sporazum između ostalog predviđa podršku studentima PIM univerziteta u obavljanju praktične nastave.
- **Auto-Milovanović d.o.o Banja Luka.** Sporazumom je predviđeno da studenti PIM univerziteta na poslovima i u prostorijama Društva obavljaju praktičnu nastavu i/ili odađuju pripravnički staž na poslovima kojima se bavi Društvo.
- **Led Media d.o.o Banja Luka.**
- **JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Laktaši.**

Pored Sporazuma sa poslovnim subjektima, PIM univerzitet je uspostavio i saradnju kojom je omogućeno obavljanje prakse studenata Pravnog i Filozofskog fakulteta sa:

- Kazneno-popravnim zavodom Banja Luka;
- Vrhovni sud Republike Srpske;
- Pravobranilaštvo Republike Srpske;
- JU Dječiji dom „Rada Vranješević“ Banja Luka, dom za nezbrinutu djecu;
- Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ Banja Luka
- Kazneno-popravni zavod Orašje;
- JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Laktaši;
- JU Specijalna bolnica za hroničnu psihijatriju, Jakeš, Modriča.

Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment ima uspostavljenu saradnju i sa sljedećim Srednjim školama:

- Javna ustanova Katolički školski centar „Ivan Pavao II“ Bihać;
- Srednja škola „Dositej“ Beograd;
- Medicinska srednja škola „Dositej Obradović“ Novi Sad;
- JU „Elektrotehnička škola“ Prijedor;
- JU „Mašinska škola“ Prijedor;
- JU „Ugostiteljsko-ekonomska škola“ Prijedor.

Uvažavajući preporuke Komisije za akreditaciju, u Centru za kvalitet zaposlena je još jedna osoba sa punim radnim vremenom.

4.10.1.3 A.3 Procedure i obezbjeđenje kvaliteta studijskih programa

Univerzitet PIM je izvršio izmjene i dopune licenciranih studijskih programa u skladu sa Članom 42. Stav 4. Zakona o visokom obrazovanju RS (*Službeni glasnik broj 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15*) do 20 ECTS bodova bez ponovnog licenciranja tog studijskog programa, i o izvršenim izmjenama obavijestio Ministarstvo u roku od 30 dana. Istovremeno, donesena je i Odluka broj: S-093A/16 od strane Senata Univerziteta kojom se od odgovornih nastavnika zatražilo da u okviru svojih predmeta na kojima su angažovani kao odgovorni nastavnici pristupe ažuriranju *syllabusa* iz povjerenog predmeta.

U skladu sa novim Zakonom o Visokom obrazovanju (*Službeni glasnik broj 67/20*) Senat Univerziteta je nakon konsultacija sa svim zainteresovanim stranama, na prijedlog Komisije za kvalitet i Naučno-nastavnih vijeća fakulteta na sjednicama održanim 27.08.2020. godine i 25.09.2020. godine, donio odluke broj S-116/20 i S-128/20 o izmjenama i dopunama Nastavnih planova i program na svim studijskim programima licenciranim prije 2017. godine. Izvođenje nastave po izmijenjenim i dopunjenim nastavnim planovima i programima je počelo od akademske 2020/2021. godine

4.10.1.4 A.4 Ocjenjivanje studenata

Ocjenjivanje studenata uređeno je Pravilnikom o ocjenjivanju studenata. Isti je dostupan na službenoj web stranici Univerziteta.

Pored toga, na početku semestra, svaki nastavnik je u obavezi da studente upozna sa predmetom kojeg će studenti pohađati tokom semestra. Informacija sadrži: podatke o odgovornom nastavniku sa e-mail adresom, informaciju o obaveznoj i izbornoj literaturi, plan

rada na predavanjima i vježbama u toku semestra, raspored pismenih parcijalnih provjera znanja, strukturu ocjene, skalu ocjenjivanja, uputstvo za izradu seminarskog/projektnog rada i/ili eseja, spisak tema za seminarski rad i/ili esej, spisak ispitnih pitanja. Dosadašnje anketiranje studenata potvrđuje da ova informacija mnogo znači studentima, kao i da svi nastavnici poštuju ovakvu odluku i ovakav vid rada i dostavljanja informacija studentima od strane odgovornog predmetnog nastavnika. Dosadašnje ankete su pokazale da zaista studenti dobijaju na početku semestra sve potrebne informacije od strane nastavnika, i da je taj segment angete ocijenjen najvišom ocjenom od strane studenata.

Poslije provedene analize prikupljenih podataka (Anketiranje studenata se vrši u skladu sa Akademskim kalendarom Univerziteta) Izvjestaj o provedenoj analizi podataka se predstavlja Senatu Univerziteta. Anketa među studentima Studentska anketa – evaluacija nastavnog procesa provodi se u zimskom semestru u poslednjoj sedmici novembra i prvoj sedmici decembra mjeseca, a u skladu sa Akademskim kalendarom PIM univerziteta koji je dostupan na službenoj web stranici Univerziteta. U toku ljetnog semestra Studentska anketa – evaluacija nastavnog procesa provodi se u poslednjoj sedmici aprila i prvoj sedmici maja.

Isto tako, Univerzitet provodi i Evaluaciju kvaliteta upravljanja i nenastavne podrške. Na osnovu podataka dobijenih iz provedene Ankete radi se Izvjestaj o evaluaciji upravljanja i nenastavne podrške na Univerzitetu. Izvjestaj se sastoji iz dva dijela:

- Evaluacija od strane nenastavnog osoblja.
- Evaluacija od strane nastavnog osoblja.

Na preporuku Komisije za akreditaciju, u Statutu Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment i Pravilniku koji prati Statut brisana alineja o ekstremno visokoj prolaznosti.

4.10.1.5 A5. Ljudski resursi

Preporuka Komisije za akreditaciju vezana za izradu razvoja ljudskih resursa na Univerzitetu je prihvaćena. Upravni odbor je u okviru svojih nadležnosti, trenutne aktuelne Strategije Univerziteta, vizije poslovanja u predstojećem periodu kreirao i usvojio Strategiju ljudskih resursa Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment za period 2017 – 2022. godina. Dokument sadrži i plan finansijskog izdvajanja na godišnjem nivou i periodu 2017 – 2022. godina za stručna usavršavanja.

Isto tako, kreiran je i Pravilnik o naučnom i stručnom usavršavanju i osposobljavanju. Pravilnik sadrži precizne kriterijume po kojima se utvrđuje prioritet ko od nastavnika može

dobiti saglasnost za odsustvo, u slučaju da se u istom trenutku sa zahtjevom pojavi više od jednog nastavnika.

Biografije osoblja angažovanog u nastavnom procesu su dostupne javnosti posredstvom službene web stranice Univerziteta. Biografija sadrži osnovne podatke o kretanju u karijeri nastavnog osoblja, sa najznačajnijim objavljenim radovima.

Procedura izdavanja udžbenika u oblasti za koju su nastavnici angažovani je regulisana Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti i Pravilnikom o sadržaju naučnih publikacija.

Nakon 12 godina objavljivanja časopisa Anali poslovne ekonomije, potpuno je promijenjen koncept i naziv časopisa, koji od 2019. godine izlazi pod nazivom STED Journal – Časopis o društvenom i tehnološkom razvoju, čime je ostvarena i konekcija sa konferencijom STED u organizaciji Univerziteta PIM. Formiran je respektabilan Uređivački odbor, uspostavljena mreža recenzenata, otvorena zasebna web stranica časopisa <http://stedj-univerzitetpim.com/>, izvršeno indeksiranje časopisa u nekoliko referentnih baza naučnih publikacija sa otvorenim pristupom, a časopis je i kategorisan od strane Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo.

Od 2019. godine, naučna konferencija STED se održava u Trebinju u saradnji sa više međunarodnih visokoškolskih ustanova, naučno-stručnih udruženja. Konferencija je od strane Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo klasifikovana kao Međunarodna naučna konferencija prve kategorije. Za konferenciju je takođe otvorena zasebna web stranica <http://conf.univerzitetpim.com/>.

4.10.1.6 A.6 Kvalitet fizičkih resursa

U dosadašnjem periodu nastava je se realizovala u periodu od 09:00 do 20:00. Tokom realizacije nastave, Univerzitet ima na raspolaganju 2.584 m² površine namijenjene učionicama i pratećim sadržajima u sjedištu Univerziteta, kao i 351 m² raspoloživog prostora u odjeljenju Univerziteta u Trebinju, u odjeljenju u Istočnom Sarajevu 1000 m² i u odjeljenju u Brčko distriktu 1800 m² raspoloživog prostora.

Univerzitet raspolaže i vlastitom bibliotekom koja u svom sastavu ima i predviđen prostor za čitaonicu. Univerzitet ima uspostavljen Sporazum sa EBSCO Publishing, Inc, whose principal place of business is at 10 Estes Street, Ipswich, Massachusetts za online pristup bazi podataka.

Osoba zaposlena na poslovima bibliotekara je lice koje ima položen stručni ispit za obavljanje bibliotečke djelatnosti, redovno pohađa seminare i druge oblike aktivnosti na

usavršavanju bibliotekara koje organizuje Narodna i univerzitetska biblioteka. Na preporuku Komisije, knjige u elektronskom obliku uključene u bibliotečki fond.

Zaposlena je osoba iz reda diplomiranih studenata na Fakultetu računarskih nauka Univerziteta, dipl. ing Aleksandar Sofirć u centar za Informacione tehnologije, zadužena za grafički dizajn i sve druge poslove povezane sa web-dizajnom, informatičkim sistemom Univerziteta, uređivanjem zvaničnih stranica Univerziteta i slično.

4.10.1.7 A.7 Informacioni sistem

Na preporuku Komisije za akreditaciju, uz uvažavanje preporuka za unapređenje Informacionog sistema, Univerzitet je izvršio proces kreiranja novog Informacionog sistema, koristeći alate Informacionog sistema koji je trenutno u primjeni i uvažavajući sve preporuke i sugestije Komisije za akreditaciju.

Izrada novog Informacionog sistema izvršena je od strane firme Developoment Technologies, čiji je suvlasnik diplomirani inženjer informatike i računarstva Stefan Mišanović koji je diplomirao na Fakultetu računarskih nauka PIM Univerziteta. G-din Mišanović je za potrebe Srednjoškolskog centra „Ljubiša Mladenović“ čiji je osnivač Univerzitet izradio i e-dnevnik.

Postojeći Informacioni sistem dopunjen je sledećim alatima:

- Unošenje podataka o izmirenoj školarini od strane finansijske službe, čime bi se kontrolisala opcija automatskog prijavljivanja ispita (on-line).
- Uvezivanje sa glavnim modulom, kako bi svakom studentu bili dostupni ispiti za prijavu (oni koji pripadaju njegovom studiju i godini studija).
- Povezivanje sa glavnim modulom, kako bi svaki student mogao da pregleda svoje položene ispite.
- Automatsko dodjeljivanje pristupnih šifri i korisničkih imena upisanim studentima.

4.10.1.8 A.8. Prezentacija informacija za javnost

Na preporuku Komisije za akreditaciju, uz uvažavanje istih, Univerzitet je izvršio redizajn službene web stranice Univerziteta, koja se u kontinuitetu ažurira i modeluje.

Formiran je centar za marketing i odnose sa javnošću i zaposlena osoba kojoj su ti poslovi primarno opterećenje.

Proces odnosa sa javnošću i objavljivanja informacija na službenoj web stranici Univerziteta regulisan je sa sledeća dva dokumenta:

- Politika komunikacije sa javnošću;
- Pravilnik o objavljivanju informacija na službenoj web stranici Univerziteta.

4.10.1.9 A.9 Međunarodna saradnja

Aktivnosti međunarodne saradnje regulisane su Pravilnikom o međunarodnoj saradnji. Služba za odnose sa javnošću u okviru svojih aktivnosti prati i pozive studentima iz Bosne i Hercegovine za nastavak studija, studijski boravak ili studijsko usavršavanje u inostranstvu, te iste objavljuje na službenoj web stranici Univerziteta.

U svom dosadašnjem radu Univerzitet ima uspostavljene Sporazume o saradnji sa većim brojem visokoškolskih ustanova u zemlji i inostranstvu, a podaci o tome se nalaze i na zvaničnoj web stranici Univerziteta: <http://univerzitetpim.com/sporazumi-o-saradnji/>.

5 DIO IV.: PRILOZI

Ovaj izvještaj sačinjen je na osnovu priloga:

- Prilog 1. Lista nastavnika i saradnika u akademskoj 2019_2020.
- Prilog 2. Lista nastavnika i saradnika u akademskoj 2019_2020_II ciklus.
- Prilog 3. Sedmično opterećenje nastavnika i saradnika u akademskoj 2019/2020.godini.
- Prilog 4. Strategija razvoja PIM Univerziteta.
- Prilog 4a. Izvještaj UO o realizaciji Strategije za 2019/2020. akademsku godinu.
- Prilog 5. Procedura donošenja i utvrđivanja Strategije Univerziteta.
- Prilog 6. Statut Univerziteta PIM.
- Prilog 7. Poslovnik o radu Skupštine.
- Prilog 8. Poslovnik o radu Senata.
- Prilog 9. Poslovnik o radu UO.
- Prilog 10. Statut Ekonomskog fakulteta.
- Prilog 11. Statut Pravnog fakulteta.
- Prilog 12. Statut Tehničkog fakulteta.
- Prilog 13. Statut Filozofskog fakulteta.
- Prilog 14. Statut Fakulteta računarskih nauka.
- Prilog 15. Statut Fakulteta bezbjedonosnih nauka_PIM Brčko.
- Prilog 16. Statut Fakulteta zdravstvenih nauka_PIM Brčko.
- Prilog 17. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Ekonomskog fakulteta.
- Prilog 18. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Pravnog fakulteta.
- Prilog 19. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Tehničkog fakulteta.
- Prilog 20. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Filozofskog fakulteta.
- Prilog 21. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Fakulteta računarskih nauka.
- Prilog 22. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Fakulteta bezbjedonosnih nauka_PIM Brčko.
- Prilog 23. Poslovnik o radu nastavno-naučnog vijeća Fakulteta zdravstvenih nauka_PIM_Brčko.
- Prilog 24. Izvještaj o upisu_2019-2020.
- Prilog 25. Izvještaj o prolaznosti studenata u akademskoj 2019-2020.
- Prilog 26. Pravilnik o ocjenjivanju studenata.
- Prilog 27. Pravilnik o organizaciji obrazovnog rada.
- Prilog 28. Pravilnik o naučno-istraživačkom radu.
- Prilog 29. Izjava o politici kvaliteta.

- Prilog 30. Pravilnik o sistemu za kvalitet.
- Prilog 31. Pravilnik o samovrednovanju.
- Prilog 32. Pravilnik o radu Studentske službe.
- Prilog 33. Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika.
- Prilog 34. Statut studentskog parlamenta.
- Prilog 35. Poslovnik o radu skupštine studentskog parlamenta.
- Prilog 36. Pravilnik o izborima u studentski parlament.
- Prilog 37. Pravilnik o sprovođenju studentske ankete.
- Prilog 38. Pravilnik o izradi, predlaganju i usvajanju studijskih programa.
- Prilog 39. Izveštaj o zadovoljstvu studenata u zimskom semestru akademske 2019-2020.
- Prilog 40. Izveštaj o zadovoljstvu studenata u ljetnjem semestru akademske 2019-2020.
- Prilog 41. Izveštaji o evaluaciji nastavnog procesa u zimskom semestru akademske 2019-2020.
- Prilog 42. Izveštaji o evaluaciji nastavnog procesa u ljetnjem semestru akademske 2019-2020.
- Prilog 43. Izveštaj o evaluaciji kvaliteta upravljanja i nenastavne podrške u akademskoj 2019-2020.
- Prilog 44. Izveštaj o publicistici nastavnog osoblja za akademsku 2019-2020.
- Prilog 45. Pravilnik o međunarodnoj saradnji.
- Prilog 46. Pravilnik o mobilnosti studenata i prenošenju ECTS bodova.
- Prilog 47. Statistika posjeta sajtu za 2020. godinu.
- Prilog 48. Izveštaj o realizaciji studijskih programa_2019_2020
- Prilog 49. Pravilnik o imenovanju i sticanju zvanja.
- Prilog 50. Izveštaj o prolaznosti_2019-2020.
- Prilog 51. Pravilnik o priznavanju stranih visokoškolskih isprava.
- Prilog 52. Strategija ljudskih resursa Univerziteta PIM 2017_2022.
- Prilog 53. Pravilnik o obrazovanju i stručnom usavršavanju zaposlenih.
- Prilog 54. Pravilnik o uslovima i postupku dodjeljivanja zvanja Profesor Emeritus
- Prilog 52. Akademski kalendra za akademsku 2019-2020.
- Prilog 56. Konkurs za upis_I ciklus_ 2019-2020.
- Prilog 57. Konkurs za upis_II ciklus_ 2019-2020.
- Prilog 58. Rang Lista Naučnih skupova u RS.
- Prilog 59. Rang lista naučnih časopisa u RS_ Oktobar 2020.
- Prilog 60. Spisak kompanija i institucija u kojima su studenti obavljali praksu_2019_2020.

Prilog 61. Ankete_Upitnici.

Prilog 62. Plan aktivnosti u postupku samovrednovanja za akademsku 2019-2020.

Prilog 63. Pravilnik o standardima i postupcima za obezbjeđenje kvaliteta nastavnika i saradnika.

Prilog 64. Pravilnik o radu biblioteke.

Prilog 65. Sporazum o saradnji_Studentskom praksom brže do posla.

Prilog 66. Pravilnik o izradi i odbrani završnih radova.

Prilog 67. Pravilnik o objavljivanju informacija na web stranici.

Prilog 68. Procedure za provođenje politike komunikacije Univerziteta.

Prilog 69. Vodič za upis_PIM.

Prilog 70. Letak za upis_PIM.

Prilog 71. Podaci o nastavnicima i saradnicima_2019-2020.

Prilog 72. Kodeks etike.

Prilog 73. Pravilnik o uslovima i postupku dodjeljivanju počasnog doktorata.

Prilog 74. Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti.

Prilog 75. Pravilnik o sadržaju naučnih publikacija.

Prilog 76. Studijski programi Univerziteta PIM_2020-2021.

Prilog 77. Odobreni međunarodni projekti_2018-2022.

Prilog 78. Pravilnik o usavršavanju zaposlenih.